

รายงาน

ผลงานในรอบหนึ่งปี

(พฤษภาคม ๒๕๕๕ - พฤษภาคม ๒๕๕๖)

ของคณะกรรมการการเลือกตั้งทั่วประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงาน

ผลงานในรอบ 1 ปี

(พฤษภาคม 2544 - พฤษภาคม 2545)

ของ

คณะกรรมการการต่างประเทศ

สภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

หน้า

บทนำ.....	5
บทบาทและแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ.....	7
ส่วนที่หนึ่ง สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ.....	9
1. ด้านเศรษฐกิจ.....	11
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ.....	15
3. ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค.....	18
4. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้าน.....	19
5. ด้านความร่วมมือพหุภาคี.....	20
6. ด้านความร่วมมือกับประเทศในกลุ่มอาเซียน.....	21
7. ด้านเศรษฐกิจ.....	27
8. ด้านภารกิจ.....	29
9. การร้องเรียน.....	29
ภาพเหตุการณ์ของคณะกรรมการฯ.....	31
ส่วนที่สอง รวบรวมผลงานในรอบ 1 ปี พ.ศ. 2544 - 2545 ของคณะกรรมการฯ.....	35
ผลการดำเนินงานด้านการประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศ.....	37
- สรุปผลการพิจารณาเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบและปัญหาอุปสรรคของภารกิจที่.....	38
กระทรวงการต่างประเทศปฏิบัติตลอดจนสถานการณ์ด้านการต่างประเทศที่มีผล กระทบต่อประเทศไทย	
- สรุปผลการพิจารณาเรื่องการของบประมาณเพิ่มเติมในการดำเนินงานของ.....	40
กระทรวงการต่างประเทศ	
ผลการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ.....	41
- สรุปการพิจารณาเรื่องการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศ.....	42
ในแถบอินโดจีน	
สรุปการพิจารณาเรื่องความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศไทย.....	44
กับประเทศเพื่อนบ้านในด้านการดำเนินการทางการค้า การท่องเที่ยว และการ สาธารณสุขในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- สรุปการพิจารณาเรื่องการให้ความช่วยเหลือของประเทศไทยต่อประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งข้อตกลงเกี่ยวกับความช่วยเหลือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศดังกล่าว.....	46
- สรุปการพิจารณาเรื่องความตกลงในการเจรจาระดับสูงระหว่างไทยกับสิงคโปร์.....	49
ในความร่วมมือด้านต่าง ๆ	
- สรุปการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหภาพพม่าในฐานะประเทศเพื่อนบ้าน.....	51
ผลการดำเนินงานด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ.....	60
- สรุปการพิจารณาเรื่องผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อประเทศไทยหลังเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา.....	61
ก่อนการร้ายในสหรัฐอเมริกา	
- สรุปการพิจารณาข้อเท็จจริงกรณีประเทศไทยให้เครื่องบินของกองทัพสหรัฐอเมริกาส่งนามบินอยู่ตะเภาในช่วงเวลาที่สหรัฐอเมริกากำลังทำศึกสงครามกับประเทศอัฟกานิสถาน.....	65
- สรุปการพิจารณาเรื่อง กรณีวุฒิสมาชิกสหรัฐอเมริกา (Jesse Helms) ได้เสนอความคิดเห็นลงใน Internet-Washington File ต่อกรณีประเทศไทยจับนักข่าวต่างชาติออกนอกประเทศจากการที่สร้างความเสียหายต่อประเทศไทย.....	67
ผลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ.....	69
- สรุปการพิจารณาเรื่องการจัดทำโครงการสุวรรณภูมิวิซ่า.....	70
ผลการดำเนินงานด้านการค้าระหว่างประเทศ.....	72
- สรุปการพิจารณาเรื่องการขยายความร่วมมือทางการค้า การท่องเที่ยวกับกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง.....	73
ประเทศตะวันออกกลาง	
- สรุปการพิจารณาเรื่องการขอเปิดด่านชายแดน ไทยและสหภาพพม่าที่อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ณ จุดชายแดนพุน้ำร้อน แม่ระมี.....	76
- สรุปการพิจารณาความพร้อมและความคืบหน้าในการเปิดด่านแม่ระมีจังหวัดกาญจนบุรี.....	79
- สรุปการพิจารณาเรื่องข่าวหอมมะลิกับการที่สหรัฐอเมริกาคดสิทธิบัตรเป็นของ.....	79
สหรัฐอเมริกา	
- สรุปการพิจารณาเรื่องปัญหาอุปสรรคการแสวงหาความร่วมมือและแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมประมงของประเทศไทย.....	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- สรุปการพิจารณาเรื่องโครงการเปิดตลาดการค้าไทย-มาเลเซีย เรื่องหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์.....	82
- สรุปการพิจารณาเรื่องผลกระทบด้านการค้าและการท่องเที่ยวในประเทศไทยจาก กรณีพิพาทระหว่างอินเดียนกับปากีสถาน.....	85
ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเครือข่ายการศึกษาในระดับภูมิภาค.....	88
- สรุปการพิจารณาเรื่องประเทศไทยกับการพัฒนาเครือข่ายการสอนทางไกลใน ระดับภูมิภาค.....	89
ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเครือข่ายการคมนาคมในระดับภูมิภาค.....	92
- สรุปการพิจารณาการสร้างเส้นทางคมนาคมสายตะวันออก-ตะวันตก.....	93 (พม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม : East-West Transport Corridor)
- สรุปการพิจารณาการเปิดสนามบินนานาชาติ ที่จังหวัดกาญจนบุรี เชื่อมโยงกับ สนามบินอู่ตะเภา เพื่อรองรับการท่องเที่ยว.....	94
ผลการดำเนินการจัดสัมมนาเรื่อง การบริหารระบบแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ.....	97
- สรุปการพิจารณาเรื่องการติดตาม และสรุปผลการสัมมนาเรื่องการบริหารระบบ แรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ.....	98
การรับรองและต้อนรับเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากต่างประเทศ.....	100
เรื่องร้องเรียนผ่านคณะกรรมการการต่างประเทศ.....	102
ภาคผนวก สรุปรายงานการเดินทางไปปฏิบัติราชการนอกสถานที่ในประเทศและต่างประเทศ.....	103
- สรุปการพิจารณาเรื่องขอเปิดด่านชายแดนไทยและสหภาพพม่าที่อำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี ขึ้นใหม่ ณ จุดชายแดนพุน้ำร้อน แม่ระมี.....	105
- สรุปการเดินทางไปดูงานที่ จ.เชียงราย	108
- สรุปการเดินทางไปปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัดระยองเพื่อพิจารณาศึกษากรณีการขอใช้ สนามบินอู่ตะเภา.....	110
- สรุปผลการเดินทางไปศึกษาดูงานและเจรจาธุรกิจ ณ ประเทศมาเลเซียและสาธารณรัฐ อินโดนีเซีย.....	112

หน้าว่าง

บทนำ

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 21 ปีที่ 1 ครั้งที่ 22 (สมัยสามัญทั่วไป) ในวันพฤหัสบดีที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 ที่ประชุมได้ลงมติแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 80 โดยได้เลือกตั้งกรรมการในคณะกรรมการการต่างประเทศ ประจำสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการการต่างประเทศ ครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

1. นาวาโท เดชา สุขารมณ	เป็นประธานคณะกรรมการ
2. นายวิทยา บุรณศิริ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
3. นายวิรัช ร่มเย็น	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
4. ศาสตราจารย์ลิขิต ธีระเวคิน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
5. นายกอบศักดิ์ ชุติกุล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
6. ม.ร.ว.เกษมสโมสร เกษมศรี	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
7. นายกันตธีร์ สุขมงคล	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
8. นายอรรถพล สรสุชาติ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
9. นายปรีชา เลหาพงศ์ชนะ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
10. นายภัทรศักดิ์ โอสถานุเคราะห์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
11. นายอิสรา สุนทรวัฒน์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
12. นางกุสุมาลวดี ศิริโกมุท	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
13. นางสุวัยดียะ พิศสุวรรณ อุซึ่ง	เป็นรองโฆษกคณะกรรมการ
14. นายทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย	เป็นกรรมการ
15. นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล	เป็นกรรมการ
16. นายสมศักดิ์ โสมกลาง	เป็นกรรมการ
17. นายฐานิสร์ เทียนทอง	เป็นกรรมการ

หน้าว่าง

บทบาทและแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

1. คณะกรรมการฯควรคำนึงถึงภารกิจส่วนรวมโดยไม่ยึดติดเรื่องของพรรคการเมือง
2. คณะกรรมการฯต้องดำเนินการกิจในลักษณะติดตาม เสริมสร้าง สนับสนุนเสนอแนะแนวทางของการดำเนินการด้านการต่างประเทศของทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
3. คณะกรรมการฯต้องช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับต่างประเทศ
4. คณะกรรมการฯควรให้ความสนใจต่อมุมมองของคนไทยที่มีต่อต่างประเทศให้ได้รับการสนใจและดำเนินการให้สอดคล้องกัน
5. คณะกรรมการฯต้องสนใจในทุกข์และสุขของคนไทยและผู้ใช้แรงงานในต่างประเทศ
6. คณะกรรมการฯต้องช่วยส่งเสริมให้คนไทยในต่างประเทศได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและสนับสนุนประเทศไทยในด้านต่าง ๆ จากภายในประเทศนั้นๆ
7. คณะกรรมการฯ ควรให้การสนับสนุน ช่วยเหลือในการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ ถึงแม้จะมีผู้รับผิดชอบอยู่แล้วก็ให้ทำหน้าที่เสริมงานด้านต่างๆที่จะเกิดผลประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยส่วนรวมในทุกๆด้าน อาทิ การท่องเที่ยว การค้า การสาธารณสุข การศึกษา ฯลฯ
8. คณะกรรมการฯต้องทำหน้าที่เผยแพร่พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถฯ โดยเฉพาะพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ให้ปรากฏแก่ชาวต่างชาติอันจะเป็นผลดีต่อเกียรติภูมิของชาติไทย

หน้าว่าง

ส่วนที่หนึ่ง

สรุปผลการดำเนินงานของ
คณะกรรมการธิการการต่างประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร

หน้าว่าง

สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

นับตั้งแต่คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 คณะกรรมการฯ ได้ปฏิบัติภารกิจตามบทบาทและอำนาจหน้าที่เพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในด้านต่างๆ ตามรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ

1.1 คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการพิจารณาโครงการศูนย์กลางการผลิต และขนส่งอากาศยานนานาชาติ (Global Trans Park : GTP) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อให้เป็นโครงข่ายเชื่อมโยงกับ GTP ที่สหรัฐอเมริกาและเยอรมนี เนื่องจากประเทศไทยมีความเหมาะสมที่จะเป็น GTP ในภูมิภาคนี้ โดยได้ติดตามความคืบหน้าการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการฯ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.) ได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทำการศึกษาความเป็นไปได้ในเรื่องนี้ตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2536 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2537 โดยผลการศึกษาเสนอให้มีการพัฒนาสนามบินอุตะเถาต่อเนื่องเข้ากับเขตนิคมสมัยใหม่สำหรับเป็น GTP เพื่อที่อุตะเถาจะเชื่อมโยงเป็นโครงข่าย GTP Network กับ GTP ที่สหรัฐอเมริกาและเยอรมนี รวมทั้งติดตามความคืบหน้าของการพัฒนาสนามบินอุตะเถาให้เป็นศูนย์กลางการผลิตอะไหล่และซ่อมเครื่องบินนานาชาติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 และติดตามความคืบหน้าของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งรับผิดชอบ. ไปพิจารณาปรับปรุงสนามบินอุตะเถาให้ใช้ประโยชน์เพื่อการบินในภูมิภาค และสนับสนุนอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกต่อไป รวมทั้งทำความเข้าใจกับกองทัพเรือในฐานะผู้กำกับดูแลสนามบินอุตะเถาเกี่ยวกับกฎระเบียบหรือข้อบังคับการเข้าออกสนามบินอุตะเถาให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อการลงทุนของต่างชาติ ทั้งนี้ นท. นพ.เดชา สุขารมณั์ ประธานคณะกรรมการการค้าต่างประเทศ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์สนามบินอุตะเถา ได้จัดให้มีการประชุมคณะอนุกรรมการฯครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 โดยกำหนดประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาสนามบินอุตะเถาไว้ 4 ประเด็น ดังนี้

1.1.1 ปรับปรุงให้เป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมทางอากาศของภูมิภาคเอเชียหรือนานาชาติ (Global Trans Park)

1.1.2 ปรับปรุงให้เป็น Air-Sea Cargo Center ของประเทศไทยและเอเชีย เนื่องจากสนามบินอุตะเถาอยู่ใกล้ท่าเรือต่างๆ

1.1.3 ปรับปรุงให้เป็นสนามบินนานาชาติ (International Airport)ที่สมบูรณ์ เพราะเดิมยังไม่สมบูรณ์ และรัฐบาลเคยอนุมัติงบประมาณไว้ 200 ล้านบาท เมื่อปี พ.ศ. 2541 ให้กองทัพเรือ

ดำเนินการปรับปรุงปรับปรุงเพื่อรองรับตลาดการท่องเที่ยว ซึ่งประเด็นนี้คณะกรรมการฯ เห็นว่าเป็นประเด็นที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนเพราะขณะนี้เครื่องบินเช่าเหมาลำ (Charter Flight) มาลงอยู่เป็นประจำ

1.1.4 แนวทางการปรับปรุงสนามบินอุตะเถาให้เป็นศูนย์ซ่อมเครื่องบิน โดยพิจารณาถึงการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะความคุ้มค่าหากต้องสร้างโรงซ่อมเครื่องบินเพิ่มเติม

1.2 เป็นไปได้ของการพัฒนาสนามบินทหาร โดยเฉพาะสนามบิน พล.ร.9 จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นสนามบินที่รองรับบริการนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวทางภาคตะวันตกของประเทศไทย ซึ่งมีสถานที่พักผ่อนและสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย และยังเป็นการสนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาล โดยเชิญผู้แทนจากกองพลทหารราบที่ 9 (พล.ร.9) การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย กรมการบินพาณิชย์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งผลจากการดำเนินการของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะเกิดผลเป็นรูปธรรมได้ในอนาคตอันใกล้นี้ เนื่องจากสนามบินพล.ร.9 มีความพร้อมอยู่แล้ว และล่าสุดรัฐบาลได้เตรียมที่จะอนุมัติงบประมาณเพื่อการพัฒนาสนามบินดังกล่าวแล้ว

1.3 คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาเรื่องการสร้างเส้นทางคมนาคมสายตะวันออก-ตะวันตก (พม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม : East – West Transport Corridor) โดยเชิญผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศ คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงคมนาคม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มาให้ข้อมูล เพื่อจัดทำข้อเสนอแนวทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศลุ่มแม่น้ำโขง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนให้เป็นรูปธรรม ภายหลังจากที่เกิดปัญหาปริมาณเม็ดเงินในภูมิภาคเอเชียลดลงอันเนื่องมาจากวิกฤติทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ให้ความสนใจต่อโครงการและข้อเสนอแนะของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในการประสานงานด้านการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยร่วมกันจัดโครงการท่องเที่ยว 3 Countries 1 Destination โดยเฉพาะประเทศเวียดนามถือเป็นประเทศที่มีศักยภาพความพร้อมด้านการท่องเที่ยวสูง มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่ง ทั้งนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเสนอว่าควรมีการจัด Package ทัวร์ขึ้นมาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วย ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้รับข้อเสนอเพื่อจะได้ดำเนินการผลักดันในเชิงนโยบายต่อรัฐบาลต่อไป นอกจากนี้ยังได้มีการนำเสนอถึงโครงการพัฒนาเมืองรองให้เป็นศูนย์กลางการบินร่วมกับสนามบินที่เป็นเมืองหลัก รวมทั้งการเปิดสายการบินไทย-ซีอาน ที่จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศไทยและประเทศจีนในอนาคต ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นด้วยและรับที่จะนำไปดำเนินการผลักดันให้เป็นรูปธรรมต่อไป

1.4 คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาโครงการเปิดตลาดการค้าไทย – มาเลเซีย เรื่องหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยเชิญนายชัยศิริ อนุชานนท์ เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย มาให้ข้อมูลเกี่ยวกับความนิยมของมาเลเซียต่อสินค้าไทย ซึ่งได้รับทราบข้อมูลว่าสินค้าที่ผลิตจากชุมชนของประเทศไทยได้รับความนิยมอย่างมากในมาเลเซีย เห็นได้จากการจัด

งาน “THAI FAIRS 2001” ประมาณ 4-5 ครั้งในประเทศมาเลเซีย มีประชาชนมาเลเซียให้ความสนใจสินค้าไทยอย่างคับคั่ง โดยเฉพาะผ้าไหมไทย ผลิตภัณฑ์จากไม้ ได้รับความนิยมนมาก ทั้งนี้คณะกรรมการฯ ได้เชิญตัวแทนจากกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์, สมาคมนักออกแบบผลิตภัณฑ์ มาให้ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อที่คณะกรรมการจะได้มีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนการจัดงานในรูปแบบดังกล่าวให้เกิดผลสำเร็จและเป็นที่แพร่หลายมากขึ้นไปอีก โดยเฉพาะการขายการจัดงานในรูปแบบ THAI FAIRS ในประเทศอื่นๆ ทั้งในเอเชีย ยุโรป และประเทศอื่นๆ ต่อไป ซึ่งส่วนหนึ่งก็เพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบาย “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ของรัฐบาลในการหาตลาดรองรับสินค้าจากชุมชนของประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ตั้งข้อสังเกตว่าการขยายตลาดซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากชุมชนในต่างประเทศ ควรทำในลักษณะ OUT LET และ SHOW และจะต้องเป็นการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง นอกจากนี้คณะกรรมการฯ ยังเห็นว่าการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ควรคำนึงถึงความแตกต่างด้านรสนิยมของแต่ละประเทศ เพื่อจะได้ผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด ทั้งนี้ในส่วนของประเทศมาเลเซีย น่าจะถือเป็นโครงการตัวอย่างคณะกรรมการฯ เห็นสมควรที่จะสนับสนุนให้เกิด “ THE THAI MARKET PLACE ” ให้เป็นศูนย์แสดงสินค้าไทยในต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายที่จะขยายโครงการในลักษณะเดียวกันนี้ในประเทศอื่นๆ ต่อไปด้วย

1.5 คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาปัญหาและอุปสรรคการแสวงหาความร่วมมือและแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมประมงของไทย โดยคณะกรรมการฯ ได้ตั้งข้อสังเกตและแสดงความเห็นว่าการร่วมทุนเพื่อทำประมงกับต่างประเทศของไทยควรมีการคำนึงถึงต้นทุนในการลงทุน เช่น ความใกล้ชิดในการออกไปทำประมงกับผลตอบแทนในการลงทุนที่จะได้รับ คณะกรรมการฯ ได้แสดงความคิดเห็นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประมงมองไปข้างหน้าเพื่อรักษาอันดับการทำประมงของประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีมูลค่าถึงประมาณ 180,000 กว่าล้านบาท รวมทั้งควรมีมาตรการในการป้องกันการกีดกันและการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งอื่นๆ ตลอดจนมาตรการในการป้องกันและควบคุมให้ชาวประมงของไทยเคารพและปฏิบัติตามกฎกติกาการทำประมงกับประเทศต่างๆ ในระดับสากล นอกจากนี้คณะกรรมการฯ ยังได้ขอให้กรมประมงชี้แจงรายละเอียดถึงปัญหาอุปสรรคและความต้องการในกิจการประมงที่ต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในด้านต่างๆ มายังคณะกรรมการฯ เพื่อที่จะได้ดำเนินการสนับสนุนหรือเสนอแนะต่อรัฐบาลโดยเร่งด่วนต่อไป เพื่อมิให้กระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของชาติ

1.6 คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการผลักดันและสนับสนุนการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำสายแห่งที่สอง ซึ่งสืบเนื่องมาจากการประชุมร่วมกันระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมของไทยกับพลโท จิ้น ยูน นายกรัฐมนตรีของพม่า เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2544 โดยกำหนดจุดสร้างสะพานที่บ้านสันผัดฮี ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ซึ่งจากการผลักดันอย่างเข้มแข็งของคณะกรรมการฯ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยล่าสุดกรมทางหลวงได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการสำรวจการขุดเจาะดินบริเวณที่จะก่อสร้าง

สร้างสะพานดังกล่าว ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนของการออกแบบและคำนวณค่าก่อสร้าง เพื่อเสนอต่อกระทรวง
คมนาคมต่อไป ความสำเร็จของการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำสายแห่งนี้ จะทำให้การเศรษฐกิจ
การค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับพม่าผ่านช่องทางดังกล่าวมีมากขึ้น อันจะยังประโยชน์ต่อประชาชน
ของทั้งสองประเทศต่อไปในอนาคต

1.7 คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณากรณีปัญหาข้าวหอมมะลิ
ไทย ซึ่งสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มในการขอจดสิทธิบัตรเป็นของสหรัฐอเมริกา โดยเชิญผู้แทนจากกรม
ทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ผู้อำนวยการองค์การความหลากหลายทางชีวภาพและ
ภูมิปัญญาไทย และผู้อำนวยการสถาบันทรัพยากรธรรมชาติ มาชี้แจงและให้ข้อมูล ทั้งนี้คณะกรรมาธิการฯ
มีความห่วงใยต่อกรณีที่สหรัฐอเมริกานำพันธุ์ข้าวหอมมะลิไทยไปอาบรังสี เพื่อให้มีดินสั้เหมาะแก่การ
เก็บเกี่ยวด้วยเครื่องมือและมีลักษณะการเติบโตเหมาะสมกับสภาวะอากาศบางแห่งของสหรัฐฯ ได้ดี เพราะ
แตกต่างกับสภาวะอากาศในประเทศไทย โดยสหรัฐอเมริกามีวัตถุประสงค์ที่นำผลผลิตที่ได้มาทดแทนการนำเข้า
ข้าวหอมมะลิจากประเทศไทย รวมถึงการพัฒนาพันธุ์ข้าวเพื่อเป็นสินค้าส่งออกของสหรัฐฯ อันจะส่ง
ผลกระทบต่อประเทศไทย ซึ่งก่อนหน้านี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้พยายามแก้ไขปัญหามาโดย
เริ่มให้มีการจดสิทธิบัตรข้าวหอมมะลิไทยในบางประเทศแล้ว แต่ต้องใช้เวลาอีกประมาณ 2 ปีจึงจะมีผล
ทั้งนี้คณะกรรมาธิการฯ ได้รับฟังปัญหา และเตรียมที่จะดำเนินการนำเสนอข้อมูลดังกล่าวผ่านทางรัฐบาล
เพื่อหาทางแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน ก่อนที่จะมีปัญหาความสับสนดังที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วกับพันธุ์ข้าว “จ้
สมาติ” ของอินเดีย ซึ่งสหรัฐอเมริกาได้ใช้วิธีการเดียวกันในการดำเนินการดังกล่าวกับพันธุ์ข้าวพื้นเมือง
ของอินเดีย นอกจากนี้คณะกรรมาธิการฯ ยังมีความเห็นสอดคล้องกับข้อเสนอของที่ปรึกษาสถาบัน
ทรัพยากรธรรมชาติ ในการต่อสู้เรียกร้องความถูกต้องและเป็นธรรมเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ
กล่าวคือ

1.7.1 ต้องหาประเด็นที่จะคัดค้านให้ชัดเจน โดยเฉพาะช่องทางในความตกลงว่าด้วย
สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องการค้า (TRIPS) อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
(CBD) ซึ่งสหรัฐฯ และไทยยังไม่ได้ให้สัตยาบัน แต่โดยสาระของอนุสัญญาฯ (CBD) จะเป็นประโยชน์ต่อ
ประเทศไทยเป็นอย่างมาก คณะกรรมาธิการฯ จึงเห็นควรเร่งให้ประเทศไทยให้สัตยาบันเพื่อจะได้รับความ
คุ้มครอง โดยขณะนี้เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาฯ

1.7.2 เห็นควรให้มีการยื่นจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์ข้าวไทยในต่างประเทศ ซึ่งกรม
ทรัพย์สินทางปัญญา กำลังเร่งดำเนินการ

1.7.3 เห็นควรให้มีการสร้างความร่วมมือในการทำงานระหว่างภาครัฐและขอความ
ร่วมมือจากองค์กรพัฒนาเอกชน โดยให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นแกนกลางในการประสานงาน

1.7.4 เห็นควรให้มีการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนออกร้านแสดงสินค้า
ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากพันธุ์พืชของไทยในต่างประเทศ

1.7.5 เห็นควรให้มีการเปลี่ยนชื่อจาก “ Jasmine Rice ” มาเป็น “ Thai Jasmine Rice ” แทน โดยมีการรับรองมาตรฐานคุณภาพสินค้าไว้ด้วย เพื่อแนะนำตลาดต่างประเทศต่อไป

1.7.6 เห็นควรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทย เดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อเจรจากับกระทรวงเกษตรของสหรัฐฯถึงเงื่อนไข มาตรการ และการทบทวนความร่วมมือทางวิชาการเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาในลักษณะเดียวกันนี้อีกในอนาคต

2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

2.1 คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการพิจารณาถึงบทบาทและภารกิจของกระทรวงการต่างประเทศ ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1.1 เสนอแนะให้กระทรวงการต่างประเทศมุ่งดำเนินนโยบายต่างประเทศโดยเน้นการทูตเชิงรุกค้ำประกันเศรษฐกิจประกอบกับการทูตในด้านต่างๆเพื่อฟื้นฟูและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้งแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกด้าน

2.1.2 เสนอแนะให้กระทรวงการต่างประเทศยึดหลักการดำเนินงานด้านความมั่นคง การพัฒนาและการสร้างสันติภาพระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมภายใต้กรอบแห่งสหประชาชาติ และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิก

2.1.3 เสนอแนะให้กระทรวงการต่างประเทศเพิ่มบทบาทเชิงรุกในสังคมระหว่างประเทศ โดยริเริ่มการขยายความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียนไปยังภูมิภาคเอเชียตะวันออก เอเชียใต้ และภูมิภาคอื่นๆ ให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น รวมทั้งทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำรงสันติภาพและระงับความขัดแย้งระหว่างประเทศในภูมิภาค

2.1.4 เสนอแนะให้กระทรวงการต่างประเทศเพิ่มบทบาทในการส่งเสริม รักษา และคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งภาคเอกชนไทยแรงงานไทยและคนไทยในต่างประเทศอย่างใกล้ชิดและเข้มงวดยิ่งขึ้น

2.1.5 เสนอแนะให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการฟื้นฟูกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคเอเชียอย่างเร่งด่วนด้วยการสานต่อหรือริเริ่มความสัมพันธ์และความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อนำมาซึ่งความเข้าใจอันดีระหว่างกันในการแก้ไขปัญหาและแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ จริงใจ และโดยสันติวิธี

2.2 คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาถึงปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ประเทศไทยประสบอยู่ พอสรุปได้ดังนี้

2.2.1 ประเด็นการจับตัวประกันคนไทย 24 คน ที่ประเทศคองโก (พฤษภาคม 2544)

2.2.2 ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า โดยเฉพาะปัญหาชายแดน ปัญหาการเปิด-ปิดด่าน ปัญหาการเสนอข่าวของสื่อมวลชนพม่าที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย และปัญหาการพิมพ์แบบเรียนของพม่าที่เกี่ยวข้องกับไทย

2.2.3 ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน

2.2.4 ประเด็นปัญหาอิรักต่อการกีดกันทางการค้าขององค์การสหประชาชาติ

2.3 คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาถึงการกำหนดยุทธศาสตร์ใหม่ต่อการดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศ ดังนี้

2.3.1 กระทรวงการต่างประเทศควรให้ความสำคัญและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมที่ดีงามของประเทศไทยให้ชาวโลกได้รับรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเผยแพร่พระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์เพื่อเป็นการเผยแพร่เกียรติภูมิของประเทศไทย

2.3.2 คณะกรรมาธิการฯ ได้เสนอแนะให้กระทรวงการต่างประเทศใช้การเจรจาในระดับสูงเพื่อลดความตึงเครียดในความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า โดยคณะกรรมาธิการการต่างประเทศพิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐบาลโดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะมีการเยือนพม่าเพื่อเจรจาแก้ไขปัญหาร่วมกันในระดับรัฐบาล อันจะนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีในลำดับต่อไป ซึ่งในเวลาต่อมา รัฐบาลไทยภายใต้การนำของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ก็ได้เดินทางไปเยือนพม่า ตรงกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการฯ และทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่าดีขึ้นโดยลำดับ

2.3.3 คณะกรรมาธิการฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน ว่าประเทศไทยควรกำหนดบทบาทเชิงรุกในด้านการส่งเสริมการค้าและการพาณิชย์กับประเทศจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเชียงแสน ลาว และจีน โดยประเด็นที่คณะกรรมาธิการฯ เห็นว่าควรให้ความสำคัญคือโครงการขุดคอคอดกระเพื่อขยายเส้นทางเดินเรือ ซึ่งจำเป็นต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจพิจารณาโครงการดังกล่าวเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยมากที่สุด นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการฯ ยังได้เสนอแนะให้รัฐบาลไทยทำความตกลงในกรอบความร่วมมือ เรื่องยาเสพติดระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีน โดยเฉพาะประเด็นเรื่องสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดเพื่อลดปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

2.4 คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศในแถบอินโดจีน โดยเห็นว่าแม้ประเทศไทยจะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศในกลุ่มอินโดจีน ได้แก่ เวียดนาม ลาว และกัมพูชา รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านทางภาคใต้ แต่ก็ยังคงมีประเด็นปัญหาที่ควรหยิบยกขึ้นมาพิจารณาเพื่อนำไปสู่การแก้ไขและการสร้างสัมพันธ์ที่ดีในโอกาสต่อไป ซึ่งคณะกรรมาธิการฯ ได้สรุปภาพรวมของปัญหาระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน พอเป็นสังเขป ดังนี้

2.4.1 ปัญหาเรื่องการปักปันเขตแดน พบว่าในบางพื้นที่ยังไม่สามารถตกลงร่วมกันได้ สำหรับประเทศพม่า นั้นพบว่าปัญหาเรื่องเส้นเขตแดนเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากเส้นเขตแดนในอดีตถูกระงับการทำลายจึงไม่สามารถอ้างอิงแนวแบ่งเดิมได้

2.4.2 ปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อยของแต่ละประเทศ โดยเฉพาะในประเทศลาวมีปัญหากลุ่มต่อต้านลาว โดยมีกลุ่มที่สนับสนุนจากกลุ่มคนลาวภายนอกประเทศ เช่น พวกเมี้ยวในสหรัฐอเมริกา ส่วนประเทศกัมพูชามีปัญหาเรื่องความมั่นคง โดยมีกลุ่มนักรบทำการเพื่อเรียกร้องเสรีภาพทำให้เกิดความรุนแรงในประเทศอยู่เนืองๆ สำหรับประเทศพม่ามีปัญหาเรื่องความเป็นเอกภาพและความมั่นคงภายในประเทศ รวมทั้งปัญหาการต่อต้านรัฐบาลพม่าจากชนกลุ่มน้อยที่มีภูมิการช่องสุ่มกำลังบริเวณชายแดนไทย-พม่า ซึ่งจากปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อยภายในประเทศต่าง ๆ ดังกล่าว ส่งผลให้มีชนกลุ่มน้อยบางส่วนหลบหนีเข้ามาอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาเรื่องสัญชาติ ปัญหาเรื่องยาเสพติด และปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น

2.4.3 ปัญหาเรื่องยาเสพติด พบว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ โดยสืบเนื่องมาจากปัญหาชนกลุ่มน้อยผลิตยาเสพติดแล้วลำเลียงมาขายในประเทศไทย รวมทั้งปัญหาจากความแตกต่างของกฎหมายในแต่ละประเทศในบางประเด็น เช่น ฝิ่น กัญชา อาจผิดกฎหมายในประเทศหนึ่งแต่อาจจะไม่ผิดกฎหมายในอีกประเทศหนึ่ง เป็นต้น

2.5 คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้เสนอแนะยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศในแถบอินโดจีน ดังนี้

2.5.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการทำความเข้าใจในสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อยบริเวณแนวชายแดนไทย-พม่า ซึ่งสาเหตุของปัญหาที่สำคัญมี 2 ประการ ประการแรก ปัญหาชนกลุ่มน้อยว่าแดงซึ่งเป็นเครื่องมือของรัฐบาลพม่าตามแนวคิดเรื่องรัฐกันชนในอดีต ประการที่สอง บริเวณชายแดนไทยพม่าในอดีตเป็นเขตแดนที่ไม่มีอธิปไตยของชาติใดและนโยบายของประชาชาติต่อพม่าก็เป็นนโยบายล้อมกรอบต่อพม่า ขณะเดียวกันพม่าเองก็ยังไม่สามารถจะรวมตัวกันเป็นรัฐชาติได้ กอปรกับระบบราชการที่ยังมีความยากจนล้าหลัง แต่จุดแข็งของพม่า ก็คือการมีสถาบันทหารที่มีความมั่นคง ดังนั้นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นควรใช้ความละมุนละม่อม และใช้สันติวิธีมากกว่าการใช้ความรุนแรง

2.5.2 ควรมีการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศในแถบอินโดจีนให้มากขึ้น คณะกรรมาธิการฯ ได้ยกตัวอย่าง การดำเนินตามรอยพระบาทคือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศลาว พม่า และได้ทรงงานเกี่ยวกับประเทศเหล่านั้น ทั้งนี้คณะกรรมาธิการฯ เสนอแนะให้มีการเผยแพร่พระราชกรณียกิจที่มีต่อประเทศในแถบอินโดจีนโดยแปลเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมทัศนคติที่ดีระหว่างกันและกัน รวมทั้งยังเป็นการเผยแพร่และสวดิพระเกียรติคุณอีกทางหนึ่งด้วย

2.5.3 ควรมีการขยายโครงการการผลักดันทางการค้า การพาณิชย์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศในแถบอินโดจีนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดเรื่องความร่วมมือด้านการ

ท่องเที่ยวที่ไม่แบ่งแยกประเทศในกลุ่มสุวรรณภูมิ อาทิ พม่า ลาว และเวียดนาม ทั้งนี้เนื่องจากประเทศดังกล่าวเป็นประเทศที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งหากไม่ร่วมมือกันจะนำมาสู่ผลเสียหายจากการแข่งขันนักท่องเที่ยว คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสมและจะนำผลดีมาสู่ประเทศไทยหลายประการ ซึ่งทางคณะกรรมการฯ จะให้ความร่วมมือและร่วมผลักดันโครงการต่างๆ ส่วนเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านทางคณะกรรมการฯ เห็นควรให้บริษัทการบินไทยจำกัด (มหาชน) ส่งเสริมพื้นที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว เช่น พุกาม และมันฉะเลย์ (Mandalay) ด้วย

3. ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค

3.1 คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ “สุวรรณภูมิวิซ่า” ตามข้อเสนอของ บริษัทการบินไทย จำกัด(มหาชน) เพื่อประโยชน์ในความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวในแถบดินแดนสุวรรณภูมิ และเพื่อส่งเสริมให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยให้สามารถเดินทางต่อไปยังประเทศลาว กัมพูชา และพม่าได้โดยไม่ต้องทำวีซ่าซ้ำอีกครั้งซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวในแถบดินแดนสุวรรณภูมินั้น คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาถึงข้อดี-ข้อเสียของโครงการดังกล่าว พอสรุปได้ดังนี้ ข้อดีของโครงการสุวรรณภูมิวิซ่าโครงการดังกล่าวเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวยุโรปและชาวออสเตรเลียซึ่งมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปีให้เข้ามาท่องเที่ยวในแถบอินโดจีนมากขึ้น เป็นการนำรายได้เข้าสู่ประเทศ โดยหากประเทศไทยสามารถทำความตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าวได้ จะส่งผลให้ธุรกิจการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้เติบโตเพิ่มขึ้นแน่นอน ทั้งยังช่วยสนับสนุนโครงการท่องเที่ยว 5 เมืองที่เป็นมรดกโลกในดินแดนสุวรรณภูมิอันได้แก่ กรุงเทพฯ สุโขทัย หลวงพระบาง เว้ และเสียมราฐ ส่วนข้อเสียของโครงการสุวรรณภูมิวิซ่าโครงการดังกล่าวอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศหลายประการ เช่น ชาวต่างชาติที่ถือสุวรรณภูมิวิซ่าเมื่อเข้ามาในประเทศไทยแล้วอาจจะไม่ยอมออกนอกประเทศ อาจเกิดกรณีคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายปัญหาการลักลอบค้ายาเสพติดโดยชาวต่างชาติจะเพิ่มมากขึ้น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการแสวงหาผลประโยชน์จากนักท่องเที่ยวด้วยกันเอง ปัญหาการปลอมแปลงเอกสาร ที่สำคัญประเทศเพื่อนบ้านอีก 3 ประเทศ อาจไม่เห็นด้วยกับโครงการดังกล่าว เนื่องจากอาจจะทำให้ปัญหาชนกลุ่มน้อยภายในของแต่ละประเทศถูกลามจนยากแก่การควบคุม และอาจส่งผลเสียต่อประเทศไทยได้เช่นเดียวกัน หากชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ปะปนเข้ามาในประเทศไทยในฐานะนักท่องเที่ยวและเข้ามาก่อความไม่สงบภายในประเทศ จากข้อดี-ข้อเสียที่ได้ประมวลและพิจารณาแล้วดังกล่าว คณะกรรมการฯ จึงมีข้อเสนอแนะต่อโครงการดังกล่าว คือหากจะมีการจัดทำโครงการดังกล่าวขึ้นในอนาคตรัฐบาลควรพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อความมั่นคงของประเทศเป็นสำคัญและควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากร

เทคโนโลยี ระยะเวลาของวีซ่า มาตรการด้านอื่น ๆ เช่น การควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย รวมทั้งควรมีการสำรวจสำมะโนประชากรทั่วประเทศว่ามีคนไทยและคนต่างชาติที่เข้าเมืองโดยถูกกฎหมายและผิดกฎหมายจำนวนเท่าไร ซึ่งจะช่วยให้สามารถตรวจสอบจับกุมผู้ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยแล้วไม่ยอมออกนอกประเทศตามระยะเวลาที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณารายละเอียดของการออกวีซ่า เมื่อมาถึง หรือ Visa on arrival (VOA) โดยคณะกรรมการฯ ได้เสนอให้มีการทบทวนการให้ VOA แก่นักท่องเที่ยวชาวรัสเซียและอุสเบกิสถาน เพื่อรักษาตลาดการท่องเที่ยวซึ่งกำลังเติบโตมากขึ้น หลังจากที่กระทรวงการต่างประเทศได้มีการทบทวนให้มีการทำ VOA สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนและอินเดียมาแล้ว

4. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้าน

4.1 คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาเรื่องการให้ความช่วยเหลือของประเทศไทยต่อประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ตามลำดับ ดังนี้

4.1.1 ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว : มี 2 โครงการ คือ

- โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านเกษตร ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดนันทราชทอง ตอนเหนือเมืองเวียงจันทน์ เรียกสั้น ๆ ว่า “โครงการหลัก 22” เป็นการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการและการฝึกอบรม รวมถึงการให้เจ้าหน้าที่ของลาวเข้ามาอบรมในประเทศไทย โครงการนี้เป็นโครงการตามพระราชดำริซึ่งพระราชทานตามคำร้องขอของ ฯพณฯ โภสอน พรหมวิหาร นายกรัฐมนตรีของลาว เมื่อครั้งที่ได้มาดูงานที่เชียงใหม่ เมื่อปี 2537 เป็นโครงการต้นแบบเพื่อการพัฒนาอาชีพต่างๆ ซึ่งเริ่มต้นด้วยการหาน้ำให้ทำการเกษตรเป็นโครงการชลประทาน การเกษตรแบบครบวงจรพืชไร่ พืชสวน นาข้าว ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ การพัฒนาที่ดินที่เน้นการปลูกหญ้าแฝกรักษาหน้าดิน และได้มีการขยายโครงการออกไปตามหมู่บ้านรอบๆ ศูนย์ โครงการนี้เห็นผลสำเร็จได้ชัดเจน ปัจจุบันชาวบ้านในโครงการมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิมมาก

- โครงการส่งเสริมกิจกรรมและวัฒนธรรม ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเมืองเวียงจันทน์ เรียกสั้น ๆ ว่า “โครงการหลัก 67” เป็นโรงเรียนสำหรับเด็กกำพร้า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้เสด็จไปทรงสร้างที่พักให้เด็ก ๆ เหล่านั้น มีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือในด้านสุขภาพอนามัย ด้านโภชนาการ และด้านการเรียนการสอน และได้เสด็จไปเยี่ยมที่ศูนย์ฯ ทุกปี โดยพระราชทานอุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์กีฬา นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริให้ริเริ่มทำการเกษตรและปศุสัตว์ ทำประปา ทำอ่างเก็บน้ำ ซึ่งปัจจุบันโรงเรียนแห่งนี้ถือว่าเป็นโรงเรียนตัวอย่างแห่งหนึ่งของลาว นอกจากนี้ยังมีความช่วยเหลือในด้านของการสร้างโรงพยาบาลและสร้างศูนย์ฝึกฝีมือแรงงาน

และขณะนี้ประเทศไทยได้รับการติดต่อจากทางรัฐบาลลาวขอให้ช่วยจัดทำห้องสมุดสำหรับฝึกหัดครูในลาว รวมทั้งขอการสนับสนุนหนังสือเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรด้านอาชีวศึกษาที่เป็นภาษาไทยด้วย

4.1.2 ประเทศกัมพูชา : โครงการสร้างโรงเรียนพระราชทานเป็นโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เป็นโรงเรียนระดับมัธยมจะทำการเปิด87สอนในปีการศึกษา 2545 ซึ่งมีหลักสูตรทั้งสายสามัญและสายอาชีพ คณะครู-อาจารย์ในโรงเรียนดังกล่าวจะเข้ารับการฝึกอบรมที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้หลักสูตรการเรียนการสอนจัดทำขึ้นร่วมกันระหว่างผู้แทนจากสถาบันการศึกษาของประเทศกัมพูชาและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีชาวกัมพูชาให้ความสนใจสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีความช่วยเหลือในเรื่องการสร้างถนนอีกหลายสายในกัมพูชา รวมทั้งโครงการศูนย์ฝึกงานฝีมือ ซึ่งทางประเทศกัมพูชาร้องขอมาด้วย

4.1.3 ประเทศเวียดนาม โครงการปลูกป่า และการเปิดสอนภาษาไทยให้แก่ชาวเวียดนาม

4.1.4 ประเทศมาเลเซีย โครงการให้ทุนอบรมสอนภาษาไทย ตามแผนการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจภาคใต้

4.1.5 ประเทศพม่า เป็นความช่วยเหลือด้านการอบรมระยะสั้น ซึ่งพม่าสนใจโครงการสอนภาษาไทยที่จะจัดในมหาวิทยาลัยของพม่าที่ย่างกุ้ง รวมทั้งการสร้างถนนเชื่อมกาญจนบุรีกับทวาย ทั้งนี้คณะกรรมการฯ ได้ให้ความเห็นว่า กิจกรรมโครงการให้ความช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านนั้นเป็นสิ่งที่ดีโดยเฉพาะตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้นเป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุด และที่สำคัญในขณะนี้คือการร่วมผลักดันและสนับสนุน โครงการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันดินทรุดซึ่งเป็นโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีประโยชน์และได้รับความสนใจจากชาวต่างประเทศเป็นอย่างมาก โดยให้ กปร. เป็นเครือข่ายในการถ่ายทอดและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่สาธารณชนต่อไป และเห็นควรจัดทำสารคดีเพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีอยู่มากมายหลายแขนง เพื่อเป็นการเผยแพร่พระเกียรติคุณให้กว้างไกลยิ่งขึ้น รวมทั้งควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาดูงานในประเทศไทย นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมการศึกษาวิจัยวิชาการร่วมกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ในด้านการแพทย์และวิทยาศาสตร์ ที่สำคัญที่สุด คือการพัฒนาโครงการความช่วยเหลือใด ๆ ควรอยู่ในความต้องการของประเทศเหล่านั้นด้วย รวมทั้งต้องใช้เวลาและความจริงใจโดยไม่คิดจะเอาเปรียบ จึงจะส่งผลทางบวกต่อประเทศไทยในที่สุด

5. ด้านความร่วมมือพหุภาคี

5.1 คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาโครงการความร่วมมือพหุภาคีกับประเทศเพื่อนบ้าน หลายโครงการ ดังนี้

5.1.1 โครงการสร้างเส้นทางคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งยังมีปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

o เส้นทางคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงประเทศไทย ลาว และจีน มี 2 เส้นทาง เส้นทางแรก คือเส้นทางเชียงของ-ห้วยทราย-หลวงน้ำทา-บ่อเต็น-เชียงรุ่ง-คูนหมิง เกิดปัญหาสัมปทานซ้ำซ้อนกันของภาคเอกชนไทย โดย ADB ซึ่งเป็นตัวกลางในการเจรจาใกล้เกลี้ยได้เสนอให้รัฐบาลไทยซื้อหุ้นและหนี้ของภาคเอกชน แต่ในการประชุมอนุกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการฯ มีมติไม่เห็นด้วยที่จะให้รัฐบาลไทยซื้อหุ้นและหนี้จากภาคเอกชนไทย และเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปตรวจสอบข้อเท็จจริงและหารือตกลงสนับสนุนโครงการต่อไป เส้นทางที่สอง เส้นทางแม่สาย-ท่าจี้เหล็ก-เชียงคอง-เชียงรุ่ง-คูนหมิง เส้นทางส่วนใหญ่อยู่ในสภาพดี เมื่อปี 2540 ไทยให้เงินกู้ 300 ล้านบาท และต่อมาพม่าชอยยกเลิกการกู้ยืมจากไทย แล้วให้ทหารช่างของพม่าดำเนินการก่อสร้างบางส่วน โดยมีเงินให้การสนับสนุนเงินทุนในการก่อสร้าง

o เส้นทางพม่า-ไทย-ลาว-เวียตนาม จากมุกดาหาร-สะพานนะเขต-คานัง มีแผนก่อสร้างปรับปรุงให้เสร็จสิ้นภายในปี 2006 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำพิธีสารแนบท้ายและภาคผนวกซึ่งลาวได้ให้สัตยาบันแล้ว และคาดว่าไทยและเวียตนามจะให้สัตยาบันได้ภายในปีนี้

o เส้นทางรถไฟสายกรุงเทพฯ-อรัญประเทศ-พนมเปญ รัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือในการศึกษาความเหมาะสมและการออกแบบการสร้างเส้นทาง

o เส้นทางรถไฟสายยูนนาน-ไทย ผ่านเด่นชัย-เชียงราย ยังไม่สามารถก่อสร้างได้เนื่องจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ

6. ด้านความร่วมมือกับประเทศในกลุ่มอาเซียน

6.1 คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้สรุปการพิจารณาเรื่องความตกลงในการเจรจาระดับสูงระหว่างไทยกับสิงคโปร์ในความร่วมมือนานาชาติต่างๆ ทั้งนี้สืบเนื่องจากนายกรัฐมนตรีโก๊ะจ๊กตง นายกรัฐมนตรีของประเทศสิงคโปร์เดินทางมาประเทศไทยตามคำเชิญของ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ซึ่งสิงคโปร์ได้เน้นย้ำความต้องการร่วมมือกับประเทศไทยในกรอบทวิภาคีและอาเซียน โดยมีข้อเสนอว่าในส่วนของอาเซียนนั้น เห็นด้วยกับประเทศไทยที่ต้องการให้ความสำคัญแก่อาเซียนในโครงการต่างๆ รวมทั้งโครงการที่จะช่วยเหลือประเทศใหม่ ๆ ให้มีการพัฒนาในด้านความเจริญให้ทัดเทียมกับประเทศอาเซียนอื่นๆ รวมทั้งกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสิงคโปร์ให้มีความร่วมมือกันใกล้ชิดยิ่งขึ้น

6.2 คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาถึงความร่วมมือทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับสิงคโปร์ โดยสิงคโปร์เสนอว่าสามารถร่วมมือกันได้ใน 5 สาขาใหญ่ๆ คือ ด้านเกษตรและอาหาร ด้านการเงิน ด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับยานยนต์ ด้านการท่องเที่ยว และด้านการขนส่งและบริหารจัดการ โดยได้มีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นมา 2 คณะ คือ คณะที่เกี่ยวข้องกับการ

เกษตร และคณะที่เกี่ยวกับการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ได้มีการตกลงที่จะร่วมมือกัน
ในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร รวมถึงเรื่องการก่อการร้ายในภูมิภาคด้วย

6.3 คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาความเป็นไปได้ของการ
ลดอัตราภาษีระหว่างไทยและสิงคโปร์ โดยทั้งสองประเทศจะนำข้อมูลไปศึกษาความเป็นไปได้อีกครั้ง
หนึ่ง โดยความเห็นของประเทศไทยเห็นว่าความร่วมมือ “อาฟต้า” ที่ประเทศไทยและสิงคโปร์จะจัด
ปัญหาทางด้าน NON-TARIFF หรือมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เป็นต้นว่า มาตรการทางด้านสุขอนามัย (SPS)
โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าการเกษตร ปศุสัตว์ ซึ่งไทยถูกกีดกันอยู่จากประเทศสิงคโปร์ รวมทั้งพิจารณาข้อ
เสนอของสิงคโปร์ ที่ต้องการเร่งรัดการดำเนินการเปิดเสรีการลงทุนโดยไม่ต้องรอประเทศอื่น ๆ สำหรับ
ไทย กิจการที่ยังไม่เปิดเสรีการลงทุน คือ การผลิตแป้งจากข้าว การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น จากการ
วิเคราะห์ถ้าไทยได้เปิดเสรีในเรื่องเหล่านี้ก็อาจเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก

6.4 คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณากรอบความร่วมมือด้าน
การค้าระหว่างไทยกับสิงคโปร์ โดยเห็นว่า การตกลงหรือการเจรจาระดับสูงระหว่างไทยกับสิงคโปร์ใน
ความร่วมมือด้านต่างๆ เป็นสิ่งที่ดี แต่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ รวมไปถึงความตกลงที่ไทยมีต่อ
ประเทศอื่นๆ เช่น สหรัฐฯ ในลักษณะที่จะทำให้ไทยถูกผูกพันด้วย เพื่อให้ประเทศไทยมีประโยชน์ต่าง
ตอบแทน มิใช่เป็นผู้ตั้งรับข้อเรียกร้องแต่เพียงฝ่ายเดียว และเสนอให้กระทรวงการต่างประเทศมีการ
ดำเนินงานและแผนงานโครงการในลักษณะเชิงรุกด้วย

การพิจารณาประเด็นปัญหาด้านความมั่นคงระหว่างไทย-พม่า

1. คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาปัญหาความสัมพันธ์
ระหว่างไทยกับพม่าในหลายวาระด้วยกัน โดยได้ตั้งสมมติฐานและวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ความวุ่นวาย
ทางการเมืองในพม่า เป็น 2 กรณี คือ 1) พิจารณาจากการที่พม่ามีผู้นำสำคัญ 3 คน ได้แก่ พลเอกอาวุโส
ตันฉ่วย ในฐานะมีประธาน SPDC (STATE PEACE AND DEVELOPMENT COUNCIL) รองประธาน
คือ พลเอก หม่อง เอ และเลขาธิการคนหนึ่งที่หนึ่ง คือ พลโท จิ้น ยุ้น ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากนายพล เนวิน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุดมการณ์ของนายพล เนวิน ตั้งแต่การปฏิวัติพม่า ปี ค.ศ. 1962 ซึ่งนำไปสู่ระบบเผด็จ
การอย่างสมบูรณ์แบบ จึงอาจจะมีการพยายามที่จะแย่งชิงอำนาจกันระหว่างบุคคลทั้งสองฝ่าย คือ พลเอก
หม่อง เอ และพลโท จิ้น ยุ้น ซึ่งอาจจะขึ้นมามีครอบครองอำนาจแทนพลเอกอาวุโส ตันฉ่วย ต่อไป และ 2)
พิจารณาถึงความขัดแย้งกันทางด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องเนื่องในผลของเศรษฐกิจด้วยสาเหตุจากนางจันฉ่า วิน
บุตรสาวของนายพล เนวิน ซึ่งเป็นภรรยาของนาย เอ ซอวิน ที่ถูกจับตัวไปพร้อมบุตรสามคน เป็นผู้มีผล
ประโยชน์ทางด้านธุรกิจหลายอย่าง โดยเฉพาะธุรกิจทางด้านโทรศัพท์มือถือ ซึ่งอาศัยอิทธิพลของบิดาคือ
นายพล เนวิน สร้างความไม่พอใจแก่ SPDC เป็นอย่างมาก ซึ่งคณะกรรมการฯ คาดว่าสถานการณ์ทาง
การเมืองในพม่าไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-พม่า แต่ก็เป็นเรื่องที่ประเทศไทยจะ
ต้องติดตามสถานการณ์ของสหภาพพม่าต่อไป ซึ่งจากการประเมินคาดว่าภาวะเศรษฐกิจและสภาพความ

เป็นอยู่ในสหภาพพม่าจะเป็นตัวชี้ขาดอนาคตของพม่ามากกว่ากลุ่มอำนาจว่าใครจะขึ้นหรือลง ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อประเทศไทยบ้าง เพราะประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าต่าง ๆ ไปยังพม่า และไทยจะมีส่วนในการกำหนดค่าครองชีพในพม่า ซึ่งสิ่งนี้อาจจะเป็นปัจจัยสำคัญในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น

2. คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาถึงประเด็นปัญหาการค้าไม้บริเวณชายแดนไทย-พม่า โดยสรุปว่าปัญหาการค้าไม้กับพม่าเป็นประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดน และกลุ่มอิทธิพลที่ลอบค้าไม้ หลังจากการห้ามให้มีการตัดไม้ภายในประเทศได้มีการนำเข้าไม้จากประเทศเพื่อนบ้านเพื่อรองรับความต้องการไม้ภายในประเทศ ทำให้เกิดปัญหา เช่น การลักลอบนำเข้าและการอำพรางไม้ การค้าไม้มีช่องทางหลัก คือท่าเรือคลองเตย ซึ่งเป็นไม้ที่ขายให้รัฐบาลโดยถูกต้อง ซึ่งไม้ในส่วนนี้จะนำมาใช้ในประเทศไม่มีการส่งออกไปในรูปของไม้แปรรูป เนื่องจากกระทรวงพาณิชย์ไม่อนุญาตให้มีการส่งออก การนำเข้าไม้เข้ามาในประเทศก่อนปี พ.ศ. 2537 ต้องมีการอนุมัติจากคณะอนุกรรมการเปิดจุดชายแดนชั่วคราว เพื่อตรวจสอบใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า แต่เมื่อปี พ.ศ. 2540 เกิดเหตุการณ์พบไม้เถื่อนที่สาละวิน ทำให้ไม่มีการอนุมัติให้เปิดจุดผ่านแดนเลย แต่ปรากฏว่ามีไม้เข้ามาในประเทศไทยจำนวนมาก จึงเป็นจุดที่น่าสังเกต รวมถึงการทำธุรกิจค้าไม้ของผู้ลงทุนชาวไทย ส่วนใหญ่เป็นการลักลอบตัดและนำเข้าไม้โดยผิดกฎหมาย ซึ่งบางข้อมูลชี้ให้เห็นว่ามีการซื้อไม้จากกองกำลังชนกลุ่มน้อยในพม่า

จากการตรวจสอบพบว่า มีปัญหาการขาดความเป็นเอกภาพในการปราบปรามการลักลอบตัดไม้ในเขตพื้นที่ชายแดน เนื่องจากมีหลายหน่วยงานที่ปฏิบัติงานและมีพื้นที่ที่รับผิดชอบใกล้เคียงกัน ผู้ประกอบการการค้าไม้ของไทยก็ได้ติดต่อกับกองกำลังติดอาวุธเป็นส่วนใหญ่ โดยจะไม่ติดต่อกับทางการพม่าโดยตรง เนื่องจากปัจจุบันไม่มีการให้สัมปทานการทำไม้ในพม่าแล้ว และกองกำลังติดอาวุธเหล่านี้ ทางสหภาพพม่าได้ถือว่าเป็นกลุ่มก่อการร้ายที่สำคัญ ดังนั้นทางกองทัพภาคที่ 3 ได้สังเกตเห็นถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับเศรษฐกิจและการลงทุนของนักลงทุนไทยในพม่าในระยะยาว เพราะการติดต่อกับกองกำลังติดอาวุธนั้น ถือว่าเป็นการขโมยทรัพยากรธรรมชาติของประเทศพม่า และเป็นช่องทางของการค้าเสพยาเสพติด ซึ่งอาจจะส่งผลไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ คณะกรรมการฯ ได้เสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา การค้าไม้บริเวณชายแดนไทย-พม่า ดังนี้

- หากจะมีการค้าไม้ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ให้ถูกต้องตามกฎหมายของทั้งสองประเทศ และอนุญาตให้ลำเลียงผ่านเข้าออกได้ทางด่านถาวรที่แม่สอดเท่านั้น ต้องมีมาตรการควบคุมที่เข้มงวด และเมื่อมีข้อบกพร่องเกิดขึ้นต้องมีมาตรการลงโทษเจ้าหน้าที่หรือผู้ประกอบการอย่างเด็ดขาด ควรมีการเจรจาในระดับรัฐบาลระหว่างไทยและพม่าในเรื่องของการให้สัมปทานค้าและตัดไม้ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน ธุรกิจการค้าไม้ที่ผู้ประกอบการไทยได้ติดต่อกับกองกำลังติดอาวุธของพม่า นั้น หรือการติดต่อกับกองกำลังติดอาวุธเองเป็นประเด็นสำคัญระหว่างประเทศ เนื่องจากจะเป็นการสนับสนุนทางการเงินให้กับกองกำลังติดอาวุธนำไปซื้อยุทโธปกรณ์ เพื่อนำมาต่อสู้กับรัฐบาลพม่า นอกจากนี้การประกอบธุรกิจการค้าไม้เป็นธุรกิจที่ทำกำไรมหาศาลจึงทำให้มีกลุ่มอิทธิพลเกิดขึ้น ซึ่งกลุ่มอิทธิพลเหล่านี้

อาจจะทำการตัดไม้ในประเทศไทยด้วย สิ่งที่เราควรคำนึงถึงอย่างยิ่งก็คือผลกระทบที่เกิดขึ้นกับระบบนิเวศน์โดยรวมจากการตัดไม้จำนวนมาก โดยไม่สามารถควบคุมได้อย่างเด็ดขาด ไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้จากป่าภายในประเทศหรือประเทศเพื่อนบ้านก็ตาม ซึ่งหากมีการตัดไม้ทำลายป่าจำนวนมากในประเทศเพื่อนบ้านย่อมกระทบถึงประเทศไทยแน่นอนทั้งปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง เป็นต้น

3. คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาการดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศ ในกรณีสถานการณ์ชายแดนไทย-พม่า โดยตั้งข้อสังเกตว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในหลายด้านนั้น กระทรวงการต่างประเทศควรจะมีการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างรวดเร็วกว่านี้เนื่องจากถือเป็นเรื่องสำคัญ รวมทั้งเสนอแนะว่าไม่ควรถือทุกอย่างที่จะดำเนินการในกรอบของการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องสามารถยืดหยุ่นได้ถ้ามีเหตุการณ์เกิดขึ้น โดยไม่จำกัดเฉพาะการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศเท่านั้น แต่จำเป็นจะต้องแยกแยะระหว่างนโยบายของรัฐบาลกับการกระทำของต่างประเทศ หรือของประเทศเพื่อนบ้านที่จะมีผลกระทบต่อจิตใจของราษฎรภายในประเทศ คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎรได้แสดงความเห็นว่า กระทรวงการต่างประเทศควรเร่งดำเนินการให้ชัดเจนในเรื่องเขตแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านที่มีพรมแดนติดกับพม่า เป็นระยะทางกว่า 2,401 กิโลเมตร และยังไม่มีการปักปันเขตแดน ซึ่งปัจจุบันมีคณะกรรมการท้องถิ่นว่าด้วยเรื่องของเขตแดน หรือที่เรียกว่า TBC ดำเนินการอยู่ แต่หาไม่มีข้อตกลงที่ชัดเจน ควรมีการประชุมระดับสูง เพื่อพิจารณาในเรื่องดังกล่าวโดยเร็ว

4. คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาปัญหาเรื่องการประมงระหว่างไทย-พม่า โดยเห็นว่าตามที่กรมประมงไทย-พม่าได้เจรจากัน ซึ่งกรมประมงของพม่าได้มีการแจ้งแก่เอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้งกับกรมประมงของไทยพร้อมกัน เมื่อวันที่ 10 เมษายน ๒๕๔๕ จึงถือว่าเป็นข้อยุติและจะใช้เป็นพื้นฐานในการดำเนินด้านความร่วมมือทางการประมงระหว่างไทย-พม่าต่อไป รวมทั้งติดตามการเข้าร่วมในการตรวจสอบรับรองบริษัทของประเทศไทยที่มีความประสงค์จะจัดตั้งกิจการร่วมทุนด้านการประมงในประเทศพม่าที่จะเป็นพื้นฐานการพิจารณาของทางฝ่ายพม่าในการดำเนินการเรื่องประมงต่อไป

5. คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาปัญหาการประสานงานปัญหาความไม่สงบบริเวณชายแดนไทย-พม่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประสานความร่วมมือทางรัฐบาลไทยได้เสนอให้รัฐบาลของทั้งสองฝ่ายพิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบริเวณชายแดนในกรอบของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการไปได้ด้วยดี ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ บริเวณชายแดนก็สมควรจะมีเจ้าหน้าที่ของทั้งสองฝ่ายมาหารือ และร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของผู้นำทางการเมือง

6. คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาปัญหาแรงงาน โดยเฉพาะการตกลงที่จะรับแรงงานของพม่าอย่างถูกกฎหมาย รวมทั้งการหาแนวทางสร้างงานและรายได้ให้แก่ประชาชนในพม่าเพื่อไม่ให้มีการอพยพเข้ามาในประเทศไทย โดยเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ

กระทรวงต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน ประสานงานกันมากขึ้น รวมทั้งเสนอให้มีการจัดให้มีการสัมมนาในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ปรึกษาหารือร่วมกันและเสนอแนวความคิดต่อคณะกรรมการฯ เพื่อที่จะได้นำผลที่ได้จากการสัมมนา เสนอต่อรัฐบาลว่าสมควรที่จะปรับปรุงในส่วนใดบ้าง รวมถึงสร้างแนวทางในการเชื่อมโยงของกระทรวงต่างประเทศกับกระทรวงแรงงานต่อไป

ผลกระทบต่อประเทศไทยกรณีการก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา

คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการพิจารณาถึงเหตุการณ์และผลกระทบต่อประเทศไทยในด้านต่างๆจากการเกิดวินาศกรรม 11 กันยายน พ.ศ. 2544 ในประเทศสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ ดังนี้ สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาถูกก่อการร้าย เนื่องจากถูกต่อต้านจากประเทศที่มีความไม่พอใจสหรัฐฯ เพราะถึงแม้ว่าสหรัฐฯเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้า มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การทหาร และเทคโนโลยี (ซึ่งเป้าหมายของการก่อการร้ายในครั้งนี้ได้พุ่งเป้าไปยังตึกเวิร์ดเทรดที่เป็นสัญลักษณ์ของเศรษฐกิจ และตึกเพนตากอนที่เป็นสัญลักษณ์ทางการทหารของสหรัฐอเมริกา) แต่นโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯในปัจจุบันมีท่าทีแข็งกร้าวในเวทีโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อประเทศตะวันออกกลาง รวมทั้งสื่อมวลชนของสหรัฐฯ ก็มักจะเสนอข่าวที่โจมตีกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง เพื่อสร้างความวุ่นวายในระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นสหรัฐฯ และประเทศพันธมิตร ควรมีความระมัดระวังกับการตอบโต้ที่รุนแรง เช่น การปล่อยแก๊สซาริน การก่อวินาศกรรมด้วยวิธีการที่ใช้เงินทุนและเทคโนโลยีต่ำ เป้าหมายการก่อการร้ายในศตวรรษใหม่จะอยู่ที่ชุมชน การสร้างความสูญเสียและความหายนะขนาดใหญ่ จุดประสงค์เพื่อการสร้างความหวุ่นไหวในวิถีชีวิตของคน การก่อวินาศกรรมครั้งนี้เป็นการทำลายความมั่นใจในระบบทุนนิยมและรัฐบาลสหรัฐอเมริกา โดยมีการวางแผนและการเตรียมการที่ดีกว่าทุกครั้ง และใช้เทคโนโลยีที่มีต้นทุนต่ำในการก่อวินาศกรรม ซึ่งคาดว่าจะมีพฤติกรรมเลียนแบบการก่อวินาศกรรมเช่นนี้ขึ้นมาอีกจากกลุ่มก่อการร้ายอื่น หากสหรัฐฯ ประมาทกลุ่มประเทศมุสลิมอีกประมาณ 45 ประเทศที่ยังไม่ตัดสินใจว่าจะเข้ากับฝ่ายใด และกระทำการใด ๆ ที่เป็นการทำทาบกลุ่มนี้ อาจก่อให้เกิดสงครามศาสนาได้ ประเทศต่าง ๆ และองค์กรระหว่างประเทศที่มีต่อสหรัฐฯ เช่น กลุ่มนาโต้ ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี อาจให้ความร่วมมือในระดับที่จำกัด เพราะกลุ่มและประเทศต่าง ๆ เหล่านี้อาจไม่ยืนยันท่าทีที่จะเข้าร่วมกับสหรัฐฯ ในการทำสงครามจึงส่งผลให้การทำสงครามตอบโต้ของสหรัฐฯ จะยากลำบากกว่าการทำสงครามปกติ เพราะเป็นการทำสงครามที่มีเป้าหมายไม่ชัดเจน สำหรับการประเมินท่าทีของสหรัฐอเมริกา สหรัฐฯ อาจสร้างความชอบธรรมในการตอบโต้ โดยใช้ทุกวิถีทางและหาแรงสนับสนุนจากประชาชาติโลกในการก่อสงครามเลือกศึกษาสถานภาพความเป็นมหาอำนาจ ด้วยการใช้อำนาจตอบโต้การก่อการร้าย ปรับองค์กรเกี่ยวกับความมั่นคงและการข่าว เตรียมความพร้อมแสนยานุภาพทางอาวุธ ทางทหาร การทูต การข่าวในทุกพื้นที่ วางมาตรการการรักษาความปลอดภัยเพิ่มขึ้น ส่วนการกำหนดท่าทีของประเทศไทยนั้นคณะ

กรรมาธิการฯ พิจารณาเห็นว่า การกำหนดท่าทีของประเทศไทยกรณีที่สหรัฐอเมริกาถูกก่อวินาศกรรม ควรมีดังนี้

ประเทศไทยควรยึดหลักผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ โดยประเทศไทยควรกำหนดท่าทีให้สอดคล้องกับประชาคมโลก และยึดหลักมติของสหประชาชาติในการคัดค้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบ รัฐบาลควรสร้างความมั่นใจให้ประชาชน และเตรียมการเพื่อรับผลกระทบทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะรุนแรงต่อประเทศไทย ควรมีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี การประสานงานด้านการข่าวให้ถูกต้องชัดเจน คณะกรรมการฯ ควรมีการศึกษาและมีส่วนช่วยเหลือคนไทยที่ได้รับความเดือดร้อน สูญหายจากการก่อวินาศกรรม นอกจากนี้ควรจะศึกษาถึงผลกระทบในด้านอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการถูกก่อการร้ายของสหรัฐฯ

ผลกระทบที่มีต่อประเทศไทย ได้แก่ ผลกระทบด้านการท่องเที่ยว ผลกระทบด้านจิตวิทยา นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะมีแนวโน้มชะลอการเดินทางลดลง เพราะไม่มั่นใจในความปลอดภัยในการแทรกซึมของผู้ก่อการร้ายที่เดินทางเข้ามาในเอเชียแปซิฟิก ผลกระทบด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวทำให้ราคาท่องเที่ยวปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ผันผวน ราคาน้ำมันโลกมีแนวโน้มจะสูงขึ้น และราคาประกันภัยของเครื่องบินสูงขึ้น ทำให้ค่าโดยสารเครื่องบินแพงขึ้น ส่งผลกระทบต่อราคานำเที่ยวที่สูงขึ้น มาตรการการรองรับด้านการท่องเที่ยว ควรปรับการหาดตลาด โดยเน้นไปยังประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ยุโรปบริเวณเหนือและใต้ ในกลุ่มของการจัดการประชุมต่าง ๆ กลุ่มมาดามน้ำผึ้งพระจันทร์ กลุ่มเยาวชน หรือนักท่องเที่ยวพวกที่อยู่ระยะนาน ๆ นอกจากนี้ควรมีการติดตามข้อมูลข่าวสาร โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะเน้นการสร้างเครือข่ายติดตามข้อมูลข่าวสารสม่ำเสมอ การประชาสัมพันธ์เชิงรุก จะเน้นและส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยให้มากขึ้น โดยการโฆษณา เผยแพร่โฆษณาภาพลักษณ์ของประเทศไทยให้ปรากฏแก่สายตานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมากขึ้น สร้างความเชื่อมั่นในการดูแลความปลอดภัย การเอาใจใส่ให้บริการบริการ การส่งเสริมการขาย สนับสนุนผู้ประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวให้ชักนำมาเที่ยวไทย โดยใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น ขอความร่วมมือจัดโครงการพิเศษของ Royal Orchid Holidays เป็นจุดกระตุ้นการขาย และที่สำคัญเอกอัครราชทูตไทยที่ประจำอยู่ในต่างประเทศจะมีส่วนช่วยการท่องเที่ยวของไทยอย่างมาก ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไทยให้เป็นที่แพร่หลายต่อไป สำหรับประเทศไทยต้องเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยในสนามบินทุกด้านและทุกจุดรวมถึงบริเวณอาคารผู้โดยสารและบนเครื่องบิน โดยจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยตลอดเวลา เช่น มาตรการการ Check in ล่วงหน้านานกว่าปกติ การเปลี่ยนอุปกรณ์การบริโภคมาเป็นการใช้เครื่องใช้ที่เป็นพลาสติก การตรวจสอบเอกสารการเดินทาง และบัตรประจำตัวผู้โดยสารทั้งเที่ยวบินระหว่างประเทศและภายในประเทศ การจัดเส้นทางใหม่โดยจะให้เครื่องบินบินอ้อมเพื่อหลีกเลี่ยงภัยอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น การเข้มงวดในการตรวจในส่วนต่าง ๆ ของเครื่องบินให้ละเอียดกว่าปกติ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำเครื่องบิน เป็นต้น

7. ด้านเศรษฐกิจ

1) น้ำมัน ราคาน้ำมันที่ขยับตัวสูงขึ้น ปัญหาเรื่องการขนส่งน้ำมัน ปัญหาปริมาณน้ำมันเดือนในตลาดเพิ่มมากขึ้นแนวทางแก้ไข มาตรการในการสำรองและการจัดซื้อน้ำมันดิบ แจ็งการขึ้น-ลงราคา น้ำมันในประเทศตามสถานบริการน้ำมันต่าง ๆ ล่วงหน้าอย่างน้อย 24 ชั่วโมง และการปรับราคาขึ้นหรือลดลงครั้งละไม่เกิน 30 สตางค์

2) การธนาคารแห่งประเทศไทย การสำรองเงินตราต่างประเทศ ควบคุมการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนควบคุมปริมาณเงินทุนไหลเวียนเข้า-ออกของเครือข่ายธุรกิจที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับผู้ก่อการร้ายในประเทศไทย

3) การส่งออก สถานการณ์การส่งออกของประเทศไทยคาดว่าจะมีการติดลบ โดยเฉพาะสถานการณ์การค้ากับสหรัฐฯ ลดลงในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมประเภทเฟอร์นิเจอร์ เครื่องมือ-อิเล็กทรอนิกส์ ตลาดข้าวของประเทศไทยคาดว่าจะลดลงตลอดทั้งปี เนื่องจากมีการแข่งขันจากประเทศผู้ผลิตข้าวส่งออก เช่น เวียดนาม และคุณภาพข้าวของไทย ปัญหาที่กระทบต่อการส่งออกของไทย คือ ปัญหาการขนส่ง และการที่ค่าประกันสินค้าที่ราคาสูงขึ้นจากธุรกิจการประกันภัย

4) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลาดหุ้นทั้งในประเทศไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย ล้วนได้รับผลกระทบจากการที่ตลาดหุ้นของสหรัฐฯ ดิ่งตัวลง แต่หลังจากสถานการณ์คลี่คลายลงการขายหุ้นของนักลงทุนในตลาดหุ้นไทยไม่พบว่ามีกรณีผิดปกติโดยการเร่งขายหุ้นตัวใดเป็นพิเศษ สัดส่วนของนักลงทุนไทยและต่างชาติก็อยู่ในระดับปกติ การอ่อนตัวของหุ้นมีระดับการอ่อนตัวที่มากพอควรแต่เป็นการอ่อนตัวใกล้เคียงกันทุกกลุ่ม มูลค่าการสูญเสียประมาณ 200,000 ล้านบาท มีมาตรการเตรียมความพร้อมในด้าน การออกกฎหมายและระเบียบให้บริษัทมหาชนสามารถซื้อหุ้นคืนได้ ผลของการซื้อหุ้นคืนเพื่อเป็นการลดทุนให้บริษัท การลงทุนตราสารเงินที่น่าสนใจในขณะนี้ คือ การลงทุนของรัฐหรือกึ่งรัฐ ธนาคารพาณิชย์ อัตราการซื้อขายหุ้นยังอยู่ในอัตราปกติ

5) คนไทยในต่างแดน มีแรงงานไทยจำนวนหนึ่งที่อาศัยอยู่ในตะวันออกกลาง อาทิ ประเทศซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน ออสเตรเลีย บราซิล และอาร์เจนตินา หากเกิดความรุนแรงจะมีการแจ้งเตือนและจะขนย้ายแรงงานไปในที่ปลอดภัยในประเทศข้างเคียง และถ้ามีความรุนแรงมากก็ได้เตรียมการอพยพกลับประเทศไทย การดูแลนักเรียนไทยที่ไปศึกษาอยู่ในสหรัฐฯ ทั้งที่เป็นนักศึกษาทุนส่วนตัวและทุนรัฐบาล กระทรวงการต่างประเทศได้มีมาตรการดูแลอย่างใกล้ชิดโดยผ่านกลุ่มชมรมคนไทยต่างๆ และวัดไทยในการส่งข่าวสาร รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์และสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลา

สรุปผลการสัมมนาเรื่อง การบริหารระบบแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับคณะกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร จัดสัมมนาเรื่องการบริหารระบบแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ ในวันจันทร์ที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.

2545 ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 213-216 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2 โดยมีวัตถุประสงค์ที่คาดว่าจะได้รับการจัดสัมมนาและสรุปเป็นข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล ดังนี้

1. ประมวลปัญหาที่เกิดขึ้นกับแรงงานไทยและการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศ
2. ระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศ
3. หาแนวทางร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศอย่างเป็นระบบ
4. สร้างภาพลักษณ์ของแรงงานไทยให้เป็นที่ต้องการของประเทศผู้ต้องการนำเข้าแรงงาน
5. สร้างรายได้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจภายในประเทศเพื่อลดปัญหาการว่างงานภายในประเทศ
6. เพิ่มความรอบคอบและถูกต้องชอบธรรมในการตัดสินใจเกี่ยวกับแรงงานไทยในต่างประเทศ

ปัญหาแรงงานในทัศนะของบริษัทจัดหางาน ปัญหาที่เกิดขึ้นกับขั้นตอนการจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศสรุปได้ว่าปัญหาเร่งด่วนในขณะนี้คือปัญหาจากระเบียบการขออนุญาตไปทำงานในต่างประเทศที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมกำหนดให้ แรงงานไทยที่จะไปทำงานในต่างประเทศนั้นต้องมีเอกสารแจกแจงงบดุลปีสุดท้ายของบริษัทหรือหน่วยงานในต่างประเทศที่จะรับคนงานไทยเข้าไปทำงานนำยื่นประกอบกันเพื่อขอเอกสาร จ.ต. 2 ซึ่งจากขั้นตอนดังกล่าวทำให้เกิดความยุ่งยากในเรื่อง 1) บริษัทหรือองค์กรในต่างประเทศที่ต้องการแรงงานไทยไม่ต้องการที่จะแสดงงบดุลของตนเอง เพราะถือว่าเป็นความลับขององค์กร หรือมีความไม่สะดวกที่จะแสดงงบดุลเนื่องจากการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้อง 2) การขอเอกสารดังกล่าวจากบริษัทในต่างประเทศต้องใช้ระยะเวลาซึ่งทำให้เกิดความล่าช้ากับแรงงานที่กำลังรอจะเดินทางไปทำงานและส่งผลให้บริษัทในต่างประเทศยกเลิกการจ้างแรงงานไทย และอาจจะว่างเลยไปถึงการหมดอายุใบอนุญาตเข้าออกประเทศของแรงงานไทย (VISA) ด้วย นอกจากนี้การจัดส่งแรงงานไปประเทศตะวันออกกลางมีการกำหนดอัตราขั้นต่ำของเงินเดือนผู้ที่ต้องการจะออกไปทำงานในต่างประเทศนั้นสูงเกินไป ซึ่งบางประเทศในกลุ่มตะวันออกกลางไม่สูงถึงระดับอัตราเงินเดือนขั้นต่ำที่กรมการจัดหางานกำหนด แต่ก็ไม่มีการหักภาษีรายได้ส่วนบุคคล และภาษีอื่นๆ อีกทั้งยังมีสวัสดิการที่จำเป็นให้โดยไม่หักค่าใช้จ่าย ดังนั้นการกำหนดเงินเดือนขั้นต่ำที่นายจ้างต่างประเทศจะต้องจ่ายให้กับคนงานไทยที่สูงเกินไปนั้น อาจทำให้เกิดความสามารถของผู้จ้างแรงงานต่างประเทศและเปลี่ยนไปจ้างแรงงานจากประเทศอื่นแทน คณะกรรมการฯ ได้แสดงความคิดเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

1. จากปัญหาที่ผู้แทนจากบริษัทจัดหางานชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ นั้น ควรที่จะเสนอให้มีการประสานงานกันระหว่างการออกวีซ่า และการให้โควตาการจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศ ซึ่งปัญหาโดยส่วนใหญ่ที่ผู้แทนจากบริษัทจัดหางานได้ชี้แจงมานั้นอยู่นอกเหนือขอบเขตอำนาจของกระทรวงการต่างประเทศ เพราะเป็นเรื่องกฎระเบียบ ข้อบังคับจากกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม แต่คณะ

กรรมการฯ อาจจะมีบทบาทในการเสนอแนะกระทรวงการต่างประเทศให้ประสานงานกับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เพื่อกำหนดให้มีกระบวนการรับรองว่าอัตราแรงงานมีจริง ซึ่งต้องการคำเสนอแนะจากบริษัทจัดหางานว่าควรใช้หลักฐานใดนอกเหนือจากงบการเงินของบริษัทต่างประเทศเป็นบรรทัดฐานในการรับรองอัตราแรงงานจึงจะเหมาะสม

2. เพื่อให้การแก้ไขปัญหาด้านแรงงานไทยในต่างประเทศและการจัดส่งแรงงานไทยไปต่างประเทศเป็นรูปธรรมมากขึ้น คณะกรรมการฯ จึงมีมติให้ตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องการบริหารระบบแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ ซึ่งคณะอนุกรรมการประกอบด้วย 1) นายวิรัช ร่มเย็น 2) นายกอบศักดิ์ ชุติกุล 3) นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล 4) นางกุสุมาลวดี ศิริโกมุท 5) นายทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย 6) นายปานปรีช พหิทธานุกร 7) นายสนั่นชาติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา 8) นางจิตราภรณ์ เตชะหาญ 9) นางเกษศิริรินทร์ วรงค์หิรัญ

8. ด้านภารกิจ

ท่านประธานและคณะกรรมการฯ ได้ต้อนรับและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบรรดาเอกอัครราชทูต และ/หรือเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสถานทูตจาก ราชอาณาจักรนอร์เวย์ สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน สาธารณรัฐอิรัก สาธารณรัฐประชาชนบังคลาเทศ สหภาพพม่า สาธารณรัฐอินเดีย และบรรดาเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากต่างประเทศที่ทำให้เกียรติเดินทางมาเยี่ยมชม ได้แก่ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เครือรัฐออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน แคนาดา รัฐอิสราเอล

นอกจากนี้คณะกรรมการฯ ได้ส่งผู้แทนคณะกรรมการฯ เข้าร่วมประชุมรัฐสภาภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก ณ สหรัฐอเมริกา และสมาคมรัฐสภาเอเชียเพื่อสันติภาพ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

9. การร้องเรียน

เมื่อมีผู้เสนอเรื่องร้องเรียนมายังคณะกรรมการฯ ท่านประธานฯ ได้ดำเนินการโดยมีการศึกษารายละเอียดและหาวิธีการแก้ไขปัญหา แล้วได้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนได้ทราบผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน้าว่าง

การแถลงข่าว

ต้อนรับ
คณะกรรมการ
การต่างประเทศ
จากประเทศ
สาธารณรัฐ
ประชาชนจีน

คณะกรรมการฯ เดินทางไปชายแดนไทย

จังหวัดเชียงราย(20-21 สิงหาคม 2544)

ศึกษาบริเวณสร้างสะพาน
ข้ามแม่สาย-พม่าแห่งที่ 2

จังหวัดกาญจนบุรี
(4 กรกฎาคม 2544)

ศึกษาบริเวณ
จุดชายแดน
พุน้ำร้อนแม่ระมี

คณะกรรมการ
จัดสัมมนา

คณะกรรมการฯ เดินทางไปมาเลเซีย และอินโดนีเซีย

← พบ
รองผู้ว่า
บาทลี

← พบ

คณะกรรมการ
สภาอินโดนีเซีย
คณะที่ 1
การต่างประเทศ

← พบ
ประธานสภา
อินโดนีเซีย

เยี่ยมชม

Malaysia-Thailand Joint Authority

ส่วนที่สอง

รวบรวมผลงานในรอบ 1 ปี พ.ศ. 2544 - 2545

คณะกรรมการการต่างประเทศ

สภาผู้แทนราษฎร

หน้าว่าง

ผลการดำเนินงาน

ด้านการประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศ

- สรุปผลการพิจารณาเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบและปัญหาอุปสรรคของภารกิจที่กระทรวงการต่างประเทศปฏิบัติตลอดจนสถานการณ์ด้านการต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย
- สรุปผลการพิจารณาเรื่องการของบประมาณเพิ่มเติมในการดำเนินงานของกระทรวงการต่างประเทศ

สรุปผลการพิจารณาเรื่อง หน้าที่ความรับผิดชอบและปัญหาอุปสรรคของ ภารกิจที่กระทรวงการต่างประเทศปฏิบัติ ตลอดจนสถานการณ์ด้านการต่าง ประเทศที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย

นาวาโท นายแพทย์เดชา สุขารมณ์ ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้เริ่มภารกิจของคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร โดยพิจารณาเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบและปัญหาอุปสรรคของภารกิจที่กระทรวงการต่างประเทศปฏิบัติ ตลอดจนสถานการณ์ด้านการต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย โดยเชิญปลัดกระทรวงการต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมชี้แจง ผลการประชุมชี้แจงสามารถสรุปได้ดังนี้ ภารกิจหลักของกระทรวงการต่างประเทศนั้นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานด้านการทูตและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภามีดังนี้

1. มุ่งดำเนินนโยบายต่างประเทศโดยเน้นการทูตเชิงรุกด้านเศรษฐกิจ ประกอบกับการทูตในด้านต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้งแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกด้าน

2. ยึดหลักการดำเนินงานด้านความมั่นคง การพัฒนา และการสร้างสันติภาพระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมภายใต้กรอบแห่งสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิก

3. เพิ่มบทบาทเชิงรุกในสังคมนานาชาติ โดยริเริ่มการขยายความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียนไปยังภูมิภาคเอเชียตะวันออก เอเชียใต้ และภูมิภาคอื่น ๆ ให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น รวมทั้งจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำรงสันติภาพและระงับความขัดแย้งระหว่างประเทศในภูมิภาค

4. ส่งเสริม รักษา และคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งภาคเอกชนไทย แรงงานไทย และคนไทยในต่างประเทศ

5. ฟื้นฟูและกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคเอเชียอย่างเร่งด่วน ด้วยการสานต่อหรือริเริ่มความสัมพันธ์และความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อนำมาซึ่งความเข้าใจอันดีระหว่างกันในการแก้ไขปัญหาและแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ จริงใจ และโดยสันติวิธี

สำหรับสถานการณ์การต่างประเทศที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่คือ (ในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2544) มีดังนี้ 1) ประเด็นการจับตัวประกันคนไทย 24 คน ที่ประเทศคองโก 2) ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐพม่าที่มีปัญหาด้านชายแดน ปัญหาการเปิด-ปิดด่าน ปัญหาการลงข่าวของหนังสือพิมพ์พม่าที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย และปัญหาการ

พิมพ์แบบเรียนของพม่าที่เกี่ยวข้องกับไทย 3) ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและจีน และ 4) ประเด็นปัญหาอิริคต่อภารกิจกันทางการค้าขององค์การสหประชาชาติ

ยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สถาผู้แทนราษฎร ต่อการดำเนินงานของกระทรวงการต่างประเทศ

1. คณะกรรมการฯ ได้เสนอแนวทางต่อการดำเนินงานของกระทรวงการต่างประเทศ โดยกระทรวงการต่างประเทศควรให้ความสำคัญและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมที่งดงามของประเทศไทยให้ชาวโลกได้รับรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเผยแพร่พระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ เพื่อเป็นการเผยแพร่เกียรติภูมิของประเทศไทย

2. ในด้านความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดระหว่างไทยกับพม่า นั้น คณะกรรมการฯ ได้เสนอให้มีการแก้ไขปัญหาคด้วยสันติวิธีและใช้การเจรจาในระดับสูง คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่ารัฐบาล โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะมีการเยือนพม่า เพื่อเจรจาแก้ไขปัญหาร่วมกันในระดับรัฐบาล อันจะนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีในลำดับต่อไป

3. คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน แล้วให้ข้อเสนอแนะว่าประเทศไทยควรกำหนดบทบาทในเชิงรุกในด้านการส่งเสริมการค้าและการพาณิชย์กับประเทศจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณเชียงแสน ลาว และจีน ประเด็นหนึ่งที่สำคัญคือ โครงการขุดลอกคอคกระเพื่อขยายเส้นทางเดินเรือ ซึ่งคาดว่าจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศไทยในเชิงพาณิชย์อย่างมหาศาล และควรให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจพิจารณาโครงการดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนในขณะนี้ เป็นความสัมพันธ์ที่อยู่ในระดับดีมากภายหลังจากนายกรัฐมนตรีจีนได้เดินทางมาเยือนไทย ได้มีการตกลงความร่วมมือกันหลายด้าน สำหรับความร่วมมือที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งนั้นควรเน้นเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งฝ่ายไทยควรทำความเข้าใจกับกรอบความร่วมมือเรื่องยาเสพติดระหว่างประเทศไทยกับจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติด เพื่อลดปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

4. กระทรวงการต่างประเทศในฐานะเป็นแกนหลักสำคัญในการติดต่อกับประเทศต่าง ๆ ดังนั้นคณะกรรมการฯ จึงได้ให้ข้อเสนอแนะว่ากระทรวงการต่างประเทศไม่ควรจำกัดบทบาทเพียงในการทูตเท่านั้น แต่ควรดำเนินการในด้านการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในกลุ่มอาเซียน ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ความเข้มแข็ง และความมีประสิทธิภาพของภูมิภาค สิ่งที่สำคัญคือการดำเนินการระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลอาจไม่เพียงพอ ดังนั้นรัฐสภาซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติควรดำเนินการสนับสนุนบทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้วย จึงจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่พึงปรารถนามากยิ่งขึ้น

สรุปผลการพิจารณาเรื่องการของบประมาณเพิ่มเติม ในการดำเนินงานของกระทรวง การต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศได้ของบประมาณเพิ่มเติมปีงบประมาณ 2545 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายช่วยเหลือคนไทยในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการก่อการร้าย และการตอบโต้ของสหรัฐอเมริกา ที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันว่าน่าจะให้การสนับสนุนเพราะเป็นเรื่องที่สมควร นอกจากนี้มีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาคือ

- การเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลดอลลาร์นั้น ทำให้มีผลกระทบอย่างมากกับปริมาณที่ขอ ทำให้ดูเหมือนมากขึ้น ควรหาวิธีทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณ ซึ่งอาจขอในรูปของหน่วยดอลลาร์

- ค่ารับรองเลี้ยงดูแขกผู้ไปเยี่ยมหรือผู้แทนจากประเทศไทยของสถานทูตไทยในต่างประเทศ บางพื้นที่จะต้องจัดเลี้ยงรับรองบุคคลดังกล่าวบ่อยครั้งมากจนเกิดความขัดสนด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอที่ประชุมเห็นชอบว่าควรมีการปรับให้เพิ่มขึ้น

- ถึงแม้การซื้อบ้านหรือที่พักที่สถานทูตในต่างประเทศเพื่อรับรองผู้แทนจากประเทศไทยในกรณีไปร่วมประชุมในต่างประเทศ อาจเป็นการประหยัดและแก้ปัญหาเรื่องที่พักอาศัย แต่อย่างไรก็ตามการจัดซื้อที่ดินและบ้านพักจะไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เพราะจะประสบกับปัญหาการดูแลซ่อมบำรุง ราคาที่ดินที่เพิ่มสูงขึ้นและค่าภาษี จึงควรพิจารณาให้รอบคอบ

- การขอเพิ่มค่าเช่าที่พักอาศัยแก่ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศ ซึ่งในเรื่องนี้ผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศ ชี้แจงว่าเป็นการได้รับงบประมาณจากที่เคยได้รับมาแล้วในอดีตไม่ถือว่าเป็นการได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด ซึ่งไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง รวมถึงลดถึงการจัดซื้อรถยนต์ สำหรับใช้ในการปฏิบัติการกิจของสถานทูตในต่างประเทศ สำนักงบประมาณระบุเงื่อนไขว่าจะต้องเป็นรถยนต์ที่ใช้แล้ว 6 ปี ถึงจะซื้อใหม่ได้ แต่ตามข้อเท็จจริงมีปัญหาเพราะในบางครั้งอาจไม่ปลอดภัยหรือเป็นอุปสรรคในการใช้งาน ซึ่งเคยเกิดเหตุมาแล้วน่าจะได้มีการปรับให้เหมาะสม

- ค่าเล่าเรียนบุตรของข้าราชการที่ศึกษาในต่างประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติ ที่ประชุมเห็นว่ารัฐควรจะออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมดเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการ ประชาน คณะกรรมการฯ ได้กล่าวสรุปในที่ประชุมว่าจะช่วยผลักดันการของบประมาณเพิ่มเติมของกระทรวงการต่างประเทศ โดยจะช่วยชี้แจงข้อเท็จจริงและความจำเป็นในการของบประมาณเพิ่มเติมกับสำนักงบประมาณในโอกาสต่อไป

ผลการดำเนินงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

- สรุปการพิจารณาเรื่องการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศในแถบอินโดจีน
- สรุปการพิจารณาเรื่องความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในด้านการดำเนินการทางการค้า การท่องเที่ยว และการสาธารณสุขในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ
- สรุปการพิจารณาเรื่องการให้ความช่วยเหลือของประเทศไทยต่อประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งข้อตกลงเกี่ยวกับความช่วยเหลือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศดังกล่าว
- สรุปการพิจารณาเรื่องความตกลงในการเจรจาระดับสูงระหว่างไทยกับสิงคโปร์ในความร่วมมือด้านต่าง ๆ
- สรุปการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหภาพพม่าในฐานะประเทศเพื่อนบ้าน

สรุปการพิจารณาเรื่อง การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศในแถบอินโดจีน

คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร เล็งเห็นความสำคัญของการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศในแถบอินโดจีน ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อประเทศในกลุ่มอินโดจีน ได้แก่ เวียดนาม ลาว กัมพูชา รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านทางภาคใต้ แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศในแถบอินโดจีน แต่มีปัญหาบางประการที่เกิดขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญที่ควรหยิบยกมาพิจารณาเพื่อนำไปสู่แนวทางแก้ปัญหาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในลำดับต่อไป คณะกรรมการฯ จึงได้หยิบยกประเด็นดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณา ซึ่งพบว่าโดยภาพรวมของปัญหาที่เกิดขึ้นมีดังต่อไปนี้

1. **ปัญหาเรื่องการปักปันเขตแดน** พบว่าในบางพื้นที่ยังไม่สามารถตกลงร่วมกันได้ สำหรับประเทศพม่านั้นพบว่า ปัญหาเรื่องเส้นเขตแดนเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากเส้นเขตแดนในอดีตถูกระรุมชาติทำลายจึงไม่สามารถอ้างอิงแนวแบ่งเดิมได้

2. **ปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อยของแต่ละประเทศ** โดยในประเทศลาวมีปัญหากลุ่มต่อต้านลาว โดยมีกลุ่มที่สนับสนุนจากกลุ่มคนลาวภายนอกประเทศ เช่น พวกเขมรในสหรัฐอเมริกา ส่วนประเทศกัมพูชา มีปัญหาเรื่องความมั่นคง ซึ่งมีกลุ่มนักรบทำการเพื่อเรียกร้องเสรีภาพทำให้เกิดความรุนแรงในประเทศอยู่เนื่อง ๆ สำหรับประเทศพม่า มีปัญหาเรื่องความเป็นเอกภาพและความมั่นคงภายในประเทศ รวมทั้งปัญหาการต่อต้านรัฐบาลพม่าจากชนกลุ่มน้อยที่มักมีการช่อก่อกบฏในบริเวณชายแดนไทย-พม่า จากปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อยภายในประเทศต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลให้มีชนกลุ่มน้อยบางส่วนหลบหนีเข้ามาอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และส่งผลให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา อาทิ ปัญหาเรื่องสัญชาติ ปัญหาเรื่องยาเสพติด ปัญหาเรื่องอาชญากรรม เป็นต้น

3. **ปัญหาเรื่องยาเสพติด** พบว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากปัญหาชนกลุ่มน้อยตามที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งชนกลุ่มน้อยดังกล่าวผลิตยาเสพติดแล้วลำเลียงมาขายในประเทศไทย รวมทั้งสาเหตุที่เกิดจากความแตกต่างของกฎหมายในบางประเด็น อาทิ ฝิ่น กัญชา อาจผิดกฎหมายในประเทศหนึ่งแต่อาจจะไม่ผิดกฎหมายในอีกประเทศหนึ่ง เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ต่อการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศในแถบอินโดจีน

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการทำความเข้าใจในสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อยบริเวณแนวชายแดนไทย-พม่า ซึ่งคณะกรรมการฯ วิเคราะห์แล้วพบว่าสาเหตุของปัญหาที่สำคัญมี 2 ประการ ประการแรก คือปัญหาชนกลุ่มน้อยหัวแดงซึ่งเป็น

เครื่องมือของรัฐบาลพม่าตามแนวคิดเรื่องรัฐกัณชนในอดีต ประการที่สอง บริเวณชายแดนไทยพม่าในอดีตเป็นเขตแดนที่ไม่มีอธิปไตยของชาติใด และนโยบายของประชาชาติต่อพม่าก็เป็นนโยบายล้อมกรอบต่อพม่า ซึ่งหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำความเข้าใจพม่าว่า พม่ายังไม่สามารถรวมตัวกันเป็นรัฐชาติได้ ทั้งนี้เนื่องจากพม่ายังไม่มีสถาบันกษัตริย์ที่สามารถแก้ไขปัญหาได้เฉกเช่นเดียวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศไทย รวมทั้งระบบราชการของพม่ายังมีความยากจนล้าหลัง แต่พม่ามีสถาบันทหารที่มีความมั่นคงซึ่งทหารมีความสำคัญว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องกอบกู้ประเทศให้มีความเป็นเอกภาพ ดังนั้นหากทำความเข้าใจประเทศพม่าอย่างลึกซึ้ง จะพบว่าแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นควรใช้ความละมุนละม่อม และใช้สันติวิธีมากกว่าการใช้ความรุนแรง

2. ควรเน้นการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศในแถบอินโดจีนให้มากขึ้น ซึ่งตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนและควรดำเนินการตามรอยพระบาทคือ กรณีที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศลาว พม่า และได้มีการทรงงานเกี่ยวกับประเทศเหล่านั้น คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นควรที่จะมีการเผยแพร่พระราชกรณียกิจที่มีต่อประเทศในแถบอินโดจีน โดยการแปลเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมทัศนคติที่ดีระหว่างกันและกัน รวมทั้งยังเป็นการเผยแพร่พระเกียรติคุณอีกทางหนึ่งด้วย

นอกจากนี้ในส่วนของการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติที่ได้นำโครงการ “ว่าโปรเจ็ค” โดยการนำแนวคิดตามโครงการพระราชดำริ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาชนเผ่าว่า รวมทั้งหลายโครงการที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้ร่วมกำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศพม่า และโครงการการผลักดันทางด้านการค้า การพาณิชย์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นระหว่างประเทศไทยกับประเทศในแถบอินโดจีนของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดเรื่องความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวที่ไม่แบ่งแยกประเทศในกลุ่มสุวรรณภูมิ อาทิ พม่า ลาว และเวียดนาม ทั้งนี้เนื่องจากประเทศดังกล่าวเป็นประเทศที่มีขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งหากไม่ร่วมมือกันจะนำมาสู่ผลเสียหายจากการแข่งขันนักท่องเที่ยว คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วว่าเห็นว่ามีเหมาะสมและจะนำมาผลดีมาสู่ประเทศไทยหลายประการ ซึ่งทางคณะกรรมการฯ จะให้ความร่วมมือและร่วมผลักดันโครงการต่าง ๆ ส่วนเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวนั้นทางคณะกรรมการฯ เห็นควรให้บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ส่งเสริมพื้นที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว เช่น พุกาม และมัณฑะเลย์ด้วย สำหรับประเด็นการออกวีซ่าเพื่อการท่องเที่ยว หรือ “สุวรรณภูมิวีซ่า” ที่บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เสนอเพื่อประโยชน์ในความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวในแถบอินโดจีนสุวรรณภูมินั้น คณะกรรมการฯ จะนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาในลำดับต่อไป

สรุปการพิจารณาเรื่องความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในด้านการค้า การท่องเที่ยว และการสาธารณสุข ในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ

ความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการค้า : มูลค่าการส่งออกสินค้าไทยไปยังประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปีที่ผ่านมา มีจำนวน 106,000 ล้านบาท โดยมีมูลค่าการนำเข้าจำนวน 42,000 ล้านบาท ซึ่งหากรวมมูลค่าการค้าบริเวณชายแดน คาดว่าประเทศไทยจะมีรายได้เพิ่มขึ้นอีก 1 เท่าตัว โดยสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สินค้าอุปโภค บริโภค วัสดุก่อสร้าง และน้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนสินค้าที่ประเทศไทยนำเข้า ได้แก่ สินค้าจำพวกวัตถุดิบ ไม้ พืชผลทางการเกษตร

ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาอุปสรรคทางการค้า : ปัญหาอุปสรรคทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำที่พบคือ ประเทศไทยไม่สามารถค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศที่มีได้เป็นสมาชิก WTO ทั้งนี้สืบเนื่องจากประเทศไทยได้ถูกวางกรอบกำหนดให้ทำการค้าขายกับประเทศในกลุ่ม WTO เท่านั้น ซึ่งประเทศไทยได้ขออนุโลมการค้าขายกับประเทศลาวและกัมพูชาในสินค้านำเข้าบางประเทศ แต่อย่างไรก็ตามกรณีตัวอย่างที่พบจากประเด็นการกีดกันทางการค้าดังกล่าว เช่น บางประเทศไม่นำเข้าเฟอร์นิเจอร์ที่ทำจากไม้ของไทย ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลในเรื่องของประชาธิปไตย สิ่งแวดล้อม และสิทธิมนุษยชน คณะกรรมาธิการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการค้าต่างประเทศจะต้องชี้แจงและยืนยันว่าประเทศไทยมีนโยบายปลูกป่าจริงและเป็นไม้ของประเทศไทย เพื่อลดอุปสรรคการกีดกันทางการค้าที่เกิดขึ้น นอกจากนี้บางกลุ่มประเทศได้ออกมาตรการในการตรวจสอบอาหารสำเร็จรูปที่เข้มงวดมากขึ้นว่าจะต้องถูกสุกลักษณะ และวัตถุดิบที่เหลือจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต และเกษตรกรให้มากขึ้น เพื่อลดปัญหาสินค้าถูกส่งกลับและการขาดทุนของกลุ่มผู้ผลิตดังกล่าว นอกจากนี้คณะกรรมาธิการฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าทูตพาณิชย์ของกระทรวงพาณิชย์ ควรจะปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับเอกอัครราชทูตในกรณีการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านอย่างจริงจังมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดการค้าใหม่อย่างประเทศในอินโดจีน เพื่อให้สินค้าไทยเป็นที่นิยมของผู้บริโภคในภูมิภาคดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการท่องเที่ยว : ประเทศไทยมีความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทย ลาว พม่า โดยมีการวางแผนการท่องเที่ยวด้านการตลาด และด้านศูนย์ประสานการท่องเที่ยวร่วมกัน นอกจากนี้ยังได้ทำความตกลงร่วมกันในการเดินเรือในลำน้ำโขง เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ซึ่งจากสถิติที่ผ่านมา มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนนักท่องเที่ยวชาวพม่าและชาวจีนที่เข้ามาจับจ่ายใช้สอยในจังหวัดเชียงรายและเชียงใหม่ นอกจากนี้ได้มีการประสานความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ

การแลกเปลี่ยนคณะความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยว ความร่วมมือในการอบรมทรัพยากรบุคคลด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แต่อย่างไรก็ตามพบว่าในด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวนั้นมีปัญหาอุปสรรคหลายประการ เช่น บริเวณลุ่มแม่น้ำโขงยังมีปัญหาเรื่องเส้นเขตแดนที่มีความสลับซับซ้อน เส้นทางคมนาคมทางบกและสนามบินระดับภูมิภาคที่มีความเจริญไม่ทัดเทียมกัน

ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาอุปสรรคทางการท่องเที่ยว : คณะกรรมาธิการฯ พิจารณาแล้วมีมติว่าแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่องเส้นเขตแดนบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงนั้น รัฐบาลควรใช้ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศในการแก้ปัญหา นอกจากนี้ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวกับภูมิภาคในแถบนี้ควรพิจารณาถึงขีดความสามารถและศักยภาพในการพัฒนาของแต่ละประเทศที่ไม่เท่าเทียมกัน เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องกับพื้นฐานของแต่ละประเทศ

ความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการสาธารณสุข : ประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขตามบริเวณชายแดนไทยที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านมาโดยตลอด ทั้งความช่วยเหลือในด้านบุคลากร งบประมาณ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่ประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างสถานพยาบาล และการประยุกต์วัตถุดิบที่มีในประเทศมาใช้ที่เหมาะสมเพื่อการให้บริการแก่ผู้มารับบริการอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สถานการณ์ทั่วไปตามแนวชายแดน : สำหรับสถานการณ์ตามแนวชายแดนซึ่งส่งผลต่อความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้านสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

- 1) สถานการณ์ทั่วไปตามแนวชายแดนไทยกับประเทศมาเลเซียมีความสัมพันธ์ที่ดีในทุกระดับ
- 2) สถานการณ์ทั่วไปตามแนวชายแดนไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากการประชุมระดับคณะกรรมการ 2 ฝ่าย ในการประสานความร่วมมือกันด้วยดี ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนเยี่ยมเยียนระหว่างกันในระดับผู้นำของประเทศทั้ง 2 ฝ่ายมาอย่างต่อเนื่อง
- 3) สถานการณ์ทั่วไปตามแนวชายแดนไทยกับพม่า พบว่ามีประเด็นเรื่องเส้นเขตแดน และปัญหาการเปิด-ปิดด่าน โดยในช่วงที่ผ่านมา มีการปิดด่านที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในประเทศไทยเป็นอย่างมาก นอกจากนี้มีประเด็นที่พม่าปฏิเสธการขอเปิดด่านพุน้ำร้อนด่านเจดีย์สามองค์ของฝ่ายไทย โดยพม่าอ้างเหตุผลในเรื่องความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ

สรุปการพิจารณาเรื่องการให้ความช่วยเหลือของประเทศไทยต่อประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งข้อตกลงเกี่ยวกับความช่วยเหลือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศดังกล่าว

สืบเนื่องจากคณะกรรมการการต่างประเทศถือว่าการกิจการในการเผยแพร่พระบรมมิ่งของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ที่ทรงมีต่อชาวต่างชาติ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นการสร้างเกียรติภูมิของชาติไทย คณะกรรมการการต่างประเทศจึงได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมชี้แจง เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลสูงสุดต่อไป จากการประชุมชี้แจงสามารถสรุปผลงานตามพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ดำเนินการต่อประเทศเพื่อนบ้านดังต่อไปนี้

ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว : มี 2 โครงการ ซึ่งทั้งสองโครงการมีส่วนช่วยกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นอย่างมาก สามารถสรุปได้ดังนี้

1. โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านเกษตร ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดนารายทองตอนเหนือเมืองเวียงจันทน์ เรียกสั้น ๆ ว่า “โครงการหลัก 22” เป็นการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการและการฝึกอบรม รวมถึงการให้เจ้าหน้าที่ของลาวเข้ามาอบรมในประเทศไทย โครงการนี้เป็นโครงการตามพระราชดำริ ซึ่งพระราชทานตามคำร้องขอของท่านไกรสรฯ จากได้มาดูงานที่เชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 เป็นโครงการต้นแบบเพื่อการพัฒนาอาชีพต่าง ๆ ซึ่งเริ่มต้นด้วยการหาน้ำให้ทำการเกษตรเป็นโครงการชลประทาน การเกษตรแบบครบวงจรพืชไร่ พืชสวน นาข้าว ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ การพัฒนาที่ดินที่เน้นการปลูกหญ้าแฝกรักษาหน้าดิน และได้มีการขยายโครงการออกไปตามหมู่บ้านรอบ ๆ ศูนย์โครงการนี้เห็นผลสำเร็จได้ชัดเจน ปัจจุบันชาวบ้านในโครงการมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิมมาก

2. โครงการส่งเสริมกิจกรรมและวัฒนธรรม ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเมืองเวียงจันทน์เรียกสั้น ๆ ว่า “โครงการหลัก 67” เป็นโรงเรียนสำหรับเด็กกำพร้า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้เสด็จไปทรงสร้างที่พักให้เด็ก ๆ เหล่านั้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือในด้านสุขภาพอนามัย ด้านโภชนาการ และด้านการเรียนการสอน ได้เสด็จไปเยี่ยมที่ศูนย์ฯ ทุกปี โดยพระราชทานอุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์กีฬา นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริให้ริเริ่มทำการเกษตรและปศุสัตว์ ทำประปา ทำอ่างเก็บน้ำ ซึ่งปัจจุบันโรงเรียนแห่งนี้ถือว่าเป็นโรงเรียนตัวอย่าง

นอกจากนี้มีความช่วยเหลือด้านการสร้างโรงพยาบาลและสร้างศูนย์ฝึกฝีมือแรงงาน และขณะนี้ประเทศไทยได้รับการติดต่อจากทางรัฐบาลลาวขอให้ช่วยจัดทำห้องสมุดสำหรับฝึกหัดครูในลาว และขอการสนับสนุนหนังสือเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรด้านอาชีวศึกษาที่เป็นภาษาไทย

ประเทศกัมพูชา : โครงการสร้างโรงเรียนพระราชทานเป็นโครงการในพระราชดำริของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เป็นโรงเรียนระดับมัธยมจะทำการเปิดสอนในปีหน้า ซึ่งมีหลักสูตรทั้งสายสามัญและสายอาชีพ คณะครู-อาจารย์ในโรงเรียนดังกล่าวจะเข้ามารับการฝึกอบรมที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ หลักสูตรการเรียนการสอนจัดทำขึ้นร่วมกันระหว่างผู้แทนจากสถาบันการศึกษาของประเทศกัมพูชาและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชาวกัมพูชาให้ความสนใจโดยมาสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้สถานที่เรียนไม่พอแม้จะมีการขยายบางส่วนออกไปบ้างแล้ว นอกจากนี้ยังมีความช่วยเหลือในเรื่องการสร้างถนนอีกหลายสายในกัมพูชา รวมทั้งโครงการศูนย์ฝึกงานฝีมือ ซึ่งทางประเทศกัมพูชาร้องขอมา

ประเทศเวียดนาม : ได้แก่ โครงการปลูกป่า การเปิดสอนภาษาไทยให้แก่ชาวเวียดนาม

ประเทศมาเลเซีย : ประเทศไทยได้ร่วมดำเนินการตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจที่ภาคใต้ มีการให้ทุนอบรมสอนภาษาไทย

ประเทศพม่า : ความช่วยเหลือส่วนใหญ่จะเป็นการอบรมระยะสั้น ซึ่งพม่าสนใจโครงการสอนภาษาไทยที่จะจัดในมหาวิทยาลัยของพม่าที่ Yangon ในเร็ว ๆ นี้ รวมทั้งเรื่องการสร้างถนนเชื่อมกาญจนบุรีกับทวาย

ประเทศอัฟกานิสถาน : ประเทศไทยได้ส่งข้าวสารจำนวน 3,000 ตันให้แก่ประเทศอัฟกานิสถาน

โครงการพหุภาคี : มีโครงการสร้างเส้นทางคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งโครงการดังกล่าวมีปัญหาอุปสรรคดังต่อไปนี้

1) เส้นทางคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงประเทศไทย ลาว และจีน มี 2 เส้นทาง คือ เส้นทางแรกตามเส้นทางเชียงของ-ห้วยทราย-ลี้ว่น้ำทา-บ่อเต็น-เชียงรุ่ง-กุนหมิง เกิดปัญหาสัมปทานซ้ำซ้อนกันของภาคเอกชนไทย โดย ADB ซึ่งเป็นตัวกลางในการเจรจาไกล่เกลี่ย ได้เสนอให้รัฐบาลไทยซื้อหุ้นและหนี้ของภาคเอกชน แต่ในการประชุมอนุกรรมการพิจารณาถ้อยแถลงโครงการฯ มีมติไม่เห็นด้วยที่จะให้รัฐบาลไทยซื้อหุ้นและหนี้จากภาคเอกชนไทย และเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปตรวจสอบข้อเท็จจริงและหารือตกลงการสนับสนุนโครงการต่อไป เส้นทางที่สอง เส้นทางแม่สาย-ท่าลี่เหล็ก-เชียงตุง-เชียงรุ่ง-กุนหมิง เส้นทางส่วนใหญ่อยู่ในสภาพดีเมื่อปี 2540 ไทยให้เงินกู้ 300 ล้านบาทและต่อมาพม่าขอยกเลิกการกู้ยืมจากไทย แล้วให้ทหารช่างของพม่าดำเนินการก่อสร้างบางส่วน โดยมีเงินให้การสนับสนุนเงินทุนในการก่อสร้าง

2) เส้นทางพม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม จากมุกดาหาร-สะพานนะเขาดานัง มีแผนก่อสร้างปรับปรุงให้เสร็จสิ้นภายในปี 2006 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำพิธีสารแนบท้ายและภาคผนวก ซึ่งลาวได้ให้สัตยาบันแล้ว และคาดว่าไทยและเวียดนามจะให้สัตยาบันได้ภายในปีนี้

3) เส้นทางรถไฟสายกรุงเทพฯ-อรัญประเทศ-พนมเปญ รัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือในการศึกษาความเหมาะสมและการออกแบบการสร้างเส้นทาง

4) เส้นทางรถไฟสายชุนาน-ไทย ผ่านเด่นชัย-เชียงราช ยังไม่สามารถก่อสร้างได้เนื่องจากปัญหา
ด้านเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการการต่างประเทศ สมาชิกแทนราษฎร ต่อการให้ความช่วยเหลือ
ของประเทศไทยต่อประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งข้อตกลงเกี่ยวกับความช่วยเหลือ
ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศดังกล่าว

1. กรรมการได้เสนอความเห็น ว่า กิจกรรมโครงการให้ความช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้าน
นั้นเป็นสิ่งที่ดี โดยเฉพาะตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้นเป็นสิ่งประเสริฐที่สุด และที่สำคัญใน
ขณะนี้คือการร่วมผลักดันและสนับสนุน โครงการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันดินทรุด ซึ่งเป็นโครงการใน
พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีประโยชน์และได้รับความสนใจจากชาวต่างประเทศเป็น
อย่างมาก โดยให้ กปร. เป็นเครือข่ายในการถ่ายทอดและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่สาธารณชนต่อไป

2. ควรจัดทำสารคดีเพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีอยู่มาก
มายหลายแขนง เพื่อเป็นการเผยแพร่พระเกียรติคุณให้กว้างไกลยิ่งขึ้น

3. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาดูงานในประเทศไทย รวมทั้งการมี
อาสาสมัครเพื่อดำเนินการ โครงการช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านด้วย นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมการศึกษา
วิจัยวิชาการร่วมกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ในด้านการแพทย์และวิทยาศาสตร์

4. จากข้อมูลของผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศที่ได้รายงาน ว่า นับตั้งแต่มีรัฐบาลใหม่ขณะนี้
แล้ว การเมืองระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านและข้อตกลงที่ประเทศไทยได้ทำไว้กับประเทศ
ดังกล่าวสถานการณ์อยู่ในเกณฑ์ดีขึ้นมากตามลำดับ โดยเฉพาะการปราบปรามยาเสพติดร่วมกับประเทศ
เพื่อนบ้าน จนนำไปสู่การประชุมร่วมกันเพื่อปราบปรามยาเสพติดที่ประกอบด้วย ไทย ลาว พม่า และจีน
ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่ได้ได้รับความสนใจจากนานาชาติมาก ซึ่งคณะกรรมการฯ ให้ความเห็นว่าการให้ความ
ช่วยเหลือต่อประเทศเพื่อนบ้านในโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการตามพระราชดำริเป็นสิ่งที่ดี
ต่อประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในการเสริมสร้างสันติภาพและความสัมพันธ์อันดีในวันข้างหน้า แต่
อย่างไรก็ตามโครงการดังกล่าวต้องใช้งบประมาณมาก และจะเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งต่อไปของกระทรวง
การต่างประเทศ และที่สำคัญคือการพัฒนาโครงการความช่วยเหลือใด ๆ ควรอยู่ในความต้องการของ
ประเทศเหล่านั้นด้วย รวมทั้งต้องใช้เวลาและความจริงใจ โดยไม่คิดจะเอาเปรียบเขา จึงจะส่งผลทางบวก
ต่อประเทศไทยในที่สุด

สรุปการพิจารณาเรื่องความตกลงในการเจรจาระดับสูงระหว่างไทยกับสิงคโปร์ใน ความร่วมมือด้านต่าง ๆ

สืบเนื่องจากนายกรัฐมนตรี โกะจิกตงนายกรัฐมนตรีของประเทศสิงคโปร์ ได้เดินทางมาประเทศไทยตามคำเชิญของนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร คณะกรรมการการค้าต่างประเทศจึงได้นำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาและได้รับทราบข้อมูลว่า

ประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ได้มีความสัมพันธ์อันดีร่วมกันมาตลอด ในการเดินทางมาครั้งนี้สิงคโปร์ได้เน้นย้ำความต้องการร่วมมือกับประเทศไทยในกรอบทวิภาคีและอาเซียน โดยมีข้อเสนอว่าในส่วนของอาเซียนนั้น เห็นด้วยกับประเทศไทยที่ต้องการให้ความสำคัญแก่อาเซียนในโครงการต่าง ๆ รวมทั้งโครงการที่จะช่วยเหลือประเทศใหม่ ๆ ให้ได้มีความพัฒนาในด้านความเจริญให้ทัดเทียมกับประเทศอาเซียนอื่น ๆ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสิงคโปร์ควรมีความร่วมมือกันให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น

ความร่วมมือทวิภาคี

ประเทศสิงคโปร์เสนอความร่วมมือทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับสิงคโปร์ว่าสามารถร่วมมือกันได้ 5 สาขาใหญ่ ๆ คือ ด้านเกษตรและอาหาร ด้านการเงิน ด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับยานยนต์ ด้านการท่องเที่ยว และด้านการขนส่งและบริหารจัดการ รวมทั้งในเรื่องความร่วมมือไทยกับสิงคโปร์คือ ข้อเสนอด้านอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นมา 2 คณะ คือ คณะที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และคณะที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ได้มีการตกลงที่จะร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะในด้านการก่อการร้าย สำหรับประเด็นที่ได้มีความเห็นพ้องกันคือเรื่องความร่วมมือในเรื่องอาเซียน โดยมีความเห็นในส่วนของการลดอัตราภาษีระหว่างกัน

ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ

ประเด็นการก่อการร้ายว่าประเทศสิงคโปร์ได้มีการดำเนินการ เช่น การดำเนินการระงับการไหลเวียนของเงินทุนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตาลีบันและกลุ่มบุคคลอื่น ๆ ที่สภาความมั่นคงแห่งชาติของสิงคโปร์ระบุชื่อ การกำหนดบทลงโทษผู้สนับสนุนผู้ก่อการร้าย ความร่วมมือด้านข้อมูลและการสืบสวน รวมทั้งพัฒนาระบบความปลอดภัยของท่าเรือ ท่าอากาศยาน ภายใต้กรอบของเอเปค และกรอบของอาเซียน นอกจากนี้มีมาตรการ Home Land Security ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติภายใต้กระทรวงกลาโหม มีหน้าที่เป็นกลไกกลางในการประสานในด้านความมั่นคงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนากองทัพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการข่าวกรองเพื่อเตรียมรับกับการก่อการร้ายในรูปแบบต่าง ๆ

สำหรับประเทศไทย นอกจากนโยบายการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลเกี่ยวกับมาตรการการตรวจคนเข้าเมือง ทางส่วนราชการที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานตรวจ

คนเข้าเมือง และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงรายชื่อประเทศคนต่างชาติที่ได้รับการยกเว้น การตรวจลงตรา และสามารถพำนักในประเทศได้ 30 วัน จากเดิม 57 ประเทศ เหลือ 37 ประเทศ และ ปรับปรุงรายชื่อประเทศที่สามารถขอรับการตรวจลงตราในช่องทางอนุญาตการตรวจคนเข้าเมืองมาพำนัก ในประเทศได้ 15 วัน จากเดิม 91 ประเทศเหลือเพียง 17 ประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบและได้มีการ ตรวจสอบสถานะนักท่องเที่ยวว่าไม่ได้มีประวัติเกี่ยวกับการก่อการร้าย สิ่งเหล่านี้ทางรัฐบาลไทยได้เตรียม การนำไปประกอบการจัดทำรายงานต่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ในฐานะที่ประเทศไทย เป็นสมาชิกของสหประชาชาติจะต้องปฏิบัติตามมติที่ 1373 ความร่วมมือในด้านการก่อการร้ายประเทศ ไทยนั้นได้ทำในหลายกรอบทั้งกรอบทวิภาคี และพหุภาคี ซึ่งมีทั้งกรอบของอาเซียนและสหประชาชาติ ส่วนด้านความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งประเทศไทยพยายามสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อน บ้านในทุกด้าน และสนับสนุนให้มีการจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ ตามบริเวณชายแดน ในขณะที่เดียวกันทางด้าน พนักงานฝ่ายปกครองก็มีการสนับสนุนในลักษณะเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นประเทศลาวที่มีการประชุม ระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดกับเจ้าแขวงในจังหวัดที่มีชายแดนติดกัน

ความร่วมมือทางการค้า

ด้านการค้าไทยกับสิงคโปร์ ได้สรุปการค้าในช่วงเวลา 5 ปี ที่ผ่านมามีมูลค่าเฉลี่ย 9 พันล้าน เหรียญสหรัฐ แต่เมื่อเกิดวิกฤตการณ์เศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ปริมาณการค้า ลดลง แต่เมื่อเศรษฐกิจปรับตัวขึ้น การค้าได้ขยายตัวขึ้น สินค้าที่สำคัญในการค้าขายระหว่างไทยกับ สิงคโปร์ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มอเตอร์เครื่องกำเนิดไฟฟ้าต่าง ๆ สิงคโปร์ได้ แสดงความประสงค์ที่จะต้องผลักดันให้มีความร่วมมือระหว่างไทย-สิงคโปร์โดยใช้ถ้อยคำว่า “เพื่อนาพา อาเซียนก้าวไปข้างหน้า” และเสนอให้เร่งรัดจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน เขตลงทุนของอาเซียน

ส่วนความเห็นของประเทศไทย เห็นว่าความร่วมมือ“อาฟต้า” ที่ประเทศไทยและสิงคโปร์จะ จัดปัญหาทางด้าน NON-TARIFF หรือมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เป็นต้นว่า มาตรการทางด้านสุขอนามัย (SPS) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าการเกษตร ปศุสัตว์ ซึ่งไทยจะถูกกีดกันอยู่จากประเทศสิงคโปร์ และมีการ เร่งรัดให้ดำเนินการให้มีการยอมรับทางด้านสินค้ามาตรฐาน นอกจากนี้เขตลงทุนอาเซียน เป้าหมายของ อาเซียนโดยรวม คือ การเปิดเสรีการลงทุนในสาขาการผลิต ภายในปี 2003 และสาขาอื่นภายในปี 2010 สำหรับข้อเสนอของสิงคโปร์คือว่า ต้องการเร่งรัดการดำเนินการเปิดเสรี การลงทุนโดยไม่ต้องรอประเทศ อื่น ๆ สำหรับไทย กิจการที่ยังไม่เปิดเสรีการลงทุน คือ การผลิตแป้งจากข้าว การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น จากการวิเคราะห์ถ้าไทยได้เปิดเสรีในเรื่องเหล่านี้ก็อาจเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก

คณะกรรมการฯ ได้แสดงข้อสังเกตและแสดงความคิดเห็น ดังนี้

การตกลงหรือการเจรจาระดับสูงระหว่างไทยกับสิงคโปร์ในความร่วมมือด้านต่าง ๆ เป็นสิ่งดี แต่อย่างไรก็ตามเรื่องดังกล่าวเหล่านี้จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ รวมไปถึงความตกลงที่ไทยมีต่อ

ประเทศอื่น ๆ เช่น สหรัฐฯ ในลักษณะที่จะทำให้ไทยถูกผูกพันด้วย เพื่อให้ประเทศไทยมีประโยชน์ต่างตอบแทน มิใช่เป็นผู้ตั้งรับข้อเรียกร้องแต่เพียงฝ่ายเดียว กระทรวงการต่างประเทศควรมีการดำเนินงานและแผนงานโครงการในลักษณะเชิงรุกด้วย

สรุปการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหภาพพม่าในฐานะประเทศเพื่อนบ้าน

คณะกรรมการฯ ได้มีความเห็นว่าประเทศพม่าซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านมีเขตชายแดนติดต่อกับประเทศไทยยาวที่สุด จึงได้หยิบยกความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหภาพพม่าเข้าสู่การประชุมในหลายวาระด้วยกัน ซึ่งในภาพรวมสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

สถานการณ์ความวุ่นวายทางการเมืองในสหภาพพม่า

เมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2545 ได้มีการจับกุมตัวลูกเขยนายพล เนวิน พร้อมบุตรสามคน พร้อมกับมีการสอบสวนพฤติกรรมของทหารและตำรวจในพม่าหลายนาย และได้มีการปลดบุคคลสำคัญระดับผู้บัญชาการทหารอากาศ อธิบดีกรมตำรวจในพม่า ตลอดจนถึงแม่ทัพภาคสาม ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลสำคัญในพม่า เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นยังไม่เป็นที่แน่ชัด จึงอาจจะตั้งข้อสมมติฐานได้ 2 กรณี

(1) จากการที่พม่ามีผู้นำสำคัญ 3 คน ได้แก่ พลเอกอ่าวโซ่ ตันฉ่วย ในฐานะมีประธาน SPDC (STATE PEACE AND DEVELOPMENT COUNCIL) รองประธาน คือ พลเอก หม่อง เอ และมีเลขาธิการคนที่หนึ่ง คือ พลโท ชิ่น ชุ้น ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากนายพล เนวิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุดมการณ์ของนายพล เนวิน ตั้งแต่การปฏิวัติพม่า ปี ค.ศ. 1962 ซึ่งนำไปสู่ระบบเผด็จการอย่างสมบูรณ์แบบ จึงอาจจะมีการพยายามที่จะแย่งชิงอำนาจกันระหว่างบุคคลทั้งสองฝ่าย คือ พลเอก หม่อง เอ และพลโท ชิ่น ชุ้น ซึ่งอาจจะขึ้นมาครอบครองอำนาจแทนพลเอกอ่าวโซ่ ตันฉ่วย ต่อไป

(2) อาจเกิดขึ้นจากความขัดแย้งกันทางด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องเนื่องในผลของเศรษฐกิจด้วยสาเหตุจากนางซันด้า วิน บุตรสาวของนายพล เนวิน ซึ่งเป็นภรรยาของนาย เอ ซ้อวิน ที่ถูกจับตัวไปพร้อมบุตรสามคน ได้มีผลประโยชน์ทางด้านธุรกิจหลายอย่าง โดยเฉพาะธุรกิจทางด้านโทรศัพท์มือถือในการดำเนินธุรกิจของซันด้า วิน ซึ่งอาศัยอิทธิพลของบิดาคือนายพล เนวิน สร้างความไม่พอใจแก่ SPDC เป็นอย่างยิ่ง

สรุปปัญหาโดยรวมสถานการณ์ทางการเมืองในพม่าที่ได้มีการจับกุมผู้ใกล้ชิดกับนายพล เนวิน และปลดเจ้าหน้าที่ระดับสูงซึ่งเป็นฐานกำลังกับพลโท ชิ่น ชุ้น จากข้อมูลดังกล่าวได้มีการยืนยันว่าทั้งบุตรเขย และหลาน รวมทั้งนายพล เนวิน ได้ถูกกักบริเวณจริง ส่วนเหตุผลที่แท้จริงของการจับกุมและการกักบริเวณดังกล่าว อาจมีการเชื่อมโยงกับบุคคลอื่น ๆ โดยเฉพาะกับผู้นำระดับสูงกับพม่านั้น ยังไม่เป็นที่

แน่ชัด ส่วนเหตุการณ์ครั้งนี้ถือว่าได้ส่งผลกระทบต่อฐานะของพลโท ชื่น ชู้น ไม่น้อย เนื่องจาก พลโท ชื่น ชู้น เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับนายพล เนวิน และครอบครัวมาเป็นเวลานาน ซึ่งนายพล เนวิน ได้ให้การสนับสนุน พลโท ชื่น ชู้น มาตลอด แต่อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ทางการเมืองคาดว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-พม่า และเป็นเรื่องที่ประเทศไทยจะต้องติดตามสถานการณ์ของสหภาพพม่าต่อไป

จากการประเมินคาดว่าภาวะเศรษฐกิจและสภาพความเป็นอยู่ในสหภาพพม่า จะเป็นตัวชี้ขาดอนาคตของพม่ามากกว่ากลุ่มอำนาจว่าใครจะขึ้นหรือลง และอาจกระทบกับประเทศไทยเพราะประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าต่าง ๆ ไปยังพม่า และไทยจะมีส่วนในการกำหนดค่าครองชีพในพม่า ซึ่งสิ่งนี้อาจจะเป็นปัจจัยสำคัญในอนาคตที่อาจจะเกิดขึ้น

การค้าไม้บริเวณชายแดนไทย-พม่า

ข้อเท็จจริง

ก่อนปี พ.ศ. 2535 มีการนำเข้าไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้จากสหภาพพม่า เป็นจำนวนมาก ทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายและการลักลอบนำเข้าที่ถูกตัดหรือแปรรูปโดยไม่ได้รับสัมปทานจากทางการพม่า และนำเข้าประเทศไทยตามแนวชายแดนโดยไม่ได้รับอนุญาต ทำให้ทางการพม่ามีความกังวลถึงทรัพยากร ไม้ที่มีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างรวดเร็ว จึงได้ร้องขอผ่านมายังกระทรวงต่างประเทศถึงความร่วมมือที่จะแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องนี้ ทางกระทรวงต่างประเทศจึงร้องขอต่อไปยังกระทรวงพาณิชย์ จากเรื่องดังกล่าวกระทรวงพาณิชย์ ได้ออกประกาศกระทรวง ฉบับที่ 92 พ.ศ. 2535 โดยมีสาระสำคัญ ว่า การนำเข้า ไม้ และไม้แปรรูปทุกชนิดจากพม่า ตามเขตชายแดนที่มีการตั้งด่านศุลกากรจะต้องมีการแสดงใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า แต่ก็มีข้อโต้แย้งจากภาคเอกชนว่าหากต้องการแสดงใบรับรองดังกล่าวทุกครั้งที่มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ไม้จะกลายเป็นข้อกีดกันการนำเข้า ดังนั้นในการประชุมของคณะกรรมการสนับสนุนการค้าชายแดนเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 ได้นำเรื่องนี้มาพิจารณาในที่ประชุม แต่ปรากฏว่าผู้แทนจากกระทรวงเกษตร ไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการยกเว้นการแสดงใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าในสินค้าบางประเภท เนื่องจากเกรงว่าจะมีการนำเข้าจากประเทศไทยเองมาอ้างว่าเป็นไม้จากประเทศพม่า การพิจารณาเรื่องดังกล่าวจึงไม่ผ่านที่ประชุมและการนำเข้าผลิตภัณฑ์ไม้ทุกประเภทผ่านจุดผ่านแดนยังคงต้องแสดงใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

ซึ่งตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 92 พ.ศ. 2535 มีข้อยกเว้น ในข้อ 4.2 มีใจความสำคัญว่า ถ้านำผลิตภัณฑ์ไม้ติดตัวเข้ามาจำนวนเล็กน้อยคือมูลค่าไม่เกิน 20,000 บาท หรือเป็นการค้าตามประเพณีท้องถิ่นตามเขตชายแดน ก็ไม่จำเป็นต้องแสดงใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแต่อย่างใด แต่ต้องเป็นการนำเข้ามาผ่านตามช่องทางที่กรมศุลกากรกำหนด ซึ่งช่องทางที่นำเข้ามาได้มีด้วยกัน 2 ช่องทางคือด่านชายแดนที่เปิดเป็นการถาวร และด่านชายแดนที่เปิดเป็นการเฉพาะคราว

ปัญหาการค้าไม้บริเวณแนวชายแดน

- ปัญหาการค้าไม้กับพม่าเป็นประเด็นที่สำคัญเนื่องจากเกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดน และกลุ่มอิทธิพลที่ลอบค้าไม้ หลังจากการห้ามให้มีการตัดไม้ภายในประเทศ ได้มีการนำเข้าไม้จากประเทศเพื่อนบ้านเพื่อรองรับความต้องการไม้ภายในประเทศ ทำให้เกิดปัญหา เช่น การลักลอบนำเข้าและการอำพรางไม้

- การค้าไม้มีช่องทางหลัก คือ ท่าเรือคลองเตย ซึ่งเป็นไม้ที่ขายให้รัฐบาลโดยถูกต้อง ซึ่งไม้ในส่วนนี้จะนำมาใช้ในประเทศไม่มีการส่งออกไปในรูปของไม้แปรรูป เนื่องจากกระทรวงพาณิชย์ไม่อนุญาตให้มีการส่งออก

- การนำเข้าไม้เข้ามาในประเทศก่อนปี พ.ศ. 2537 ต้องมีการอนุมัติ จากคณะอนุกรรมการเปิดจุดชายแดนชั่วคราว เพื่อตรวจสอบใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า แต่เมื่อปี พ.ศ. 2540 เกิดเหตุการณ์พบไม้เถื่อนที่สาละวิน ทำให้ไม่มีการอนุมัติให้เปิดจุดผ่านแดนเลย แต่ปรากฏว่ามีไม้เข้ามาในประเทศไทย จำนวนมหาศาล จึงเป็นจุดที่น่าสังเกต และประเด็นสำคัญคือการทำธุรกิจค้าไม้ของผู้ลงทุนชาวไทย ส่วนใหญ่เป็นการลักลอบตัดและนำเข้าไม้โดยผิดกฎหมาย ซึ่งบางข้อมูลชี้ให้เห็นว่ามีการซื้อไม้จากกองกำลังชนกลุ่มน้อยในพม่า

- จากการตรวจสอบพบว่า มีไม้ที่ถูกลักลอบตัดภายในประเทศเป็นจำนวนมาก ทางกรมป่าไม้จึงได้มีการจัดตั้งหน่วยงาน เพื่อปราบปรามการลักลอบตัดไม้ในประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกนำไปแปรรูปในพม่า แล้วนำกลับเข้ามาในประเทศอีก ซึ่งผลที่ได้รับจากการดำเนินการเฝ้าควบคุมของกรมป่าไม้ ได้มีการจับกุมผู้กระทำความผิดได้ถึง 293 คดี ได้ของกลางไม้สักจำนวนมาก และได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2544

- การขาดเอกภาพในการปราบปรามการลักลอบตัดไม้ในเขตพื้นที่ชายแดน เนื่องจากมีหลายหน่วยงานที่ปฏิบัติงานและมีพื้นที่ที่รับผิดชอบใกล้เคียงกัน

- ผู้ประกอบการการค้าไม้ของไทยก็ได้ติดต่อค้าขายกับกองกำลังติดอาวุธเป็นส่วนใหญ่ โดยจะไม่ติดต่อกับทางการพม่าโดยตรง เนื่องจากปัจจุบันไม่มีการให้สัมปทานการทำไม้ในพม่าแล้ว และกองกำลังติดอาวุธเหล่านี้ ทางสหภาพพม่าได้ถือว่าเป็นกลุ่มก่อการร้ายที่สำคัญ ดังนั้นทางกองทัพภาคที่ 3 ได้เล็งเห็นถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับเศรษฐกิจและการลงทุนของนักลงทุนไทยในพม่าในระยะยาว เพราะการติดต่อค้าขายกับกลุ่มก่อการร้ายนั้น ถือว่าเป็นการขโมยทรัพยากรธรรมชาติของประเทศพม่า และเป็นช่องทางของการลำเลียงยาเสพติด ซึ่งอาจจะส่งผลไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้

แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา

- หากจะมีการค้าไม้ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ให้ถูกต้องตามกฎหมายของทั้งสองประเทศ และอนุญาตให้ลำเลียงผ่านเข้าออกได้ทางด่านถาวรที่แม่สอดเท่านั้น

- ต้องมีมาตรการควบคุมที่เข้มงวด และเมื่อมีข้อบกพร่องเกิดขึ้นต้องมีมาตรการลงโทษเจ้าหน้าที่หรือผู้ประกอบการอย่างเด็ดขาด
- ควรมีการเจรจาในระดับรัฐบาลระหว่างไทยและพม่า ในเรื่องของการให้สัมปทานค้าและตัดไม้ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน
- ธุรกิจการค้าไม้ที่ผู้ประกอบการไทยได้ติดต่อกับกองกำลังติดอาวุธของพม่านั้น หรือการติดต่อค้าขายกับทางการพม่าเองเป็นประเด็นสำคัญระหว่างประเทศ เนื่องจากจะเป็นการสนับสนุนทางการเงินให้กับกองกำลังติดอาวุธนำไปซื้อยุทธโศปกรณ์ เพื่อนำมาต่อสู้กับรัฐบาลพม่า นอกจากนี้การประกอบธุรกิจการค้าไม้เป็นธุรกิจที่ทำกำไรมหาศาลจึงทำให้มีกลุ่มอิทธิพลเกิดขึ้น ซึ่งกลุ่มอิทธิพลเหล่านี้อาจจะทำการลักลอบตัดไม้ในประเทศไทยด้วย
- สาเหตุที่ได้มีการยกเลิกสัมปทานในการตัดไม้นั้น วัตถุประสงค์คือการป้องกันการตัดไม้ที่อาจจะกระทบกระเทือนต่อสภาพของสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการป้องกันนั้นควรจะทำทั้งในประเทศไทยและพม่าซึ่งควรจะมีการพิจารณากันอย่างจริงจังในเรื่องของนโยบายป่าไม้ ซึ่งในขณะนี้การนำเข้าไม้นั้นไม่ได้มีการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ จึงควรที่จะมีการกลับไปพิจารณานโยบายด้านแนวความคิดแล้วจึงกำหนดเป็นแนววิธีในการทำงานอีกครั้ง
- สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอย่างหนึ่งก็คือผลกระทบที่เกิดขึ้นกับระบบนิเวศน์โดยรวมจากการตัดไม้จำนวนมากโดยไม่สามารถควบคุมได้อย่างเด็ดขาด ไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้จากป่าภายในประเทศหรือประเทศเพื่อนบ้านก็ตาม ซึ่งหากมีการตัดไม้ทำลายป่าจำนวนมากในประเทศเพื่อนบ้านย่อมกระทบถึงประเทศไทยแน่นอนทั้งปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง เป็นต้น

กรณีเหตุการณ์การปะทะระหว่างกองกำลังผาเมืองกับกองกำลังต่างชาติที่กิ่งอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2545

คณะกรรมการฯ ได้มีการพิจารณาถึงเรื่องการปะทะกันของกองกำลังผาเมือง ประจำกองทัพภาคที่ 3 กับกองกำลังว้าแดงของพม่า ในขณะที่ปฏิบัติการลาดตระเวนพื้นที่ อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นการเตรียมการถวายความปลอดภัยในการรับเสด็จฯ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ในกองกำลังผาเมืองเสียชีวิต 1 นาย และบาดเจ็บอีก 1 นาย ข้อที่น่าสังเกตคือได้มีการประชาสัมพันธ์ และแจ้งต่อทางพม่าไปแล้วว่าจะมีการลาดตระเวน เพื่อเป็นการเตรียมรับเสด็จฯ แต่จากเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุให้ต้องเลื่อนกำหนดการในการเสด็จฯ เยือนพสกนิกรไปอีก เนื่องจากพฤติกรรมของกองกำลังทหารต่างชาติ ดังนั้นถึงแม้พื้นที่ว้าแดงจะเป็นพื้นที่ชายแดนซึ่งทางการพม่าควบคุมได้ลำบาก แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่ควรหาจุดขึ้นหรือผู้รับผิดชอบ เพื่อเป็นการแสดงบทบาทของประเทศไทยต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

มูลเหตุของการปะทะ

1) เหตุการณ์การปะทะกันกับกองกำลังว่าแดงในวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2545 เวลาประมาณ 8.00 น. นั้นสืบเนื่องมาจากกองกำลังว่าแดงลาดตระเวนลึกเข้ามาในเขตไทยประมาณ 200 เมตร ซึ่งกำหนดการเสด็จจะมีในเวลา 15.00 น. ดังนั้นคณะทำงานชายแดนส่วนท้องถิ่นในพม่าจึงได้ส่งหนังสือประท้วงต่อทางการพม่าไปแล้ว สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น คงจะยังไม่มีการเจาะจงไปว่าเป็นการปฏิบัติการ เพื่อก่อให้เกิดความระคายเคืองเบื้องพระยุคลบาทแต่อย่างใด แต่น่าจะเป็นเพียงการเข้ามาในพื้นที่โดยไม่เจตนาเท่านั้น ซึ่งทางฝ่ายทหารยืนยันว่าได้เกิดขึ้นในดินแดนของประเทศไทยอย่างชัดเจน

2) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2545 น่าจะมีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ในวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2545 ที่มีการเสียชีวิตจำนวน 13 ศพ คือเหตุการณ์ที่ทางไทยได้เข้าปะทะกับกองกำลังต่างชาติ และมีการจับกุมยาบ้าได้จำนวน 1 ล้านเม็ด แม้พื้นที่ในการเกิดเหตุจะอยู่ห่างไกลกันพอสมควร แต่ก็มีความเป็นไปได้ที่ทั้งสองเหตุการณ์นี้มีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่ากองกำลังว่าแดงได้มีการผลิตยาบ้า จุดนี้เองจึงทำให้อาจจะเกิดความเชื่อมโยงระหว่างกันได้

การดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศ

ในกรณีสถานการณ์ชายแดนไทย-พม่า นั้น ทางกระทรวงการต่างประเทศได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว คือเมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2545 ตามบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ให้ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เชิญเอกอัครราชทูตพม่าประจำประเทศไทยเข้าพบและได้ยื่นบันทึกช่วยจำ เกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าวซึ่งมีสาระสำคัญ คือ

(1) การโจมตีหน่วยปฏิบัติการกิจ ถวายความปลอดภัยในการเสด็จพระราชดำเนินของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งกระทบกระเทือนจิตใจของสาธารณชนชาวไทยอย่างรุนแรง

(2) รัฐบาลไทยขอประณามอย่างรุนแรงที่สุดต่อการโจมตีของกองทัพสหรัฐว่าดังกล่าว และขอแสดงความกังวลอย่างยิ่งต่อรัฐบาลพม่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ในครั้งนี้ เมื่อคำนึงถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับพม่าในปัจจุบัน รัฐบาลไทยจึงคาดหมายว่าทางการพม่าจะดำเนินการอย่างเต็มที่ในทุกประการเพื่อให้มั่นใจว่า เหตุการณ์ในลักษณะเช่นนี้จะไม่เกิดขึ้นอีกในอนาคต ในการที่กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการทางการทูตโดยยื่นบันทึกช่วยจำเป็นการดำเนินการในลักษณะ ซึ่งไม่ใช่เป็นการประท้วงทางรัฐบาลพม่าแต่เป็นการประณามการกระทำของสหรัฐว่า แต่ทางกระทรวงได้แสดงความห่วงใยต่อรัฐบาลพม่า และขอให้รัฐบาลพม่าดำเนินการที่จะไม่ให้เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นอีก ซึ่งเป็นการดำเนินการทางการทูตตามหลักสากลนิยม ซึ่งเมื่อมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นรัฐบาลก็ต้องมีการดำเนินการทางการทูตในลักษณะเช่นนี้

(3) กรณีที่ทางรัฐบาลไทยได้ยื่นบันทึกช่วยจำต่อรัฐบาลพมานี้ ต่อมาทางรัฐบาลพมานั้นก็ได้เชิญเอกอัครราชทูตของไทยไปพบและได้ยื่นบันทึกช่วยจำเช่นเดียวกัน ซึ่งในบันทึกช่วยจำนั้นได้กล่าวว่า

ในการปฏิบัติการของสหรัฐว่านั้น ไม่ใช่เป็นการปฏิบัติการในดินแดนของไทย แต่อยู่ในเขตของพม่าเองซึ่งห่างจากเขตแดนของไทยประมาณ 1,000 หลา

การดำเนินการของกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ในการดำเนินการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ ในส่วนของเหตุการณ์การปะทะกันซึ่งจุดที่มีการปะทะนั้น ได้อยู่ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 3 กิโลเมตร ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวนั้น ไม่รุนแรงที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าว ส่วนในการอพยพประชาชนนั้นทางกระทรวงได้มีการเตรียมแผนการอพยพไว้แล้ว แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นยังไม่มีความรุนแรงที่จะต้องอพยพประชาชนออกจากบริเวณดังกล่าว

คณะกรรมการฯ ได้ตั้งข้อสังเกตและแสดงความคิดเห็นดังนี้ คือ

1. จากการพิจารณาในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในหลายด้านนั้น องค์ประกอบของเหตุการณ์ในครั้งนี้ การดำเนินการต่าง ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศก็น่าจะมีความรวดเร็ว แม้จะได้ทราบปัญหาที่ทำให้เกิดความล่าช้าแล้วก็ตาม แต่ควรเร่งให้เร็วขึ้นเพราะเป็นเรื่องสำคัญ

2. ไม่ควรถือว่าทุกอย่างที่จะดำเนินการนั้นจะต้องอยู่ในกรอบของการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องสามารถยืดหยุ่นได้ถ้ามีเหตุการณ์เกิดขึ้น โดยเฉพาะในลักษณะพิเศษเช่นนี้จำเป็นจะต้องขยายกรอบการพิจารณา ไม่ใช่จำกัดเฉพาะในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศเท่านั้น แต่จำเป็นจะต้องแยกระหว่างนโยบายของรัฐบาลกับการกระทำของต่างประเทศ หรือของประเทศเพื่อนบ้านที่จะมีผลกระทบต่อจิตใจของราษฎรภายในประเทศ

3. เรื่องที่ทางรัฐบาลพม่าได้เชิญเอกอัครราชทูตไทยไปพบและขึ้นบันทึกช่วยจำโดยเน้นสาเหตุการรมมิได้เกิดในดินแดนไทยนั้นเป็นเรื่องร้ายแรง แต่ยังไม่เห็นการดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งต้องยืนยันและเน้นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นถ้าเข้ามาในดินแดนไทยเพื่อให้ชาวโลกได้รู้ความจริง

4. ในด้านความร่วมมืออื่น ๆ กับรัฐบาลพม่า อาทิ การสร้างถนนเชื่อมไทย พม่า อินเดีย ที่จะมีการพบปะหารือกันนั้นควรดำเนินการต่อไปตามเดิม แต่ควรปรับเปลี่ยนจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ไปเป็นรัฐมนตรีอื่นที่เกี่ยวข้องในรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแทน ทั้งนี้เพราะกระทรวงการต่างประเทศต้องเป็นผู้ดำเนินการเรื่องชายแดนนี้ต่อไป โดยแยกสองเรื่องนี้ออกจากกัน

5. ควรเร่งดำเนินการให้ชัดเจนในเรื่องเขตแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านที่มีพรมแดนติดกับพม่าเป็นระยะทางกว่า 2,401 กิโลเมตร และยังไม่มีการปักปันเขตแดน ซึ่งปัจจุบันก็มีคณะกรรมการท้องถิ่นว่าด้วยเรื่องของเขตแดน หรือที่เรียกว่า TBC ดำเนินการอยู่ แต่หากไม่มีข้อตกลงที่ชัดเจน ควรมีการประชุมระดับสูง เพื่อพิจารณาในเรื่องดังกล่าว

ความคืบหน้าการเดินทางมาเยือนไทยของนายพลหม่องเอ

เนื่องจากได้มีการเดินทางมาเยือนประเทศไทย ของนายพลหม่อง เอ ฐานะแขกของรัฐบาลเมื่อวันที่ 23-26 เมษายน พ.ศ. 2545 ตามที่นายพลหม่อง เอ เป็นหนึ่งในสามผู้นำของรัฐบาลพม่าและมိบทบาทที่สำคัญในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของพม่า รวมทั้งนโยบายที่ทางพม่ามีต่อประเทศไทย สำหรับประเด็นในการหารือกับรัฐบาลไทย ได้แก่ปัญหาชายแดนติด ปัญหาด้านความร่วมมือในการผลิตและนำเข้าสินค้าเกษตร การพัฒนาเส้นทางคมนาคม การประสานงานบริเวณชายแดนไทย - พม่า ปัญหาการเมืองภายในพม่า รวมทั้งปัญหาเรื่องการประมง ซึ่งประเด็นที่มีความสำคัญ อาทิ

ปัญหาเรื่องการประมง

รัฐบาลของทั้งสองฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่ากรณีที่พม่าได้มีหนังสือยืนยันเกี่ยวกับผลการเจรจาความร่วมมือทางการประมงของทั้งสองประเทศ ตามที่กรมประมงไทย-พม่าได้เจรจากัน ซึ่งกรมประมงของพม่านั้นได้มีการแจ้งแก่เอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้งกับกรมประมงของไทยพร้อมกัน เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2545 จึงถือว่าเป็นข้อยุติและจะใช้เป็นพื้นฐานในการดำเนินความร่วมมือทางการประมงระหว่างไทย-พม่าต่อไป

รัฐบาลพม่าเห็นชอบกับข้อเสนอของรัฐบาลไทยที่จะให้กรมประมงของไทยเข้าร่วมในการตรวจสอบรับรองบริษัทของประเทศไทยที่มีความประสงค์จะจัดตั้งกิจการร่วมทุนด้านการประมงในประเทศพม่า ที่จะเป็นพื้นฐานการพิจารณาของทางฝ่ายพม่าเพื่อที่จะให้บริษัทดังกล่าวนั้นดำเนินการได้ รัฐบาลพม่าได้เห็นชอบในการทบทวนเงื่อนไขการทำประมง ที่ได้มีการตกลงกันหลังจากได้มีการใช้เงื่อนไขดังกล่าวมาแล้ว 1 ปี

ในส่วนของกรมประมงที่กำลังดำเนินการอยู่คือ ทำการชี้แจงให้ชาวประมงได้รับทราบเงื่อนไขต่าง ๆ เพราะสาเหตุหลักในส่วนของกรมประมงนั้น ประเด็นรายละเอียดของเงื่อนไขมีมาก ในกรณีที่มีข้อสับสนในเรื่องของการรับรองบริษัท ซึ่งกรมประมงดูแลอยู่ในขณะนี้ ได้มีกลุ่มบริษัทประมาณ 3 แห่ง ได้เข้าไปทำการประมงในประเทศพม่า ซึ่งทางกรมประมงได้เตรียมขอรายงานการประกอบกิจการของบริษัทเหล่านี้ เพื่อที่จะได้เตรียมข้อมูลเพื่อที่จะใช้ในการเจรจาครั้งต่อไป

ปัญหาการประสานงานบริเวณชายแดนไทย - พม่า

เรื่องความไม่สงบบริเวณชายแดนไทย-พม่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประสานความร่วมมือทางรัฐบาลไทยได้เสนอให้รัฐบาลของทั้งสองฝ่ายนำที่จะพิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบริเวณชายแดนในกรอบของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการไปได้ด้วยดี ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ บริเวณชายแดนก็สมควรจะมีเจ้าหน้าที่ของทั้งสองฝ่ายมาหารือ และร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนาของผู้นำทางการเมือง และทางฝ่ายของรัฐบาลไทยได้นับย้ำในเรื่องของการประสาน

งานบริเวณชายแดนควรจะมี ความใกล้ชิดยิ่งขึ้น โดยจัดให้มีการตั้งคณะกรรมการชายแดนท้องถิ่น หรือ TBC เพิ่มเติมในพื้นที่ที่เป็นช่องว่าง รวมทั้งกำหนดให้เป็นหลักการว่า TBC ของทั้งสองฝ่ายควรมีการประสานงานแลกเปลี่ยนการติดต่อกันได้อย่างรวดเร็วและตลอดเวลา นอกเหนือจาก TBC แล้วมีคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาคหรือ RBC ซึ่งกลไกร่วมที่มีอยู่ในระดับท้องถิ่นดังกล่าวนั้นก็สามารถจะแก้ไขปัญหาระหว่างกันได้ ถ้ามีพื้นฐานระหว่างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันประเด็นที่มีความสำคัญอีกประการซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ความมั่นคงทางด้านชายแดน ซึ่งทางคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 ในที่ประชุมของนายพล หม่อง เอ ที่มีความต้องการจะพัฒนาประชาชนบริเวณชายแดน โดยต้องการให้ประเทศไทยช่วยเหลือประชาชนที่อยู่บริเวณชายแดนในการทำไร่แบบขั้นบันได ส่วนยุทธศาสตร์ความมั่นคงบริเวณชายแดน คือการพัฒนาความร่วมมือชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบอยู่รวมถึงกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงกลาโหมที่ได้จัดตั้งแนวทางการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนเพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาด้านความมั่นคงร่วมกัน ขณะนี้แผนและโครงการดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาและคาดว่าจะเริ่มดำเนินการได้อีกในไม่ช้านี้ ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ชัดเจนในการดำเนินการดังกล่าว และสอดคล้องกับความต้องการของทางรัฐบาลพม่าที่จะทำให้เกิดการร่วมมือทางด้านความสัมพันธ์และมีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น

การพัฒนาเส้นทางคมนาคม

รัฐบาลมีนโยบายที่จะเชื่อมโยงเส้นทางในประเทศพม่าติดต่อกับอินเดีย จีน ไทย ลาว และเวียดนามซึ่งเป็นนโยบายที่ทางรัฐบาลจะให้เงินกู้กับพม่าในการพัฒนาเส้นทางจากประเทศไทยที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากเข้าไปในจังหวัดเมียวดีของประเทศพม่าและพัฒนาต่อไปยังเส้นทางอื่น ๆ จนถึงประเทศอินเดีย ซึ่งกรมทางหลวงได้ดำเนินการสำรวจจากเมียวดีถึงเส้นทางอื่น ๆ ในพม่าเป็นระยะทาง 18 กม. นั้นเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ในการค้าขายมากซึ่งในจุดนี้นั้นในปี พ.ศ. 2544 ได้มีการส่งออกสินค้าถึง 3.07 พันล้านบาท และมีการนำเข้าประมาณ 1.6 พันล้านบาท ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปริมาณในการนำเข้าและส่งออกนั้นมีการค้ารวมประมาณ 7 พันล้านบาท ซึ่งถือว่าคุ้มกับงบประมาณที่ได้ดำเนินการลงไป ในส่วนของเงินจำนวน 300 ล้านบาท จากรัฐบาลในสมัยที่ผ่านมาได้มีการกำหนดไว้เพื่อให้พม่าใช้ในการสร้างเส้นทางจากอำเภอท่าจีเหล็กถึงอำเภอเชียงดุง โดยมีการตกลงให้บริษัทในประเทศไทยเข้าไปดำเนินการนั้น แต่การดำเนินการไม่ประสบผลสำเร็จ เงินในจำนวนดังกล่าวจึงนำเข้ามาในคณะกรรมการการกองทุนพัฒนาประเทศเพื่อนบ้าน หรือของกระทรวงการคลัง ซึ่งเงินจำนวนนี้จะนำไปให้พม่าใช้ในการพัฒนาเส้นทางดังกล่าวร่วมกับรัฐบาลของประเทศไทยต่อไป

ปัญหาแรงงาน

การแก้ไขในเรื่องของแรงงานมีการตกลงกันที่จะรับแรงงานของพม่าอย่างถูกกฎหมาย และในขณะที่เดียวกันรัฐบาลไทยได้มีแนวทางที่จะสร้างงานและรายได้ให้แก่ประชาชนในพม่าเพื่อไม่ให้ต้องมี

การอพยพเข้ามาในประเทศไทย นอกจากนี้ในส่วนของการประสานกันระหว่างกระทรวงต่างประเทศ และกระทรวงแรงงานฯ นั้น ทางกระทรวงการต่างประเทศและสถานทูตต่าง ๆ นั้น ได้ทำหน้าที่ติดตามความเคลื่อนไหวไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการค้าการลงทุนรวม และด้านแรงงานนั้น ในส่วนของตลาดแรงงานที่มีความสำคัญนั้นได้แก่ ในด้านตะวันออกกลาง และในระดับภูมิภาค ได้แก่ ใต้หวัน ฮองกง มาเลเซีย ซึ่งในบางประเทศจะมีคณะทูตแรงงานประจำอยู่ ส่วนในบางประเทศจะไม่มีซึ่งทางเอกอัครราชทูตจะคอยติดตามข่าวความเคลื่อนไหวในด้านตำแหน่งการว่างงานต่าง ๆ ซึ่งก็จะดำเนินการแจ้งให้ทางกระทรวงต่างประเทศเพื่อที่จะทำการติดต่อกับทางกระทรวงแรงงานเพื่อที่จะดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการฯ ได้ตั้งข้อสังเกตและแสดงความคิดเห็น ดังนี้

1. ในการดำเนินการเรื่องประมง นั้นจะเห็นได้ว่าไม่มีความคืบหน้าซึ่งปัญหานั้นเกิดจากการดำเนินการที่ไม่คุ้มค้ำกับรายจ่ายที่ต้องเสียไป ซึ่งในขณะนี้ก็มีเพียงบริษัทเดียวเท่านั้นที่เข้าไปประกอบกิจการ และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขควรจะรับรองในสิ่งที่ชาวประมงนั้นสามารถที่จะดำเนินการได้

2. ในประเด็นเรื่องการประสานงานระหว่างกระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงแรงงานฯ ควรจะจัดให้มีการสัมมนาในเรื่องดังกล่าว เพื่อที่จะให้หน่วยงานราชการที่มีความเกี่ยวข้องได้มีแนวความคิดที่จะปรึกษาในการวางแนวทางด้านความคิดสำหรับคณะกรรมการฯ เพื่อที่จะเสนอแนวทางต่อรัฐบาลว่าสมควรที่จะปรับปรุงในส่วนใดบ้างจากข้อมูลที่ได้มีการสัมมนา และในขณะเดียวกันนั้นในการสัมมนานั้นจะต้องมีความชัดเจนว่าไม่มีวัตถุประสงค์ในการที่จะตรวจสอบกระบวนการเดิมแต่เป็นการสร้างแนวทางในการเชื่อมโยงของกระทรวงต่างประเทศกับกระทรวงแรงงานฯ ต่อไป

ผลการดำเนินงาน ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ

- สรุปการพิจารณาเรื่องผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อประเทศไทยหลังเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา
- สรุปการพิจารณาข้อเท็จจริงกรณีประเทศไทยให้เครื่องบินของกองทัพสหรัฐอเมริกาใช้สนามบินอยู่ตะเภาในช่วงเวลาที่สหรัฐอเมริกากำลังทำศึกสงครามกับประเทศอัฟกานิสถาน
- สรุปการพิจารณาเรื่อง กรณีวุฒิสมาชิกสหรัฐอเมริกา (Jesse Helms) ได้เสนอความคิดเห็นลงใน Internet-Washington File ต่อกรณีประเทศไทยขั้บนักข่าวต่างชาติออกนอกประเทศจากการที่สร้างความเสื่อมเสียต่อประเทศไทย

สรุปการพิจารณาเรื่องผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อประเทศไทยหลังเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา

สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาถูกก่อการร้าย

- ถูกต่อต้านจากประเทศที่มีความไม่พอใจสหรัฐฯ เนื่องจากสหรัฐฯ เป็นประเทศที่มีความก้าวหน้า มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การทหาร และเทคโนโลยี (ซึ่งเป้าหมายของการก่อการร้ายในครั้งนี้ได้พุ่งเป้าไปยังตึกเวิร์ดเทรดที่เป็นสัญลักษณ์ของเศรษฐกิจ และตึกเพนตากอนที่เป็นสัญลักษณ์ทางการทหารของสหรัฐอเมริกา)
- นโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ ในปัจจุบันมีท่าทีแข็งกร้าวในเวทีโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อประเทศตะวันออกกลาง รวมทั้งสื่อมวลชนของสหรัฐฯ ก็มักจะเสนอข่าวที่โจมตีกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง
- เพื่อสร้างความวุ่นวายในระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น

- สหรัฐฯ และประเทศพันธมิตรควรมีความระมัดระวังกับการตอบโต้ที่รุนแรง เช่น การปล่อยแก๊สซาริน การก่อวินาศกรรมด้วยวิธีการที่ใช้เงินทุนและเทคโนโลยีต่ำ
- เป้าหมายการก่อการร้ายในศตวรรษใหม่จะอยู่ที่ชุมชน การสร้างความสูญเสียและความหายนะขนาดใหญ่ จุดประสงค์เพื่อสร้างความหวุ่นไหวในวิถีชีวิตของคน
- การก่อวินาศกรรมครั้งนี้เป็นการทำลายความมั่นใจในระบบทุนนิยมและรัฐบาลสหรัฐอเมริกา โดยมีการวางแผนและการเตรียมการที่ดีกว่าทุกครั้ง และใช้เทคโนโลยีที่มีต้นทุนต่ำในการก่อวินาศกรรม ซึ่งคาดว่าจะมีพฤติกรรมเลียนแบบการก่อวินาศกรรมเช่นนี้ขึ้นมาอีกจากกลุ่มก่อการร้ายอื่น ๆ
- หากสหรัฐฯ ประมาทกลุ่มประเทศมุสลิมอีกประมาณ 45 ประเทศที่ยังไม่ตัดสินใจว่าจะเข้ากับข้างใด และกระทำการใด ๆ ที่เป็นการทำทลายกลุ่มนี้ อาจก่อให้เกิดสงครามศาสนาได้
- ประเทศต่าง ๆ และองค์กรระหว่างประเทศที่มีต่อสหรัฐฯ เช่น กลุ่มนาโต้ ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี อาจให้ความร่วมมือในระดับที่จำกัด เพราะกลุ่มและประเทศต่าง ๆ เหล่านี้อาจไม่ยืนยันท่าทีที่จะเข้าร่วมกับสหรัฐฯ ในการทำสงคราม
- การทำสงครามตอบโต้ของสหรัฐฯ จะยากลำบากกว่าการทำสงครามปกติ เพราะเป็นการทำสงครามที่มีเป้าหมายไม่ชัดเจน

การประเมินทำที่ของสหรัฐอเมริกา

- สร้างความชอบธรรมในการตอบโต้ โดยใช้ทุกวิถีทาง และหาแรงสนับสนุนจากประชาคมโลกในการก่อสงคราม
- เลือกรักษาสถานภาพความเป็นมหาอำนาจ ด้วยการใช้อำนาจตอบโต้การก่อการร้าย
- ปรับองค์กรเกี่ยวกับความมั่นคงและการข่าว
- เตรียมความพร้อมแสนยานุภาพทางอาวุธ ทางทหาร การทูต การข่าวในทุกพื้นที่
- วางมาตรการการรักษาความปลอดภัยเพิ่มขึ้น

การกำหนดทำที่ของประเทศไทย

คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่า การกำหนดทำที่ของประเทศไทยกรณีการที่สหรัฐอเมริกา ถูกก่อวินาศกรรมได้ ควรมีดังนี้

- ประเทศไทยควรยึดหลักผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ
- ประเทศไทยควรกำหนดทำที่ให้สอดคล้องกับประชาคมโลก และยึดหลักมติของสหประชาชาติในการคัดค้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบ
- รัฐบาลควรสร้างความมั่นใจให้ประชาชน และเตรียมการเพื่อรับผลกระทบทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะรุนแรงต่อประเทศไทย
- ควรมีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี การประสานงานด้านการข่าวให้ถูกต้องชัดเจน
- คณะกรรมการควรมีการศึกษาและมีส่วนช่วยเหลือถึงคนไทยที่ได้รับความเดือดร้อน สูญหายจากการก่อวินาศกรรม นอกจากนี้ควรจะศึกษาถึงผลกระทบในด้านอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการถูกก่อการร้ายของสหรัฐฯ

ผลกระทบที่มีต่อประเทศไทย

ผลกระทบด้านการท่องเที่ยว

- ผลกระทบด้านจิตวิทยา นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะมีแนวโน้มชะลอการเดินทางลดลง เพราะไม่มั่นใจในความปลอดภัย ในการแทรกซึมของผู้ก่อการร้ายที่เดินทางเข้ามาในเอเชียแปซิฟิก
- ผลกระทบด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ทำให้ราคาท่องเที่ยวปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ผันผวน ราคาน้ำมันโลกมีแนวโน้มจะสูงขึ้น และราคาประกันภัยของเครื่องบินสูงขึ้น ทำให้ค่าโดยสารเครื่องบินแพงขึ้น ส่งผลกระทบต่อราคานำเที่ยวที่สูงขึ้น

มาตรการการรองรับด้านการท่องเที่ยว

- ปรับการหาดตลาด เน้นไปยังประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ยุโรปบริเวณเหนือและใต้ ในกลุ่มของการจัดการประชุมต่าง ๆ กลุ่มมาดัมน้ำผึ้งพระจันทร์ กลุ่มเยาวชน หรือนักท่องเที่ยวพวกที่อยู่ระยะนาน ๆ
- ติดตามข้อมูลข่าวสาร โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรเน้นการสร้างเครือข่ายติดตาม ข้อมูลข่าวสารสม่ำเสมอ
- การประชาสัมพันธ์เชิงรุก จะเน้นและส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยให้มากขึ้น โดยการโฆษณา เผยแพร่โฆษณาภาพลักษณ์ของประเทศไทยให้ปรากฏสายตานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมากขึ้น สร้างความเชื่อมั่นในการดูแลความปลอดภัย การเอาใจใส่ให้บริการ
- การส่งเสริมการขาย สนับสนุนผู้ประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวให้ชักนำมาเที่ยวไทย โดยใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น ขอความร่วมมือจัดโครงการพิเศษของ Royal Orchid Holidays เป็นจุดกระตุ้นการขาย
- เอกอัครราชทูตไทยที่ประจำอยู่ในต่างประเทศจะมีส่วนช่วยการท่องเที่ยวของไทยอย่างมาก ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไทยให้เป็นที่แพร่หลายต่อไป
- ประเทศไทยต้องเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยในสนามบินทุกด้านและทุกจุดรวมถึงบริเวณอาคารผู้โดยสารและบนเครื่องบิน โดยจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยตลอดเวลา เช่น มาตรการ Check in ล้วงหน้าานกว่าปกติ การเปลี่ยนอุปกรณ์การบริโภคมาเป็นการใช้เครื่องใช้เป็นพลาสติก การตรวจสอบเอกสารการเดินทางและบัตรประจำตัวผู้โดยสารทั้งเที่ยวบินระหว่างประเทศและภายในประเทศ การจัดเส้นทางใหม่โดยจะให้เครื่องบินบินอ้อมเพื่อหลีกเลี่ยงภัยอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น การเข้มงวดในการตรวจในส่วนต่าง ๆ ของเครื่องบินให้ละเอียดกว่าปกติ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำเครื่องบิน

ด้านเศรษฐกิจ

1) น้ำมัน

- ราคาน้ำมันที่ขยับตัวสูงขึ้น
- ปัญหาเรื่องการขนส่งน้ำมัน
- ปัญหาปริมาณน้ำมันเถื่อนในตลาดเพิ่มมากขึ้น

แนวทางแก้ไข

- มาตรการในการสำรองและการจัดซื้อน้ำมันดิบ
- แจ้งการขึ้น-ลงราคาน้ำมันในประเทศตามสถานบริการน้ำมันต่าง ๆ ล้วงหน้าอย่างน้อย 24 ชั่วโมง และการปรับราคาขึ้นหรือลดลงครั้งละไม่เกิน 30 สตางค์

2) การธนาคารแห่งประเทศไทย

- การสำรองเงินตราต่างประเทศ
- ควบคุมการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนควบคุมปริมาณเงินทุนไหลเวียนเข้า-ออกของเครือข่ายธุรกิจที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับผู้ออกการร้ายในประเทศไทย

3) การส่งออก

- สถานการณ์การส่งออกของประเทศไทยคาดว่าจะมีการติดลบ โดยเฉพาะสถานการณ์การค้ากับสหรัฐฯ ลดลงในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมประเภทเฟอร์นิเจอร์ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์
- ตลาดข้าวของประเทศไทยคาดว่าจะลดลงตลอดทั้งปี เนื่องจากมีการแข่งขันจากประเทศผู้ผลิตข้าวส่งออก เช่น เวียดนาม และคุณภาพข้าวของไทย

ปัญหา

- ปัญหาที่กระทบต่อการส่งออกของไทย คือ ปัญหาการขนส่ง และการที่ค่าประกันสินค้าที่ราคาสูงขึ้น
- ปัญหาการขนส่งและค่าประกันสินค้านำราคาสูงขึ้นจากธุรกิจการประกันภัย

4) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- ตลาดหุ้นทั้งในประเทศไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย ล้วนได้รับผลกระทบจากการที่ตลาดหุ้นของสหรัฐฯ ดิ่งตัวลง แต่หลังจากสถานการณ์คลี่คลายลงการขายหุ้นของนักลงทุนในตลาดหุ้นไทยไม่พบว่ามีกรณีผิดปกติโดยการเร่งขายหุ้นตัวใดเป็นพิเศษ สัดส่วนของนักลงทุนไทยและต่างชาติก็อยู่ในระดับปกติ การอ่อนตัวของหุ้นมีระดับการอ่อนตัวที่มากพอควรแต่เป็นการอ่อนตัวใกล้เคียงกันทุกกลุ่ม มูลค่าการสูญเสียประมาณ 200,000 ล้านบาท
- มีมาตรการเตรียมความพร้อมในด้านการออกกฎหมายและระเบียบให้บริษัทมหาชนสามารถซื้อหุ้นคืนได้ผลของการซื้อหุ้นคืนเพื่อเป็นการลดทุนให้บริษัท
- การลงทุนตราสารเงินที่น่าสนใจในขณะนี้ คือ การลงทุนของรัฐหรือกึ่งรัฐ ธนาคารพาณิชย์ อัตราการซื้อขายหุ้นยังอยู่ในอัตราปกติ

ผลกระทบต่อคนไทยในต่างแดน

- มีแรงงานไทยจำนวนหนึ่งที่อาศัยอยู่ในตะวันออกกลาง อาทิ ประเทศซาอุดีอาระเบีย อิหร่านเอล คูเวต บาร์เรด และกาตาร์ หากเกิดความรุนแรงจะมีการแจ้งเตือนและจะขนย้ายแรงงานไปที่ปลอดภัยในประเทศไทย

- การดูแลนักเรียนไทยที่ไปศึกษาอยู่ในสหรัฐฯ ทั้งที่เป็นนักศึกษาทุนส่วนตัวและทุนรัฐบาล กระทรวงการต่างประเทศได้มีมาตรการดูแลอย่างใกล้ชิดโดยผ่านกลุ่มชมรมคนไทยต่าง ๆ และวัดไทยในการส่งข่าวสาร รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์และสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลา

สรุปการพิจารณาข้อเท็จจริงกรณีประเทศไทยให้เครื่องบินของกองทัพสหรัฐอเมริกาใช้สนามบินอู่ตะเภาในช่วงเวลาที่สหรัฐอเมริกากำลังทำศึกสงครามกับประเทศอัฟกานิสถาน

ประชาคมโลกต่อต้านการก่อการร้ายเพราะเป็นเรื่องที่ร้ายแรงทำลายสันติภาพและเป็นภัยคุกคามสันติภาพความมั่นคงของโลก ซึ่งตามกฎบัตรแห่งสหประชาชาติ ม.51 ให้หลักไว้ว่าทุกประเทศมีสิทธิที่จะป้องกันตนเองจากการก่อการร้าย ทั้งนี้ประเทศไทยก็มีพันธกิจในการให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติในการปราบปรามการก่อการร้าย แต่กรณีการอนุญาตให้เครื่องบินสหรัฐฯ ใช้สนามบินอู่ตะเภา กำลังเป็นเรื่องการขัดแย้งทางความคิดของคนในสังคมไทย คณะกรรมการฯ ได้ทำการศึกษาและมีข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่อกรณีดังกล่าวดังนี้

1. กรณีไทยให้สหรัฐฯ ใช้สนามบินอู่ตะเภาในครั้งนี้ฝ่ายบริหารจะต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง เพราะเกรงว่าประเทศไทยจะถูกตั้งเป็นคู่กรณีในการดำเนินการทางทหารของสหรัฐฯ

2. การโจมตีของสหรัฐฯ ในอัฟกานิสถานส่งผลกระทบต่อประเทศไทยโดยแสดงให้เห็นความแตกแยกในหมู่ประชาชนของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศปากีสถาน ดังนั้นจึงต้องรอบคอบเพราะไม่ต้องการให้เหตุการณ์นี้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยด้วย

3. ควรจะมีการทำความเข้าใจกับข้อผูกพันกับสหรัฐฯ กรณีที่ประเทศไทยยังมีอยู่ส่วนพันธกรณีกับสหประชาชาติเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างถูกต้อง การตัดสินใจกระทำอะไรบางอย่างจะต้องไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 6

4. เห็นควรให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และประธานคณะกรรมการฯ ได้พบปะพูดคุยเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการแถลงข้อเท็จจริงให้คนไทยได้รับทราบเพื่อป้องกันการสับสน และการเกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงในอนาคต

5. ประธานคณะกรรมการฯ ได้แสดงความคิดเห็นว่าคณะกรรมการฯ ควรจะแถลงท่าทีที่จะเอื้อต่อการสร้างความมั่นคงภายในประเทศในขณะนี้โดยเน้น

5.1 สนับสนุนนโยบายรัฐบาลที่ส่งข้าวจำนวน 3,000 ตัน เพื่อช่วยเหลือชาวอัฟกานิสถาน การส่งข้าวไปช่วยประชาชนที่ได้รับอันตรายและความยากลำบากจากเหตุการณ์นี้ควรดำเนินการ

เพราะเป็นการช่วยเหลือทางมนุษยธรรม และหวังว่าประเทศไทยควรจะช่วยด้านอื่น ๆ ได้อีก เช่น วัคซีนโรค เป็นต้น

5.2 แสดงความชื่นชมต่อชาวไทยมุสลิมส่วนมากที่แสดงท่าทีไม่เห็นด้วยกับการก่อการร้ายและไม่แสดงความรุนแรงออกมาต่อกรณีที่ให้เครื่องบินสหรัฐฯ ใช้สนามบินอู่ตะเภา

5.3 นายกรัฐมนตรีควรจะแถลงเหตุการณ์นี้ต่อรัฐสภา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือสหรัฐฯ ที่ผ่านมาเพื่อแสดงความโปร่งใส และเพื่อเป็นแนวทางในการปรับความเข้าใจที่ตรงกัน

5.4 ในการพิจารณาเพื่อกำหนดท่าทีของประเทศไทยต่อกรณีสหรัฐอเมริกาทำสงครามกับอัฟกานิสถานจะยึดหลัก ดังนี้

1. ประเทศไทยไม่ได้เกี่ยวข้องกับการทำสงคราม และจะยึดถือมติสหประชาชาติภายใต้ขอบเขตของการไม่ขัดกับกฎหมายภายใน และรัฐธรรมนูญของประเทศ

2. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง กระทรวงกลาโหม และกระทรวงการต่างประเทศควรมีมาตรการที่เป็นพิเศษในการขอใช้สนามบินอู่ตะเภาในขณะที่สภาวะการณ์ของโลกไม่ปกติเช่นนี้ และรัฐบาลจะต้องทำความเข้าใจกับประชาชนให้ชัดเจนมากขึ้นว่าการใช้สนามบินอู่ตะเภาขณะนี้เป็นการดำเนินการตามปกติ เช่น การเติมน้ำมัน และไม่ได้มีปฏิบัติการทางทหาร เพื่อสร้างความอุ่นใจให้แก่ประชาชน และไม่ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีของคนในชาติ

3. การดำเนินการรณรงค์ด้านจิตวิทยาเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีของคนในชาติควรมีการดำเนินการอย่างแข็งขัน เพราะอาจเกิดผลเสียทางเศรษฐกิจ และอาจส่งผลให้ประชาชนทั่วไปจนอาจเกิดปัญหาบานปลายในสังคมได้

4. ประเทศไทยจะติดตามสถานการณ์และปรับตามสภาพที่ควรจะเป็น โดยคำนึงถึงความสงบ ความสามัคคีและความปลอดภัยของชาติ

สรุปการพิจารณาเรื่อง กรณีวุฒิสมาชิกสหรัฐอเมริกา (Jesse Helms) ได้เสนอความคิดเห็นลงใน Internet-Washington File ต่อกรณีประเทศไทยขับนักข่าวต่างชาติออกนอกประเทศจากการที่สร้างความเสื่อมเสียต่อประเทศไทย

จากการที่วุฒิสมาชิกสหรัฐอเมริกา (Jesse Helms) ได้เสนอความคิดเห็นลงใน Internet-Washington File ต่อกรณีประเทศไทยขับนักข่าวต่างชาติออกนอกประเทศ จากการที่สร้างความเสื่อมเสียต่อประเทศไทยนั้นคณะกรรมการฯ ได้หยิบยกกรณีดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาเพื่อสร้างความชัดเจนในการดำเนินการชี้แจงและตอบโต้ต่อการกระทำที่เกิดขึ้น

การดำเนินงานของกระทรวงการต่างประเทศต่อกรณิดังกล่าว

กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือตอบไปยังนาย Jesse Helms วุฒิสมาชิกสหรัฐอเมริกา ซึ่งสรุปใจความสำคัญได้ว่า

1. ประเทศไทยเป็นประเทศที่ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย
2. ประเทศไทยเป็นประเทศที่เคารพสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนมากที่สุดประเทศหนึ่ง
3. การพิจารณาของรัฐบาลไทยต่อกรณีการขับนักข่าวนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นจากการวิพากษ์วิจารณ์

รัฐบาลหรือตัวบุคคลในรัฐบาลแต่อย่างใด แต่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง และความเป็นเอกภาพของชาติ ซึ่งบทความในนิตยสาร Far Eastern Economic Review บางตอนมีความละเอียดอ่อนต่อความรู้สึกของประชาชนชาวไทย ซึ่งอาจนำไปสู่การแตกแยกและความไม่สงบในสังคมและในกรณีนี้มีกฎหมายไทยคุ้มครองอยู่ อีกทั้งยังอยู่ในกรอบของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย จึงจำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมาย

4. การดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว เป็นไปเพื่อการป้องกันเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้นเท่านั้น มิได้มีวัตถุประสงค์ที่จะริดรอนสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนแต่อย่างใด

5. ในการดำเนินการแก้ปัญหาของประเทศไทย คาดว่าจะสามารถคลี่คลายปัญหาไปในทางที่ดี หลังจากการส่งหนังสือตอบดังกล่าว ทางกระทรวงการต่างประเทศยังไม่ได้รับรายงานถึงท่าทีของวุฒิสมาชิก Helms แต่อย่างไรก็ตามหลังจากตัวแทนนักข่าวต่างประเทศที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทย ได้ยื่นหนังสือขอโทษต่อประธานรัฐสภาแล้ว ทางกระทรวงการต่างประเทศ จึงเห็นว่า ไม่น่าจะเกิดเหตุการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติแต่ประการใด จึงมีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งเพิกถอนดังกล่าวเมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2545 ในส่วนผลกระทบจากกรณิดังกล่าวต่อสื่อมวลชนในสหรัฐฯ นั้น ทางกระทรวงต่างประเทศยังไม่ได้รับรายงาน แต่จะดำเนินการติดตามประเมินผลต่อไป

คณะกรรมการฯ ได้แสดงข้อสังเกตและแสดงความคิดเห็น ดังนี้

1. จากเหตุการณ์ในกรณีนี้ นอกจากจะต้องคำนึงถึงเรื่องสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ประเทศในประชาคมโลกควรที่จะต้องคำนึงและเคารพ คืออำนาจอธิปไตยที่เสมอภาคกันและกฎหมายภายในของแต่ละประเทศด้วย

2. มีข้อที่น่าสังเกตว่าเหตุใด วุฒิสมาชิก Helms จึงได้มีความสนใจ ถึงขนาดที่ได้แถลงข่าวตอบโต้เหตุการณ์ในกรณีนี้ และถึงแม้ว่ามีแนวโน้มที่จะลุล่วงไปได้ด้วยดีแล้ว แต่ก็ควรจะมีการติดตามผลต่อไป เพื่อเป็นการควบคุมความเสียหายที่อาจขยายออกไปได้

3. ประเด็นการพิจารณาแถลงผลงานรัฐบาลในรอบหนึ่งปีด้านการต่างประเทศนั้นคณะกรรมการฯ จะหารืออย่างไม่เป็นทางการกับกระทรวงการต่างประเทศถึงเรื่อง ปัญหาในการเสนอรายงานของกระทรวงการต่างประเทศ เนื่องจากมีหลายประเด็นที่ขาดหายไปในการยกร่างรายงาน เช่นในกรณีการเดินทางเยือนประเทศไทยของนายคุนอิชิโร่ โคอิสุมิ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นที่ได้มีแจ้งอยู่ในรายงาน นอกจากนี้จะมีเนื้อหาของระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปจากเหตุการณ์ก่อการร้ายเมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 ในสหรัฐอเมริกา ประเด็นที่น่าสังเกตอีกข้อหนึ่งคือ การเสนอรายงานถึงการช่วยเหลือของต่างประเทศในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือตามปกติทุกปีอยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นที่จะรายงานถึงการช่วยเหลือดังกล่าวอีก และข้อเท็จจริงเรื่องการวางกรอบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับจีนที่มีใช้ครั้งแรกตามที่ระบุในรายงาน เพราะในความเป็นจริงแล้วไทยกับจีนมีความร่วมมือที่ดีมาโดยตลอดในระยะเวลาก่อนหน้ารัฐบาลชุดนี้

ผลการดำเนินงาน ด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

- สรุปการพิจารณาเรื่องการจัดทำโครงการสุวรรณภูมิวิซ่า

สรุปการพิจารณาเรื่องการจัดทำโครงการสุวรรณภูมิวิซ่า

สืบเนื่องจากที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้เสนอแนวคิดเรื่องการออกวีซ่าเพื่อการท่องเที่ยว หรือ “สุวรรณภูมิวิซ่า” เพื่อส่งเสริมและให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยให้สามารถเดินทางต่อไปยังประเทศลาว กัมพูชา และพม่า ได้โดยไม่ต้องทำวีซ่าซ้ำอีกครั้งซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวในแถบดินแดนสุวรรณภูมิเมื่อครั้งการประชุมในวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 นั้น คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าประเด็นดังกล่าวมีความสำคัญต่อการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศในแถบอินโดจีนในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงได้มีมติให้มีการจัดประชุมเรื่องการจัดทำโครงการสุวรรณภูมิวิซ่า โดยได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมชี้แจง ผลการพิจารณาสามารถสรุปผลดีและผลเสียของโครงการสุวรรณภูมิวิซ่าได้ดังนี้

1. ผลดีของโครงการสุวรรณภูมิวิซ่า มีดังต่อไปนี้

1.1) โครงการดังกล่าวเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ซึ่งสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวยุโรปและชาวออสเตรเลียซึ่งมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี

1.2) เป็นการนำรายได้เข้าสู่ประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากหากประเทศไทยสามารถทำความตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าวได้ จะส่งผลให้ธุรกิจการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้เติบโตเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน

1.3) ช่วยสนับสนุนโครงการท่องเที่ยว 5 เมืองที่เป็นมรดกโลก คือ กรุงเทพฯ-สุโขทัย-หลวงพระบาง-เวียงจันทน์

2. ผลเสียของโครงการสุวรรณภูมิวิซ่า เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าโครงการสุวรรณภูมิวิซ่าดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทยในด้านการท่องเที่ยว แต่ในขณะเดียวกันอาจเกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศตามมา ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลที่สำคัญ อาทิ

2.1) ชาวต่างชาติที่ถือสุวรรณภูมิวิซ่าเมื่อเข้ามาในประเทศไทยแล้วอาจจะไม่ยอมออกนอกประเทศ

2.2) อาจเกิดกรณีคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

2.3) ปัญหาการลักลอบค้ายาเสพติดโดยชาวต่างชาติจะเพิ่มมากขึ้น

2.4) ปัญหาอาชญากรรม

2.5) ปัญหาการแสวงหาผลประโยชน์จากนักท่องเที่ยวด้วยตนเอง

2.6) ปัญหาการปลอมแปลงเอกสาร

2.7) ประเทศเพื่อนบ้านอีก 3 ประเทศ อาจไม่เห็นด้วยกับโครงการดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจากโครงการดังกล่าวอาจจะทำให้ปัญหาชนกลุ่มน้อยภายในประเทศของตนลุกลามจนยากแก่การควบคุม

ซึ่งปัญหาชนกลุ่มน้อยนี้อาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทยได้เช่นเดียวกัน หากชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ปะปนเข้ามาในประเทศไทยในฐานะนักท่องเที่ยวและเข้ามาท่องเที่ยวอย่างไม่สงบในประเทศ

3. คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาแล้วเห็นว่าโครงการสุวรรณภูมิวิซ่าเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวต่อประเทศไทย แต่ในขณะเดียวกันโครงการดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยยังขาดบุคลากรและเครื่องมือทันสมัยในการติดตามและตรวจสอบนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีพฤติกรรมจะเป็นภัยต่อประเทศชาติหรือเข้ามาสร้างปัญหาให้กับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้นหากจะมีการจัดทำโครงการดังกล่าวขึ้นในอนาคต รัฐบาลควรพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อความมั่นคงของประเทศเป็นสำคัญ และควรมีการเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

3.1) ด้านบุคลากร ควรมีการจัดโครงสร้างกำลังคนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับภารกิจที่รับผิดชอบ และพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการติดตามและตรวจสอบนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีพฤติกรรมจะเป็นภัยต่อประเทศชาติหรือเข้ามาสร้างปัญหาให้กับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งด้านการอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้า-ออกประเทศให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3.2) ด้านเทคโนโลยี ควรมีระบบการให้บริการการเข้าเมืองที่สะดวก รวดเร็ว มีระบบฐานข้อมูลที่สามารถตรวจสอบประวัติของนักท่องเที่ยวได้โดยอาศัยเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ

3.3) ด้านระยะเวลา ควรกำหนดช่วงระยะเวลาของวิซ่าดังกล่าวด้วย

3.4) มาตรการด้านอื่น ๆ ควรมีการควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย นอกจากนี้ควรมีการสำรวจสำมะโนประชากรทั่วประเทศว่ามีคนไทยและคนต่างชาติที่เข้าเมืองโดยถูกกฎหมายและผิดกฎหมายจำนวนเท่าไร ซึ่งจะทำได้สามารถตรวจสอบจับกุมผู้ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศแล้วไม่ยอมออกนอกประเทศตามระยะเวลาที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน ด้านการค้าระหว่างประเทศ

- สรุปการพิจารณาเรื่องการขยายความร่วมมือทางการค้า การท่องเที่ยวกับกลุ่มประเทศ ตะวันออกกลาง
- สรุปการพิจารณาเรื่องการขอเปิดด่านชายแดนไทยและสหภาพพม่าที่อำเภอเมือง จังหวัด กาญจนบุรี ณ จุดชายแดนพุน้ำร้อน แม่ระมี
- สรุปการพิจารณาความพร้อมและความคืบหน้าในการเปิดด่านแม่ระมี จังหวัดกาญจนบุรี
- สรุปการพิจารณาเรื่องข่าวหอมมะลิกับการที่สหรัฐอเมริกาจดสิทธิบัตรเป็นของสหรัฐอเมริกา
- สรุปการพิจารณาเรื่องปัญหาอุปสรรคการแสวงหาความร่วมมือและแนวทางการพัฒนา อุตสาหกรรมประมงของประเทศไทย
- สรุปการพิจารณาเรื่องโครงการเปิดตลาดการค้าไทย-มาเลเซีย เรื่อง หนึ่งตำบล หนึ่ง ผลิตภัณฑ์
- สรุปการพิจารณาเรื่องผลกระทบด้านการค้าและการท่องเที่ยวในประเทศไทยจากกรณี พิพาทระหว่างอินเดียกับปากีสถาน

สรุปการพิจารณาเรื่องการขยายความร่วมมือทางการค้า การท่องเที่ยว กับกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง

ข้อมูลพื้นฐาน

ประเทศทางตะวันออกกลางมีประมาณ 10 ประเทศ และกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ มีสำนักงานในกลุ่มประเทศตะวันออกกลางนี้อยู่ 5 แห่งด้วยกัน คือ ประเทศอิหร่าน อิสราเอล ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และตุรกี มีกำหนดที่จะเปิดสำนักงานเพิ่มเติมที่ประเทศอียิปต์ สภาพทางการค้าโดยทั่วไปในขณะนี้ประเทศไทยได้นำเข้าน้ำมันจากประเทศตะวันออกกลางถึง 80 เปอร์เซ็นต์ ถ้าเปรียบเทียบกับสินค้าชนิดอื่น ๆ ที่ได้ส่งนำเข้ามาถือว่ามีปริมาณที่น้อยกว่ามาก ส่วนสินค้าที่ทางประเทศไทยส่งออก ได้แก่ สิ่งของจำพวกอัญมณี อาหาร เสื้อผ้า วัสดุก่อสร้าง

การขยายความร่วมมือทางธุรกิจการค้า

โครงการทางการค้าเกี่ยวข้องกับกาส่งออกอาหาร ส่วนใหญ่เป็นประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม การบริโภคอาหารจะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ที่เรียกว่า อาหารฮาลาล ซึ่งกรมส่งเสริมการส่งออก ได้มีการส่งออกอาหารฮาลาลไปยังประเทศต่าง ๆ และยังสามารถดำเนินการประมูลสร้างที่พักหมู่บ้านนักกีฬาเพื่อเตรียมการรองรับกีฬาเอเชียนเกมส์ที่ประเทศกาตาร์จะเป็นเจ้าภาพ ในปี ค.ศ. 2006 ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความเชื่อมโยงในด้านธุรกิจ ซึ่งการขยายความร่วมมือทางธุรกิจการค้า มีประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1) ประเด็นการแลกเปลี่ยนสินค้า (Barter trade) นั้นทางรัฐบาลในขณะนี้ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานพิเศษเพื่อทำการแลกเปลี่ยนระหว่างสินค้าของไทยกับน้ำมันของทางตะวันออกกลาง ซึ่งอุปสรรคในด้านนี้คือ วิธีการปฏิบัติทางการค้า ซึ่งประเทศเหล่านี้จะไม่ค้าขายโดยคนในประเทศของตนเอง แต่จะอาศัยคนกลาง ซึ่งประเทศเหล่านี้จะเป็นเจ้าของแต่ในนามเท่านั้น ส่วนในเรื่องการตัดสินใจในระดับนโยบายนั้นก็จะไม่เหมือนกับประเทศในโลกเสรี เนื่องจากผู้บริหารหรือมีอำนาจในกลุ่มเหล่านี้จะอยู่ในกลุ่มของผู้มีอิทธิพล การตัดสินใจขึ้นอยู่กับบุคคลมากกว่า ดังนั้นการขายสินค้าจะต้องมีการค้าผ่านคนกลางที่เป็นต่างชาติ เช่น อินเดีย ปากีสถาน เลบานอน อิหร่าน เนื่องจากไม่มีการผลักดันให้เอกชนจัดการทางด้านการตลาดหรือออกไปพบปะเจรจาติดต่อกับผู้บริโภคโดยตรง

2) ประเด็นเรื่องอาหารฮาลาล มีสาเหตุมาจากการออกไปรับรองอาหารที่ไม่ได้รับการยอมรับจากประเทศในกลุ่มมุสลิม เนื่องจากได้มีการแสวงหาผลประโยชน์โดยการซื้อตราฮาลาล หรืออาหารที่ผลิตไม่ได้มาตรฐานฮาลาล

3) ประเด็นธุรกิจการค้าก่อสร้างพบว่า เอกชนยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐอย่างเต็มที่ ซึ่งขณะนี้มีความต้องการอย่างมาก เพื่อเตรียมการแข่งขันเอเชียนเกมส์ที่ประเทศกาตาร์เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการขยายความร่วมมือทางธุรกิจการค้า

- ควรตัดปัญหาในเรื่องของพ่อค้าคนกลางและให้การสนับสนุนคนกลางที่ไม่เอากำไรมาก หรือสนับสนุนให้คนไทยดำเนินการเอง จะส่งผลประโยชน์ให้แก่ประเทศไทยมากขึ้น เพราะทำให้ราคาสินค้าที่ขายปลายทางมีราคาลดลงโดยไม่จำเป็นต้องลดราคาที่ต้นทาง
- รัฐต้องกำกับดูแลและมีการปฏิรูปขั้นตอนการออกใบรับรองฮาลาลมีความน่าเชื่อถือ โดยอาจเชิญคณะกรรมการตรวจสอบสินค้าอาหารฮาลาลที่จะอนุญาตให้นำเข้ามาโรงงานหรือสำนักงานที่ออกใบรับรองในประเทศไทย เพื่อทำให้เกิดความน่าเชื่อถือว่าตราดังกล่าวนี้ ได้ผ่านการรับรองแล้ว
- สำหรับประเทศไทยควรจะดำเนินการจัดตั้งบริษัท Offset เนื่องจากไทยก็ได้มีการสั่งซื้ออาหาร น้ำมันจากต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้มีความสะดวกกว่าการตอบแทนในรูปแบบอื่น
- ควรมีการส่งเสริมธุรกิจอาหารไทย เพราะได้รับความนิยมในสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรสต์ โดยจะดำเนินการแบบสร้างร้านให้มีชื่อเสียงและขยายสาขาต่อไป หรือธุรกิจด้านรับบริหารจัดการโรงแรม โดยมีเอกชนได้เข้าไปทำสัญญาในด้านบริหารจัดการโรงแรม โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล
- ในด้านธุรกิจการค้าก่อสร้างนั้นรัฐจะต้องสร้างความมั่นใจและให้การสนับสนุนแก่เอกชน ในการที่จะออกไปดำเนินการธุรกิจก่อสร้างในประเทศต่าง ๆ เพื่อนำเงินรายได้เข้าสู่ประเทศอีกทางหนึ่ง
- หากภารกิจของกรมส่งเสริมการค้าส่งออกไม่ครอบคลุมในทุกประเทศได้ทั้งหมด ก็ควรเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยกรมส่งเสริมการค้าส่งออกเป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุน เช่น การขนส่งสินค้า ค่าเช่าพื้นที่ท่าที่พัก เป็นต้น ก็จะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

การขยายความร่วมมือด้านแรงงาน

ประเด็นที่สำคัญเกิดจากการเก็บค่าหัวในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะในการขยายความร่วมมือด้านแรงงาน

- ควรมีการเปลี่ยนระบบในการส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศ โดยรัฐควรรหาตำแหน่งงานให้และเปลี่ยนบทบาทของบริษัทจัดหางานเป็นเพียงผู้คัดเลือกและอบรมแรงงาน เพื่อที่จะส่งคนให้รัฐดำเนินการต่อไป การเปลี่ยนแปลงระบบนี้จะส่งผลให้แรงงานที่จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศไม่เกิดหนี้สินที่จะต้องจ่ายค่าหัวให้แก่บริษัทจัดหางาน

การขยายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว

ประเทศไทยได้มีการดำเนินการจัดทำตลาดการท่องเที่ยวในเชิงรุก โดยการนำผู้ประกอบการของประเทศไทยที่ทำธุรกิจทางด้านการท่องเที่ยวเข้าร่วมงานในการส่งเสริมการขายเพื่อเผยแพร่และมีการพบปะเจรจาซื้อขายกับผู้ประกอบการของตลาดตะวันออกกลาง ซึ่งเป้าหมายในการส่งเสริมการขายของตะวันออกกลางนั้นได้มีการมุ่งเน้นไปที่บุคคลหลายกลุ่ม เช่น ในกลุ่มของสตรีซึ่งเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศ ส่วนใหญ่จะเดินทางเข้ามาเป็นครอบครัว ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณคนละ 4,226.59 บาทต่อวัน ซึ่งถือว่าเป็นปริมาณที่น่าพอใจและนักท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศเหล่านี้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวในแถบตะวันออกกลางยังขาดความชัดเจน ไม่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะในการขยายความร่วมมือด้านแรงงาน

- ควรมีการสร้างจุดขายที่น่าสนใจมากขึ้นทั้งด้านธุรกิจและการท่องเที่ยว อาจดำเนินการโดยสมาคมนักธุรกิจและอุตสาหกรรมไทย-มุสลิม ซึ่งเป็นผู้สังเกตการณ์ในองค์การประชุมของโลกอิสลาม โดยจะต้องดำเนินการสร้างจุดขายไม่ว่าจะเป็นควรจะให้ความร่วมมือกับทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการท่องเที่ยว และควรต้องมีการดำเนินการต่อไปอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดความต้องการและความสนใจจากลูกค้ากลุ่มนี้ เป็นการจัด Package Tour จัดกิจกรรมเด็ก สนับสนุนมัคคุเทศก์ที่รู้ภาษาอาหรับ เป็นต้น
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรจัดตั้งทีมมุสลิมโดยเฉพาะในการทำเรื่องตะวันออกกลางกับการต้อนรับนักท่องเที่ยว เนื่องจากวัฒนธรรมและประเพณีที่ค่อนข้างจะมีความละเอียดอ่อนทั้งทางด้านอาหาร ประเพณี และแม้กระทั่งในขณะนี้เองก็ได้มี โครงการซึ่งเกี่ยวกับธนาคารอิสลามซึ่งถือว่ามีความสำคัญสำหรับการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี
- ควรนำประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวในการประชุมครั้งนี้ ทั้งที่กรมการเสนอ และที่ได้จากการชี้แจงไปขยายผล และนำที่จะเป็นประเด็นที่นำไปสู่สาธารณชน โดยการร่วมกันผลักดันโดยกระทรวงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงานฯ หรือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและมีความเป็นรูปธรรม

สรุปการพิจารณาเรื่องการขอเปิดด่านชายแดนไทยและสหภาพพม่าที่อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ณ จุดชายแดนพุน้ำร้อน แม่ระมาด

สืบเนื่องจากการที่ได้มีการเรียกร้องจากคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน
จังหวัดกาญจนบุรี ให้มีการเปิดด่านชายแดนไทยและสหภาพพม่าผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด
กาญจนบุรีนั้น นท.นพ. เดชา สุขารมณ์ ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร จึง
ได้นำเรื่องนี้เข้าสู่วาระการพิจารณาของคณะกรรมการการต่างประเทศ ครั้งที่ 4 วันพุธที่ 4 กรกฎาคม
พ.ศ. 2544 โดยเชิญบรรดาผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนมาชี้แจง ในวันอังคารที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ.
2544 สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

ภาคธุรกิจเอกชนโดยสภาอุตสาหกรรมและหอการค้าจังหวัดได้ชี้แจงเหตุผลในการขอเปิดด่าน
ใหม่ดังกล่าวนี้คือ

1. จุดผ่านช่องแม่ระมาด บ้านพุน้ำร้อน หมู่ที่ 12 ต.บ้านเก่า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี ขณะนี้ยังมีได้
มีการพัฒนาเป็นด่าน หรือจุดผ่อนปรน เนื่องจากยังไม่มีการค้าขายกันระหว่างประชาชนทั้งไทยและ
สหภาพพม่า และในพม่ายังไม่มียอดติดต่อเชื่อมระหว่างชุมชนใหญ่มาจุดที่ชายแดนช่องแม่ระมาด รัฐบาลไทย
โดยนายกรัฐมนตรีได้นำคณะไปเยี่ยมชมพม่าเมื่อวันที่ 19 - 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544 นี้ และรัฐบาลทั้งสอง
ประเทศมีความเห็นสอดคล้องกันในการกระชับความสัมพันธ์ และร่วมมือกันในการพัฒนาการด้านต่าง ๆ
ร่วมกัน นายกรัฐมนตรีทั้งสองเห็นตรงกันว่า การพัฒนาเครือข่ายระบบคมนาคมระหว่างพม่าและไทยมี
ส่วนสำคัญยิ่งสำหรับการส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านการค้า การท่องเที่ยว และกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ
ระหว่างประเทศทั้งสอง จึงได้ตกลงกันว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งสองประเทศจะหารือกันต่อไปเพื่อ
ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่เกี่ยวข้องร่วมกันและแหล่งที่มาของเงินทุน

ช่องแม่ระมาดเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมโดยพื้นที่เป็นที่ราบ และลาดระหว่างเขาทางฝั่งไทยอยู่ใน
ความดูแลของกองพลทหารราบที่ 9 ไม่ติดขัดด้านความปลอดภัย และกฎหมายป่าไม้ ช่องแม่ระมาดอาจ
เปรียบเสมือนประตูแห่งมิตรภาพ รองรับถนนหลวงอาเซียน เอ-123 (ASEAN A-123) เชื่อมโยงจากฝั่ง
ทะเลอันดามัน-กาญจนบุรี ไปอริญประเทศ ผ่านประเทศกัมพูชาไปสิ้นสุดที่ชายฝั่งทะเลจีนใต้ประเทศ
เวียดนามสอดคล้องกับการตกลงกันของกลุ่มประเทศอาเซียนให้มีเครือข่ายเชื่อมถึงกันโดยตลอด อันจะก่อ
ให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือของประชาชนในภูมิภาคนี้

2. โครงการก่อสร้างถนนดังกล่าวนี้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 จากบ้านพุน้ำร้อน ต.บ้านเก่า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี ถึงแนวชายแดนบริเวณช่อง
ทางพุน้ำร้อน (แม่ระมาด) ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร โดยมีบริษัทกาญจนบุรี-ทวาย ดีเวลลอปเม้น จำกัด
เป็นผู้ประสานงานโครงการ สำหรับการสำรวจออกแบบ โดยสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.)

ช่วงที่ 2 จากแนวชายแดนบริเวณช่องทางพุน้ำร้อน (แม่ระมี) ถึงทวาย รวมระยะทางประมาณ 130 กิโลเมตร โดยรัฐบาลพม่าได้มอบให้บริษัทร่วมทุนพม่า กาญจนบุรี-ทวาย ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ทั้งนี้จะต้องเชื่อมกับเส้นทางจากย่างกุ้งถึงทวายที่จะมีการสร้างตามแผนของรัฐบาลสหภาพพม่าด้วย

3. เพื่อดำเนินการให้ถูกต้องจะต้องมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 การเปิดจุดผ่านแดนช่องทางพุน้ำร้อน ต้องทำเป็นจุดผ่านแดนถาวร ซึ่งจะได้มีการดำเนินงานเรื่องการตรวจคนเข้าเมือง และพิธีการศุลกากรตามกฎหมายของทั้งสองประเทศ และการประกาศเปิดจุดผ่านแดนถาวร จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช 2522

3.2 เส้นเขตแดนต้องมีความแน่ชัด โดยจะต้องมีการสำรวจปักปันเขตแดนของคณะกรรมการร่วมทั้งสองประเทศ (JOINT BORDER COMMITTEE) ให้เรียบร้อยเสียก่อน

3.3 พื้นที่บริเวณนั้นเป็นพื้นที่ฝึกทางยุทธวิธี กองทัพภาคที่ 1 โดย กองพลทหารราบที่ 9 เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ดังนั้นผู้ดำเนินการในเรื่องนี้ต้องทำรายละเอียดในการขออนุมัติเข้าทำประโยชน์ และขอคืนเขตพื้นที่สำหรับการก่อสร้างที่ตั้งของทางราชการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก่อนเป็นอันดับแรก โดยทำหนังสือผ่านทางกองพลทหารราบที่ 9 เพื่อดำเนินการขออนุมัติตามลำดับต่อไป

3.4 สภาพป่าบริเวณบ้านน้ำพุร้อน-แม่ระมี เป็นป่าต้นน้ำ A2 ซึ่งจะต้องทำการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนการดำเนินการเปลี่ยนแปลงสภาพ

4. การชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นในการเปิดด่านน้ำพุร้อน-แม่ระมี สามารถสรุปได้ ดังนี้

4.1 เพื่อสนับสนุนการก่อสร้างทางหลวงอาเซียนสายทวาย-บ้านเก่า หรือ เอ-123 เพื่อเชื่อมต่อจังหวัดกาญจนบุรี กับเมืองทวาย ประเทศพม่า

4.2 เป็นการสนับสนุนข้อตกลงร่วมระหว่างรัฐบาลของไทยและสหภาพพม่า ที่ได้แถลงร่วมกันไว้เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544 ที่กรุงย่างกุ้ง ในโอกาสที่นายกรัฐมนตรีไทยไปเยือนสหภาพพม่า รัฐบาลสหภาพพม่าให้การสนับสนุนโดยได้ลงนามให้สัมปทานการก่อสร้างกับกลุ่มผู้ลงทุนไทย-พม่า เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544 นี้ เพื่อประโยชน์ในการเชื่อมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจทางการค้า และการลงทุนแก่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศ

4.3 ต้องการขอเปิดเป็นด่านผ่อนปรนให้ทันปลายฤดูฝนนี้ประมาณเดือนตุลาคม พ.ศ. 2544 นี้ เพื่อนำเครื่องมือเครื่องจักร และเจ้าหน้าที่ออกและเข้า เพื่อทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามกำหนดภายใน 4 ปี

4.4 ขอเปิดเป็นด่านถาวรให้ทันประมาณกลางปี 2544 เนื่องจากการก่อสร้างจะแล้วเสร็จขั้นต้นเป็นฉิวจากรถวิ่งราวเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2544 และเปิดใช้อย่างเป็นทางการเพื่อการค้าติดต่อค้าขายระหว่างเมืองทวาย สหภาพพม่า กับจังหวัดกาญจนบุรี ประเทศไทย

5. การเปิดด่านแม่น้ำคว่าจะมีประโยชน์อย่างมากในด้านคมนาคม การค้า และการท่องเที่ยว แต่ในการเปิดด่านเป็นจุดผ่านแดนถาวรควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ซึ่งควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

5.1 การปักปันเส้นเขตแดน ซึ่งการปักปันเส้นเขตแดนยังไม่มี ความชัดเจน ดังนั้นหากมีการรื้อถอนดำเนินการก็จะก่อให้เกิดความเสียหายได้ และการดำเนินการนี้จะทำได้ช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับความพร้อมของฝ่ายสหภาพพม่าด้วย

5.2 ถ้าจะมีการเปิดด่านถาวรแล้วจำเป็นจะต้องมีความพร้อมของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งการจัดระเบียบความพร้อมเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะมีฉะนั้นก็ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเปิดด่านได้อย่างแท้จริง และจะต้องมีมาตรการในตรวจสอบการเข้าออก และการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายอย่างเคร่งครัด

5.3 ต้องพิจารณาให้ชัดเจนถึงผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับและผลเสียที่อาจเกิดขึ้น เช่น จังหวัดกาญจนบุรีอาจกลายเป็นทางผ่านสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อเดินทางไปเที่ยวชายทะเลที่ทวาย โดยไม่แวะพักกาญจนบุรี จะเกิดผลเสียต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรีอย่างรุนแรงได้ ต้องตรวจสอบความพร้อมของการมีท่าเรือน้ำลึกที่ทวายว่ามีขีดความสามารถพอเพียงหรือไม่ เพราะถนนไปสิ้นสุดที่ตัวเมือง จะต้องสร้างท่าเรือและถนนเชื่อม มิฉะนั้นจะไม่ได้ผลตามที่คาดหมาย ในด้านที่เป็นประโยชน์นั้นเห็นชัดว่าจะมีการขนส่งสินค้าชายทะเลได้สะดวกขึ้นหากทำท่าเรือที่ทวาย เป็นต้น

6. บริเวณพุน้ำร้อน-แม่ระมาด ขณะนี้ยังไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะเปิดเป็นด่านถาวร เนื่องจากยังไม่ มีชุมชน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่า ไม่มีการค้าขายการพิจารณาจะให้เปิดเป็นด่านถาวรนั้นจะต้องมีขั้นตอนชัดเจนในการพิจารณาด้วย

คณะกรรมการฯ ได้แสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกตว่าในการดำเนินการก่อสร้างเส้นทางสายทวาย-บ้านเก่า เป็นการเปิดช่องทางคมนาคมอีกทางหนึ่งที่น่าสนใจ ซึ่งอาจช่วยส่งเสริมกิจกรรมของชาวบ้านทั้งทางด้านติดต่อค้าขายและการท่องเที่ยว รวมทั้งการขนส่งสินค้า ส่วนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประเทศเพื่อนบ้าน อาจมีไม่มากนักเพราะเส้นทางสายทวาย-บ้านเก่า เป็นเส้นทางขนส่งทางบก อย่างไรก็ตามในการเปิดเป็นด่านถาวรก็ควรกระทำอย่างระมัดระวัง และต้องมีการเจรจากับพม่าให้ชัดเจนก่อน พร้อมกับการรับฟังข้อมูลจากทุกฝ่ายเพื่อพิจารณาถึงผลดี-ผลเสียต่อไป ดังนั้นผู้เป็นเจ้าของโครงการต้องรีบดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างเร่งด่วน โดยต้องติดต่อประสานงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อให้ดำเนินการได้ตามเงื่อนไข ทั้งในด้านการปักปันเขตแดน การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการสร้างถนนผ่านป่า A2 การดำเนินการเพื่อขอเปิดด่านถาวร การขอใช้พื้นที่ในความดูแลของทหาร เป็นต้น

สรุปการพิจารณาความพร้อมและความคืบหน้าในการเปิดด่านแม่ระมี จังหวัดกาญจนบุรี

ความคืบหน้าในการเปิดด่านแม่ระมี จังหวัดกาญจนบุรี พบว่ามีปัญหาอุปสรรคในการเปิดด่านดังต่อไปนี้

1) ปัญหาเรื่องการขนถ่ายเครื่องจักรกลและอุปกรณ์เข้าไปในพม่า ซึ่งแนวทางการปฏิบัติเห็นว่าควรให้จังหวัดกาญจนบุรีเป็นผู้ดำเนินการในขั้นตอนเบื้องต้น โดยขอให้คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความมั่นคงของประเทศเป็นสำคัญ และให้ทางสหภาพพม่าเป็นผู้ให้ความเห็นชอบและรับทราบการดำเนินการดังกล่าว

2) พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่อยู่ในความดูแลของกองพลทหารราบที่ 1 จึงต้องอาศัยอำนาจของรัฐเข้ามาสนับสนุน

3) ขาดข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการสร้างท่าเรือน้ำลึกและยังไม่มั่นใจในการดำเนินการเพื่อให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับการปักปันเขตแดน และความพร้อมของสหภาพพม่า

ดังนั้นคณะกรรมการฯ จึงขอทราบเพิ่มเติมเรื่อง 1) ความพร้อมในการเตรียมการก่อสร้างดำเนินไปมากน้อยเพียงใด 2) การขนถ่ายอุปกรณ์การก่อสร้างและเครื่องจักรต่าง ๆ ทางฝ่ายไทยได้ทำ ความตกลงกับฝ่ายพม่าอย่างไร และ 3) แหล่งท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหารและอื่น ๆ ในจังหวัดกาญจนบุรี จะได้รับผลกระทบหรือไม่ โดยผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรีควรดำเนินการจัดส่งเอกสารยืนยันข้อตกลงต่าง ๆ ที่ทำไว้กับฝ่ายพม่า และสรุปผลการศึกษาถึงผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการทำเส้นทางท่าเรือไม่บริเวณชายแดน เพื่อทางคณะกรรมการฯ จะได้ดำเนินการในขั้นตอนรายละเอียดต่อไป

สรุปการพิจารณาเรื่องข้าวหอมมะลิกับการที่สหรัฐอเมริกาจดสิทธิบัตรเป็นของสหรัฐอเมริกา

สืบเนื่องจากการที่นักวิจัยของสหรัฐ (USDA's National Rice Research (enter)) ได้ทำการวิจัยโดยใช้ข้าวหอมมะลิ ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวพื้นเมืองของไทย โดยนำพันธุ์ข้าวหอมมะลินี้ไปจากสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (International Rice Research Institute, IRRI) ซึ่งตั้งอยู่ที่ฟิลิปปินส์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 มีเป้าหมายเพื่อผลิตอาหารสำหรับชาวโลก โดยยึดแนวทางไม่นำพันธุ์ข้าวไปใช้เพื่อการค้า แต่ในปัจจุบันได้มีแนวทางการจดสิทธิบัตรคิดค้นทางปัญญา โดยจะทำให้นำไปสู่การขยายประโยชน์ไปสู่การค้าได้ ซึ่งได้มีปัญหากับเรื่องพันธุ์ข้าวมาแล้ว

กรณีข้าวหอมมะลินี นักวิจัยสหรัฐฯ ได้นำพันธุ์ข้าวที่ได้ไปอารรังสีเพื่อให้มีลำดับชั้นเหมาะแก่การเก็บเกี่ยวด้วยเครื่องมือและมีลักษณะการเติบโตเหมาะสมกับสภาวะอากาศบางแห่งของสหรัฐฯ ได้ดี เพราะแตกต่างกับสภาวะอากาศในประเทศไทย ปกติการวิจัยมักใช้เวลาประมาณ 10 ปี เพราะทางภาคเอกชนได้มีเป้าหมายจะนำข้าวที่ได้ใหม่นี้ไปปลูกในฟลอริดา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะได้ผลทดแทนการนำเข้าข้าวหอมมะลิจากประเทศไทยซึ่งตกประมาณปีละ 350,000 ตัน และมีความมุ่งหมายที่จะให้เป็นสินค้าส่งออกของสหรัฐฯ ในอนาคตด้วย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อประเทศไทยมาก

กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้พยายามแก้ปัญหาโดยเริ่มให้มีการจดสิทธิบัตรข้าวหอมมะลิไทยในบางประเทศแล้ว แต่ยังคงใช้เวลาอีกประมาณ 2 ปีจึงจะมีผล โดยยกตัวอย่างกรณีของ “ข้าวจัสมาน” ซึ่งสหรัฐฯ ก็ได้ขอจดทะเบียนสิทธิบัตรและก่อให้เกิดความสับสนกับพันธุ์ข้าวของอินเดียและข้าวหอมมะลิของไทย ซึ่งทางอินเดียได้ดำเนินการป้องกันสิทธิของเขา โดยการร้องคัดค้านทำให้ผู้ขอจดสิทธิบัตรมีการถอนการขอไปหลายรายการ และยังคงดำเนินการกันอยู่อีกหลายรายการ

คณะกรรมการฯ ได้ให้ข้อเสนอการต่อสู้เพื่อเรียกร้องความถูกต้องและเป็นธรรมเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ ดังนี้

1. ต้องการประเด็นที่จะคัดค้านให้ชัดเจน เช่น ช่องทางในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (TRIPs) อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD) ซึ่งสหรัฐฯ และไทยยังไม่ได้สัตยาบันแต่อนุสัญญาฯ (CBD) จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก จึงควรเร่งให้ประเทศไทยให้สัตยาบันเพื่อจะได้ให้ความคุ้มครอง

2. กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรเร่งดำเนินการดังต่อไปนี้

- ยื่นจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์ข้าวไทยในต่างประเทศ การจดทะเบียนสิทธิที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศที่ประเทศไทยส่งข้าวไปขายอยู่ให้มากที่สุด
- มีการประชาสัมพันธ์ในทุกรูปแบบ อาทิ สื่อวิดีโอ เว็บไซต์ โฆษณา ตลอดจนออกร้านแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากพันธุ์พืชของไทยในต่างประเทศ โดยเน้นที่ข้าวหอมมะลิแท้ของไทยเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของและเป็นการเผยแพร่ได้ทราบทั่วไปว่าข้าวหอมมะลิที่แท้ต้องมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งมีดินและสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่เอื้อต่อการปลูกข้าวหอมมะลิที่ดีที่สุด
- ควรเปลี่ยนจาก “Jasmine Rice” มาเป็น “Thai Jasmine Rice” แทน โดยมีการรับรองมาตรฐานคุณภาพสินค้าไว้ด้วย เพื่อแนะนำตลาดต่างประเทศต่อไป
- ควรมีการร่วมกันทำงานทั้งภาครัฐและขอความร่วมมือจากองค์กรพัฒนาเอกชนด้วย โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นแกนกลางในการดำเนินการ
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรเดินทางไปสหรัฐฯ เพื่อไปเจรจากับกระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ ถึงเงื่อนไขมาตรการและการทบทวนความร่วมมือทางวิชาการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

สรุปการพิจารณาเรื่องปัญหาอุปสรรคการแสวงหาความร่วมมือและแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมประมงของประเทศไทย

ปัจจุบันมูลค่าการทำประมงของไทยถือว่าอยู่ในระดับที่สูงมากเป็นประเทศส่งสินค้าสัตว์น้ำออกชั้นนำของโลก โดยมีรายได้จากการส่งออกกุ้งกุลาดำเป็นจำนวนมากพอสมควร นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีโรงงานอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อเพิ่มมูลค่าในการส่งออกด้วย ส่วนปัญหาในการทำประมงของไทยที่ประสบอยู่ในขณะนี้สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. การทำประมงของไทยในขณะนี้อยู่ในลักษณะการขาดแคลนพื้นที่การทำประมง โดยมีเรือประมง 50,000 ลำ สามารถออกไปทำการประมงในพื้นที่ห่างไกลออกไป แต่เนื่องด้วยกฎหมายทะเลใหม่ พื้นที่เหล่านั้นได้กลายเป็นเขตเศรษฐกิจจำเพาะของแต่ละประเทศ ประเทศไทยจึงไม่สามารถเข้าไปได้ ยกเว้นหากมีการทำความตกลงกับประเทศนั้น ๆ

2. ประเทศไทยได้ดำเนินการตกลงกับประเทศอินโดนีเซีย ในการแบ่งปันผลประโยชน์โดยมีการให้สัมปทาน 1.3 ล้านตัน มีมูลค่าประมาณ 4,000 ล้านบาท ส่วนในเขตการทำประมงใกล้ประเทศไทย เช่น สหภาพพม่ายังคงมีการปิดห้ามชาวประมงไทยทำประมงชั่วคราว ซึ่งควรเจรจาต่อรองโดยพม่าต้องการให้เป็นการร่วมมือดำเนินการร่วมกัน (Joint Venture) ส่วนประเทศอื่น ๆ ที่อยู่ระหว่างการเจรจา เช่น อินเดีย โอมาน ประเทศในแอฟริกาตะวันออก ควรเร่งดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศไทยเร็วขึ้น

3. การทำประมงปลาทูน่านั้นประเทศไทยมีการส่งออกปลาทูน่าเป็นอันดับนำของโลก ทั้งที่เรายังไม่มีเรือจับปลาทูน่า โดยใช้วิธีการซื้อปลาทูน่าจากทั่วโลกทำให้ราคาซื้อขายในปัจจุบันต้องรอการกำหนดราคาจากในประเทศไทย ปัญหาของชาวประมงไทยคือปลาทูน่าในเขตพื้นที่ใกล้เคียงประเทศไทยไม่ชุกชุมต้องออกไปในทะเลลึก และเรือที่ใช้ก็ต้องเป็นเรือขนาดใหญ่ต้องมีการลงทุนที่สูงมาก ซึ่งทางรัฐบาลก็น่าจะมีการสนับสนุนในการสร้างเรือโดยเรือแต่ละลำมีราคาประมาณลำละ 400-500 ล้านบาท ซึ่งจะเป็นการคุ้มค่าการลงทุน เพราะมีอายุการใช้งานที่นาน และให้เอกชนเช่าเรือเพื่อดำเนินการ ทั้งนี้เพราะมีแนวโน้มว่าจะมีการตกลงระหว่างประเทศในการให้สิทธิในการจับปลาทูน่าตามจำนวนเรือของแต่ละประเทศ ดังนั้นประเทศไทยจึงควรรีบดำเนินการให้มีเรือของไทยเราเอง

4. ปลาน้ำจืดนั้นประเทศไทยผลิตและใช้บริโภคภายในประเทศ โดยมีปริมาณประมาณ 250,000 ตัน

5. การดูแลคุณภาพสัตว์น้ำส่งออก เนื่องจากสภาพการตลาดโลกในปัจจุบันได้มีการให้ความสำคัญกับคุณภาพของสัตว์น้ำส่งออกมากขึ้น แต่กรรมวิธีในการจับ การแช่แข็ง ตลอดจนการนำขึ้นที่สะพานปลานั้น ยังมีมาตรฐานที่ต่ำอยู่จำเป็นต้องมีการปรับปรุง กรมประมงได้พยายามฝึกอบรมให้อย่างสม่ำเสมอ แต่ยังคงจำเป็นต้องให้มีการปรับปรุงมาตรฐานในการด้านคุณภาพอีกมาก โดยเฉพาะการดูแลที่

สะพานปลาจึงต้องปรับให้ได้มาตรฐานสากล ในปัจจุบันกรมประมงกำลังเริ่มดำเนินการบ้างแล้ว แต่เนื่องจากสะพานปลาไทยเป็นตลาดใหญ่ จึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณมากที่จะให้สมบูรณ์แบบ

6. การลักลอบจับปลาในน่านน้ำอื่นนั้นแต่เดิมมีมาก เพราะมีเรือมากแต่พื้นที่จับปลาลดน้อยลง ในน่านน้ำไทยก็มีพื้นที่ไม่พอเพียง ทำให้เกิดปัญหาการจับมากเกินไปจนเกินขอบเขต ทำลายความอุดมสมบูรณ์ไป (Over fishing) ซึ่งเป็นความเสียหายมาก และมีเรือบางกลุ่มที่ลักลอบไปจับในเขตประเทศอื่น แต่ปัจจุบันปัญหาได้ลดลงมากแล้ว

7. ปัญหาการทำประมงของไทยขณะนี้ คือการที่ชาวประมงไทยทำผิดกฎหมายกติกากการทำประมงสากล และขัดแย้งกับประเทศเจ้าของทรัพยากร โดยส่วนใหญ่จะเป็นเรือขนาดเล็กที่ทำผิด ส่วนเรือขนาดใหญ่จะไม่เสี่ยงกระทำผิดเพราะไม่คุ้มค่า สาเหตุที่ทำให้พม่าปิดการอนุญาตเรือประมงไทยชั่วคราวนั้น เพราะมีการดำเนินการไม่ถูกต้อง เช่น มีเรือหลายลำที่ใช้ทะเบียนเดียว และการปฏิบัติการแบ่งผลกำไรอย่างไรก็ตามคุณภาพและสินค้าทางทะเลของไทยก็ได้รับความนิยมและทำรายได้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก ศักยภาพและความสามารถของชาวประมงไทยอยู่ในระดับแนวหน้า ประกอบกับปัจจุบันก็มีเทคโนโลยีที่ดีด้วย แต่หากรัฐบาลจะช่วยส่งเสริมในการลงทุนก็จะเป็นการขยายประเภทการทำประมงได้อีกทางหนึ่งด้วย เช่น การลงทุนสร้างเรือเพื่อใช้ในการจับปลาทูน่า ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย

คณะกรรมการฯ ได้ตั้งข้อสังเกตและแสดงความคิดเห็น ดังนี้

1. ในการร่วมทุนเพื่อทำประมงกับต่างประเทศของไทยนั้น ควรจะมีการคำนึงถึงต้นทุนในการลงทุนด้วย เช่น ความใกล้เคียงในการทำประมงและผลตอบแทนในการลงทุน

2. ปัจจุบันถือว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับต้น ๆ ของการลงทุน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องมองไปข้างหน้าเพื่อรักษาอันดับในการทำประมงต่อไป และควรมีมาตรการในการป้องกันการกีดกันและการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งอื่น

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการในการป้องกันควบคุมให้ชาวประมงของไทยเคารพและปฏิบัติตามกฎกติกากการทำประมงกับประเทศต่าง ๆ ในระดับสากล

4. คณะกรรมการฯ เห็นว่าเรื่องของการประมงนี้เป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของชาติ รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือในสิ่งที่จำเป็นเร่งด่วน จึงได้ขอให้กรมประมงชี้แจงรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการความช่วยเหลือมายังคณะกรรมการฯ เพื่อจะได้หาทางสนับสนุนต่อไป

สรุปการพิจารณาเรื่องโครงการเปิดตลาดการค้าไทย-มาเลเซีย เรื่อง หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

สืบเนื่องจากการที่คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้ไปปฏิบัติงานในประเทศมาเลเซีย พบว่ามาเลเซียมีความนิยมสินค้าต่าง ๆ จากประเทศไทย ซึ่งเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศมาเลเซียมีดำริที่จะหาทางจัดตั้งเป็นตลาดนัดไทยขึ้นเป็นระยะ ๆ เพื่อนำสินค้าไทยไปเผยแพร่ในประเทศมาเลเซีย หากมีการสนับสนุนโครงการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมนโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

อันจะเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนระดับรากหญ้า คณะกรรมการฯ ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาเพื่อสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมามีดังต่อไปนี้

1. สินค้าที่เกิดจากการผลิตจากชุมชนของไทยได้รับความนิยมเป็นอย่างยิ่งในมาเลเซีย ดังจะเห็นได้จากการจัดงาน "THAI FAIRS 2001" ที่มาเลเซีย ประชาชนมาเลเซียให้ความสนใจสินค้าไทยมาก สินค้าที่ได้รับความนิยม เช่น ผ้าไหมไทย ผลิตภัณฑ์จากไม้ และนอกจากนี้ยังได้เคยมีการจัดงานลักษณะดังกล่าวในมาเลเซียประมาณ 4-5 ครั้ง ในช่วงปีที่ผ่านมาประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

2. กระทรวงมหาดไทยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำสินค้าจากชุมชนไปแสดงและขายที่มาเลเซีย ประมาณ 3 ครั้ง คือ เดือน กรกฎาคม กันยายน และธันวาคม พ.ศ. 2544 สินค้าที่ได้รับความนิยม เช่น เครื่องเรือน ผ้าไหม ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาบรรดาสินค้าจากชุมชนที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน สามารถแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศระหว่างชุมชนต่อชุมชน และผลิตภัณฑ์ภายในท้องถิ่นหรือระหว่างหมู่บ้านต่อหมู่บ้าน โดยสินค้าจากชุมชนที่มีโอกาสขยายตัวในต่างประเทศจะเป็นสินค้าประเภทศิลปะและงานฝีมือ (HANDY CRAFT) ส่วนสินค้าในระดับรองลงมาควรเป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างชุมชนเท่านั้น

ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานที่ผ่านมา :

1. การนำสินค้าไทยจากชุมชนไปขายและแสดงในต่างประเทศนี้เป็นการส่งเสริมนโยบายของรัฐบาล "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์" แต่การนำสินค้าและคนไทยไปขายยังเป็นการดำเนินการที่ไม่เต็มรูปแบบและเป็นทางการมากนัก เนื่องจากผู้ผลิตหรือชาวบ้านที่นำสินค้าไปขายนั้นเดินทางเข้ามาเลเซียโดยถือวีซ่านักท่องเที่ยว ซึ่งมีระยะเวลาพำนักเพียง 1 เดือน และนำเงินที่ขายสินค้าได้ก็เป็นการนำเงินสดกลับประเทศ ซึ่งเรื่องดังกล่าวขาดความต่อเนื่องในการส่งเสริมการขายสินค้าและการตลาด รวมทั้งอาจมีปัญหาด้านกฎหมายได้หากประเทศมาเลเซียมีมาตรการเข้มงวดในเรื่องรายได้กับคนไทยที่เข้าไปดำเนินการดังกล่าว

2. ขาดข้อมูลและการวิจัยด้านการตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรสนิยมของผู้บริโภค ข้อมูลเรื่องรูปแบบและบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น

3. ขาดการพัฒนา รูปแบบและบรรจุภัณฑ์เพื่อให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค

4. อุปสรรคในการไม่สามารถส่งสินค้าบางประเภทไปจำหน่ายยังประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สินค้าประเภทดอกไม้ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศคล้ายคลึงกัน สินค้าด้านการเกษตรประสบปัญหาเรื่องการขนส่ง และการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ด้านการตลาดในต่างประเทศ

5. การส่งเสริมสินค้าจากชุมชนไปขายยังต่างประเทศนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงความพร้อมหลายประการ โดยในปัจจุบันนี้ผู้ประกอบการมักไม่ให้ความสนใจในการขายสินค้าที่เป็นลักษณะการขายปลีกในต่างประเทศ เนื่องจากเห็นว่าเสียเวลาและไม่คุ้มในการขนส่งเดินทางเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายและการจำหน่ายสินค้าได้ในแต่ละคราว ผู้ประกอบการมักให้ความสนใจกับการติดต่อซื้อ-ขาย ที่มีลักษณะสูงกว่าการขายปลีก นอกจากนี้ขนาดและความพร้อมของผู้ประกอบการควรจะเป็นมาตรฐานการวัดในการส่งเสริมให้สามารถต่อสู้ในตลาดต่างประเทศ เช่น SME ซึ่งมีความพร้อมกว่า ซึ่งควรได้รับการสนับสนุน เพราะโดยธรรมเนียมของการส่งสินค้าออกไปขายต่างประเทศ นอกจากคุณภาพของสินค้าแล้วยังคำนึงถึงการตรงต่อเวลาและการเป็นมืออาชีพการค้าเน้นการต่าง ๆ จึงต้องมีความระมัดระวัง เพราะเป็นการทำภายใต้ชื่อประเทศไทย อย่างไรก็ตามสินค้าที่ควรส่งเสริมในตลาดต่างประเทศได้แก่สินค้า HANDY CRAFT ต่าง ๆ

แนวทางในการแก้ไขปัญหา :

1. ควรมีการดำเนินการก่อตั้งศูนย์กลางเพื่อส่งสินค้าไปขายและจัดการด้านการตลาดเรียกว่า "THE THAI MARKET PLACE" ซึ่งการจัดการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนจากรัฐบาลไทย รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนที่สนใจเข้าร่วมดำเนินการ เพื่อเป็นการส่งเสริมสินค้าที่ผลิตจากชุมชนฐานรากของประเทศไทยในตลาดมาเลเซีย โครงการดังกล่าวน่าจะมีโอกาสเข้าหลักเกณฑ์การขอรับงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจได้

2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในลักษณะพหุภาคี อาทิ สมาคมนักออกแบบผลิตภัณฑ์ควรประสานงานร่วมกับผู้ประกอบการ และหน่วยงานราชการอื่น ๆ เช่น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อพัฒนาหีบห่อหรือการผลิตบรรจุภัณฑ์เพื่อนำธุรกิจสู่สากล

3. ในการส่งเสริมหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์สิ่งที่สำคัญคือ ด้านบรรจุภัณฑ์ซึ่งจำเป็นจะต้องคำนึงถึงรูปแบบและบรรจุภัณฑ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ควรคำนึงถึงความแตกต่างด้านรสนิยมในตลาดแต่ละภูมิภาค โดยหลักแล้วต้องสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อเอาใจลูกค้า นอกจากนี้ยังต้องมีการส่งเสริมภาพลักษณ์ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ ซึ่งควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เพื่อการวิจัยและพัฒนาโดยเฉพาะ โดยกำหนดบทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่มีอยู่แล้วเพิ่มเติมด้านการวิจัยและพัฒนาให้ชัดเจน นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาใช้ให้เกิดประโยชน์

4. สินค้าที่จะนำไปขายต่างประเทศจะต้องมีความพิเศษ เช่น เป็น COLLECTION ที่ต้องมีการพัฒนาตลอดเวลา มาตรการควบคุมด้านมาตรฐานจะต้องมีอย่างต่อเนื่อง เพราะมีชื่อประเทศไทย

การันตีตัวสินค้าอยู่ นอกจากนี้สินค้าบางประเภท เช่น อาหารจะต้องมีความระมัดระวังโดยเฉพาะสินค้าอาหารที่ส่งไปขายประเทศมุสลิมจะต้องถูกต้องตามหลักศาสนา

5. สำหรับสินค้าบางประเภทที่ไม่สามารถไปจำหน่ายยังต่างประเทศเนื่องจากลักษณะภูมิประเทศคล้ายคลึงกันนั้น ควรปรับเปลี่ยนแนวทางเป็นการส่งเสริมสินค้าแปรรูป โดยเฉพาะการวางขายในบริเวณสนามบิน ตัวอย่างเช่น สินค้าสมุนไพรแปรรูปเป็นสินค้าอีกประเภทหนึ่งที่น่าจะมีโอกาสขยายได้ตลาดในต่างประเทศ

6. การขยายตลาดซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากชุมชนในต่างประเทศควรทำในลักษณะ OUT LET และ SHOW ดังที่เครือเจริญโภคภัณฑ์ได้ดำเนินการจนประสบความสำเร็จมาแล้วที่ยูنان ซึ่งจะต้องมีการกระทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

7. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งในการคัดเลือกสินค้าที่ได้มาตรฐานเพื่อเป็นสินค้าส่งออกไปขายยังต่างประเทศ

8. คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นควรสนับสนุนโครงการ “THE THAI MARKET PLACE” ซึ่งเอกอัครราชทูตไทยประจำมาเลเซียได้ริเริ่มใช้ โดยจะหาทางผลักดันให้เกิดการช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้เกิดโครงการอันจะเป็นตัวอย่างที่จะสามารถดำเนินการต่อไปได้ในประเทศอื่นได้อีกด้วย

สรุปการพิจารณาเรื่องผลกระทบด้านการค้าและการท่องเที่ยวในประเทศไทย จากกรณีพิพาทระหว่างอินเดียกับปากีสถาน

อินเดียและปากีสถานเป็นประเทศที่มีการค้ากับไทยมากที่สุดในเอเชียใต้ ซึ่งสถานการณ์การสู้รบในอินเดียและปากีสถานอาจส่งผลกระทบทางการค้าที่น่าเป็นห่วงต่อประเทศไทย และอาจทวีความรุนแรงสร้างความเสียหายต่อมวลมนุษยชาติ ดังนั้นคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร จึงนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณา เพื่อรับทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและหาแนวทางในการเตรียมรองรับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างทันทั่วถึง ผลจากการรับฟังคำชี้แจงสามารถประมวลสรุปได้ ดังต่อไปนี้

สถานการณ์ในอินเดียและปากีสถานเป็นปัญหาความขัดแย้งนั้นมาจากกรณีพิพาทดินแดนแคชเมียร์ ซึ่งอินเดียและปากีสถานครอบครองโดยอินเดียนั้นได้กล่าวหาปากีสถานเป็นผู้สนับสนุน และอยู่เบื้องหลังการก่อการร้าย และการก่อความไม่สงบในอินเดีย ความตึงเครียดนั้นเกิดจากการที่รัฐสภาของอินเดียถูกยิงถล่ม เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 และชนวนเหตุล่าสุดคือการที่ผู้ก่อการร้ายบุกเข้าไปโจมตีค่ายทหารในดินแดนแคชเมียร์ฝั่งของอินเดีย ซึ่งทหารอินเดียและครอบครัวเสียชีวิตประมาณ 30 ศพ รัฐบาลอินเดียเชื่อว่าเหตุการณ์ทั้งสองนี้มีรัฐบาลปากีสถานอยู่เบื้องหลัง ประเด็นที่ทำให้สถานการณ์ตึง

เครียดยิ่งขึ้น คือการที่ผู้นำสูงสุดของทั้งสองประเทศได้มีคำสั่งให้ทหารเข้าประจำการตามแนวชายแดนและ
เส้นแบ่งเขตการปกครองในแคว้นแคชเมียร์ รวมทั้งการที่ปากีสถานได้มีการซ้อมรบโดยมีการทดลองยิง
จรวด 3 ลูก ส่วนท่าทีของอินเดียที่นายกรัฐมนตรีของอินเดียกล่าวว่าจะไม่ยอมให้ต่างประเทศเข้าไป
ยุ่งเกี่ยวโดยเด็ดขาด และจะมีการเจรจากับผู้นำของปากีสถานก็ต่อเมื่อการก่อการร้ายยุติลง จากการประเมิน
แนวโน้มนสรูปว่าสงครามเบ็ดเสร็จไม่น่าจะเกิด และก็ไม่แน่ว่าจะมีการใช้อาวุธนิวเคลียร์ อินเดียได้ออกมา
ยืนยันว่าจะไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ก่อน ถ้าจะเกิดการสู้รบก็น่าจะเป็นแบบสงครามที่จำกัดขอบเขตอยู่ใน
บริเวณแคชเมียร์ ความเป็นไปได้ของการสู้รบนั้นขึ้นอยู่กับว่ารัฐบาลปากีสถานจะควบคุมกลุ่มผู้ก่อการ
ร้ายได้หรือไม่ ถ้าควบคุมไม่ได้และยังมีการก่อการร้ายเกิดขึ้น อินเดียก็สามารถที่จะอ้างความชอบธรรม
และตอบโต้กลับ ซึ่งก็น่าเป็นห่วงว่าสงครามอาจจะขยายตัวได้ อย่างไรก็ตามสถานการณ์ก็คลี่คลายไปใน
ระดับหนึ่ง เมื่อผู้นำของทั้งสองประเทศได้เข้าร่วมประชุม CICA ที่จัดขึ้นที่ประเทศคาซัคสถาน ซึ่งในการ
ประชุมนี้ผู้นำสูงสุดของประเทศจีน คือ นายเจียง เจ๋อ หมิน และผู้นำสูงสุดของประเทศรัสเซีย คือ นายวลาดี
เมียร์ ปูติน ได้พยายามโน้มน้าวให้ผู้นำของอินเดียและปากีสถานแก้ปัญหาโดยสันติวิธี ซึ่งผู้นำของปากีสถานก็
พร้อมที่จะเจรจากับผู้นำของอินเดีย แต่ทางผู้นำของอินเดียก็ยังยืนยันว่าจะไม่มีการเจรจาใด ๆ ทั้งสิ้น
จนกว่าการก่อความไม่สงบต่าง ๆ ซึ่งอินเดียเชื่อว่าปากีสถานอยู่เบื้องหลังจะยุติลง จากการวิเคราะห์สถาน
การณ์ในภาพรวมทั้งหมดมีความเป็นไปได้น้อยมากที่ทั้ง 2 ประเทศจะใช้อาวุธนิวเคลียร์เข้าต่อสู้

ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้รายงานให้คณะกรรมการฯ ทราบว่ารัฐบาลไทยยังไม่มี
คำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐอพยพออกจากอินเดียและปากีสถาน ในขณะที่เดียวกันก็ยังไม่มีการประกาศให้คนไทย
งดเว้นการเดินทางไปประเทศทั้ง 2 เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ที่ต้องการรักษาบรรยากาศให้
เป็นไปในทางบวก

ผลกระทบต่อประเทศไทย

ด้านการค้า

- 1) หากมีการสู้รบกันในทะเลระหว่างอินเดียกับปากีสถานแล้วนั้น อาจจะกระทบเส้นทาง
ลำเลียงน้ำมันทางเรือจากอาหรับมาไทย
- 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานให้ทราบว่า สถานการณ์การสู้รบที่เกิดขึ้นไม่มีผลกระทบทาง
การค้าที่น่าเป็นห่วงต่อประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าที่ซื้อขายกันนั้น เป็นสินค้าจำเป็นต้องซื้อขายอยู่
เป็นประจำ และบริเวณพิพาทนั้นอยู่ทางตอนเหนือซึ่งอยู่ห่างไกลจากกรุงนิวเดลี

ด้านการท่องเที่ยว

ในด้านการท่องเที่ยวที่นั่นสรุปได้ว่าประเทศอินเดียเท่านั้นที่เป็นตลาดหลักของไทย และมีอัตรา
การเติบโตที่สูงมาก ในขณะที่ปากีสถานนั้นไม่ใช่ตลาดหลักของไทย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากอินเดีย
เป็นพวกที่มีรายได้ปานกลาง โดยทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีแผนที่จะตั้งสำนักงานการท่องเที่ยว

ที่กรุงนิวเดลี และคิงนักท่องเที่ยงที่มีรายได้อันสูง ซึ่งอยู่ทางแถบเมืองบอมเบย์ แต่ข้อเท็จจริงก็คือ นักท่องเที่ยงที่มีรายได้อันสูงมักจะเลือกที่จะไปยุโรป เพราะประเทศอินเดียนั้นตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างยุโรปกับไทย

สำหรับในส่วนของผลกระทบต่อกรท่องเที่ยวของประเทศไทยนั้นคาดว่าจะไม่ มี แต่หากมีสงครามเกิดขึ้น ก็คิดว่าประเทศไทยน่าจะ ได้ประโยชน์ เนื่องจากคนในอินเดียและปากีสถานอาจจะอพยพ มาไทย ส่วนนักท่องเที่ยงที่มุ่งหน้าไปอินเดีย โดยเฉพาะชาวยุโรปก็น่าจะเปลี่ยนมาเป็นประเทศไทยแทน เนื่องจากไทยมีความคล้ายคลึงกับอินเดียในแง่วัฒนธรรม

คณะกรรมการได้แสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกต ดังนี้

1. ถึงแม้ว่ายังไม่มีการประกาศให้คนไทยเดินทางกลับประเทศไทยแต่ก็ควรมีการประกาศเตือนให้เจ้าหน้าที่และคนไทยระวังตัว และเมื่อใดก็ตามที่เกิดการสู้รบกันรัฐบาลก็ควรมีคำสั่งอพยพเจ้าหน้าที่และคนไทยทันที

2. มีการเป็นห่วงว่า นักเรียนไทยที่ได้รับทุนและกำลังศึกษาอยู่ในปากีสถาน จะถูกตัดทุนการศึกษาและถูกส่งตัวกลับประเทศไทยซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากเหตุการณ์ไม่สงบ ดังนั้นรัฐบาลไทยควรมีการประสานงานกับรัฐบาลปากีสถานเพื่อเตรียมการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และรัฐบาลไทยก็ควรมีการขยายให้มีการศึกษาในประเทศอื่นที่เป็นกลาง

3. เมื่อใดก็ตามที่เกิดสงครามที่มีขอบเขตจำกัด จะมีโอกาสสูงมากที่สงครามขยายตัวไปสู่การใช้อาวุธนิวเคลียร์ เพราะกองทัพของปากีสถานไม่สามารถที่จะสู้กับกองทัพของอินเดียได้ ไม่ว่าจะเป็น ทหาร เครื่องบิน และอาวุธต่าง ๆ ทางเดียวที่ปากีสถานจะสู้ได้คือ การใช้อาวุธนิวเคลียร์ จะเป็นในลักษณะที่ว่าปากีสถานไม่มีทางเลือกจึงต้องใช้อาวุธนิวเคลียร์ ดังนั้นกระทรวงการต่างประเทศต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องนี้และจับตาดูสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เพื่อดูแลพี่น้องชาวไทยในต่างแดนให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสูงสุด

4. คณะกรรมการฯ ได้มีการเสนอให้มีหนังสือแสดงความเป็นห่วงต่อสถานการณ์ในอินเดีย-ปากีสถาน ตลอดจนคัดค้านการใช้อาวุธนิวเคลียร์ในการทำสงครามระหว่างกัน โดยที่ประชุมมีมติให้ส่งหนังสือเปิดผนึกถึงผู้นำทั้งสองประเทศโดยผ่านสถานทูตของทั้งสองประเทศ

ผลการดำเนินงาน
ด้านการพัฒนาเครือข่ายการศึกษาในระดับภูมิภาค

- สรุปการพิจารณาเรื่องประเทศไทยกับการพัฒนาเครือข่ายการสอนทางไกลในระดับภูมิภาค

สรุปการพิจารณาเรื่องประเทศไทยกับการพัฒนาเครือข่ายการสอนทางไกลในระดับภูมิภาค

สืบเนื่องจากการประชุมที่มหาวิทยาลัยชุนาน ได้มีข้อเสนอให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชหาผู้ร่วมโครงการเพื่อดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยเสมือนจริงแห่งลุ่มแม่น้ำโขง (Establishment of Greater Mekong Sub-regional Virtual University) ซึ่งเป็นความต้องการร่วมกันของประเทศที่อยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำโขงให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยในโครงการดังกล่าวมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เป็นที่ปรึกษาโครงการ สามารถสรุปสาระสำคัญดังนี้

1. โครงการนำร่องที่ UNESCO ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศ GMS (Great Mekong Sub-region) ได้แก่ โครงการนำร่องเพื่อการศึกษาทางไกลและมหาวิทยาลัยเสมือนจริงลุ่มแม่น้ำโขง (Distance and on-line-leading to a GMS Virtual University) เป็นการเรียนการสอนระดับ World Campus โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีระหว่างประเทศ GMS และตอบสนองความต้องการทางการศึกษา กิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นเป็นกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาคู เยาวชน และนักเรียนในประเทศสมาชิก เช่น

- การใช้ประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการมีส่วนร่วมในสถานะโลกาภิวัตน์
- การส่งเสริมให้เกิดการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาระดับอุดมศึกษา เทคนิคและอาชีวศึกษา
- คุณภาพการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ โรงเรียน
- การสงวนรักษาประเพณี ค่านิยม และมรดกทางวัฒนธรรม
- การส่งเสริมสุขศึกษาเพื่อป้องกัน (Preventive Health Education)
- การจัดการกระบวนการในการจัดการ โครงการ การประเมินผล และการงบประมาณ
- การศึกษาเพื่อปวงชน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นที่เกี่ยวข้อง
- การขจัดความยากจน
- การส่งเสริมโครงการร่วม ซึ่งได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากภายนอกโดยผ่านความร่วมมือระดับพหุภาคี
- การตอบสนองความต้องการของโรงเรียนในชนบทห่างไกลชุมชน และเยาวชน โดยใช้การศึกษาทางไกลและการใช้ ICT เป็นเครื่องมือ

2. ความร่วมมือของประเทศ GMS เป็นความร่วมมือดำเนินการระหว่างกันของประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน โดยผ่านระบบดิจิทัลในการเชื่อมโยงและการรับสัญญาณเพื่อการเรียนการสอนจาก

ประเทศหนึ่งสู่อีกประเทศหนึ่ง ใช้ระบบการเรียนการสอนโดยใช้ ICT เพื่อการเชื่อมโยงมหาวิทยาลัยที่ก่อตั้งแต่ละแห่งเข้าด้วยกัน และในปัจจุบันนี้มีการก่อตั้งมหาวิทยาลัยไปแล้ว 6 แห่งการดำเนินการเป็นไปด้วยความราบรื่นมีการเชื่อมโยงโดยระบบ Net Work รวมทั้งมีการเชื่อมโยงกับ UNESCO และ UNITWIN ด้วย โดยได้เปิดดำเนินการแล้วประมาณ 2-3 ปี หากโครงการดังกล่าวสำเร็จลงได้ด้วยดีคิดว่าประโยชน์ที่ได้รับไม่ได้เพียงเพื่อกลุ่มประเทศ GMS เท่านั้น แต่ยังมีประโยชน์ต่อประเทศอื่น ๆ อีกด้วย

3. ได้มีการประชุมระดับผู้เชี่ยวชาญครั้งแรกที่คุนหมิง ประเทศจีน ระหว่างวันที่ 6 - 9 มกราคม พ.ศ. 2545 ซึ่งผลการประชุมดังกล่าวเห็นว่าควรมีหลักสูตรการศึกษา 1 ปี และการฝึกอบรมระยะสั้น โดยกำหนดหน่วยกิต 6 หน่วยกิต แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชา GMS Tourism

4. การสนับสนุนด้านเงินทุนนั้นส่วนใหญ่มาจากมหาวิทยาลัย รัฐบาล ธนาคารเพื่อการพัฒนาและประเทศต่าง ๆ นอกจากนี้ยังจะมีการจัดประชุมทาง IT โดยครั้งต่อไปคาดว่าจะประชุมกันก่อนเดือนมิถุนายนนี้ เพื่อสนับสนุนโครงการดังกล่าวอีกด้วย

5. ปัจจุบันการดำเนินการสอนโดยการถ่ายทอดผ่านสัญญาณของ UBC ช่อง 17 และได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ วิชาที่ใช้สอนส่วนใหญ่คือวิชาที่มีอยู่แล้วมาปรับให้เป็นภาษาอังกฤษ ส่วนวิชาที่ประเทศสมาชิกให้ความสนใจได้แก่ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เทคโนโลยีสารสนเทศ และศิลปวัฒนธรรมของประเทศในแถบลุ่มแม่น้ำโขง สำหรับโครงการในอนาคตต้องการเปิดการสอนให้ครอบคลุมทุกภาษาตามประเทศสมาชิกและการพิจารณาเทียบเคียงหลักสูตรเพื่อพิจารณาให้หน่วยกิตต่อไป

6. ในอนาคตลาวและพม่าได้ให้ความสนใจที่จะร่วมโครงการดังกล่าวกับกลุ่มประเทศ GMS อีกด้วย

7. สำหรับการศึกษทางไกลผ่านดาวเทียมของประเทศไทยนั้นมี มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2538 เพื่อร่วมเฉลิมฉลองในมหามงคลวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี (กาญจนาภิเษก) สถานีรับส่งวิทยุโทรทัศน์ที่โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แพร่ภาพออกอากาศผ่านดาวเทียมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาหลายสาขาวิชา จากระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่เวลา 8 นาฬิกาถึง 20 นาฬิกา และวิทยาลัยอาชีวศึกษาวังไกลกังวลก็รองรับในเรื่องหลักสูตรวิชาชีพแขนงต่าง ๆ อาทิ คหกรรมศาสตร์ ช่างยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ เป็นต้น นอกจากนี้ สถานบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตวังไกลกังวลก็เปิดรับนักศึกษาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอีกด้วย กล่าวโดยสรุป สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นได้ร่วมกันทำหน้าที่ให้บริการทางการศึกษาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ กล่าวคือตั้งแต่ก่อนวัยเรียน (Pre-School) อนุบาล (Kindergarten) มัธยมศึกษา (Secondary School) ไปจนถึงระดับปริญญาตรีทั้งหลักสูตรวิชาการสายสามัญและหลักสูตรวิชาชีพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมนี้เป็นการแก้ไขปัญหาการเสียเปรียบทางการศึกษา มูลนิธิฯ ได้ติดตั้งสถานีปลายทางเพื่อรับสัญญาณดาวเทียมระบบ Direct to Home เสร็จสิ้นแล้ว นอกจากนี้ มูลนิธิฯ ยังได้ให้ความสนับสนุนแก่ มสธ. ในการผลิตรายการเพื่อส่ง

สัญญาณทาง UBC ช่อง 17 ซึ่งอยู่ในระหว่างการทดลองออกอากาศ และประเทศเพื่อนบ้านของไทยก็ได้
รับประโยชน์ด้วย

คณะกรรมการฯ ได้แสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกต ดังนี้

1. ในการประชุม AIPO ที่กรุงเทพฯ มีแนวความคิดที่จะตั้งมหาวิทยาลัยแห่ง
อาเซียนขึ้น แต่ก็มีข้อจำกัดเรื่องภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ โดยในบางประเทศ ประชาชนไม่รู้ภาษา
อังกฤษทำให้ยากในการสื่อสาร และความสามารถในเรื่อง ICT และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของแต่ละ
ประเทศมีไม่เท่ากัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ

2. จากช่องว่างทางการศึกษาอาจมีกลุ่มผลประโยชน์ที่อาศัยช่องว่างนี้เพื่อจะขาย สินค้าทาง
ด้าน IT ซึ่งประเทศต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศที่ดำเนินการเรื่องดังกล่าว ควรระมัดระวังและมี
ความรอบคอบในการดำเนินการ

3. การส่งเสริมระบบการศึกษาทางไกลและการศึกษาแบบเปิดขององค์การซีมีโอนั้นถือได้ว่า
เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการในการแก้ปัญหาช่องว่างด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Digital
Divide) ส่วนการที่ลาวและพม่าประสงค์จะเข้าร่วมกับ GMS Virtual University นั้น ลาวและพม่าไม่มี
สาขา Tourism โดยตรงแต่มีบางวิชาที่เป็น Tourism จึงน่าจะเข้าร่วมโครงการได้ จากโครงการดังกล่าว
ประเทศไทยจะเป็นประเทศที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากได้รับการสนับสนุนให้เป็นผู้นำใน
โครงการนี้

ผลการดำเนินงาน

ด้านการพัฒนาเครือข่ายการคมนาคมในระดับภูมิภาค

- สรุปการพิจารณาการสร้างเส้นทางคมนาคมสายตะวันออก-ตะวันตก (พม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม : East-West Transport Corridor)
- สรุปการพิจารณาการเปิดสนามบินนานาชาติ ที่จังหวัดกาญจนบุรี เชื่อมโยงกับสนามบินอุตะเถา เพื่อรองรับการท่องเที่ยว

สรุปการพิจารณาการสร้างเส้นทางคมนาคมสายตะวันออก-ตะวันตก (พม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม : East-West Transport Corridor)

ภายหลังจากวิกฤติทางเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 ปริมาณเงินในภูมิภาคเอเชียเริ่มลดน้อยลง รัฐบาลจึงเล็งเห็นความจำเป็นที่จะพัฒนาความร่วมมือกับกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนให้เป็นรูปธรรม คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการการสร้างเส้นทางคมนาคมสายตะวันออก-ตะวันตก (พม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม : East-West Transport Corridor) เป็นโครงการที่มีความสำคัญ จึงได้นำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งผลจากการประชุมชี้แจงสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงมีการดำเนินการในหลายส่วน แนวทางหนึ่งคือการสร้างเส้นทางสายเหนือ-สายใต้ เพื่อเชื่อมเส้นทางจากประเทศไทยเข้าสู่พม่าหรือลาวและต่อไปที่คุนหมิง หรืออีกเส้นทางหนึ่งจากกรุงเทพฯ-ศรีสะเกษ-เสียมเรียบแล้วไปเวียดนาม โดยมีการเตรียมการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการดังกล่าวในด้านการเกษตร การอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว รวมทั้งมีโครงการพัฒนาการสร้างเส้นทางการค้าบริเวณชายแดน เพื่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวกับโครงสร้างขั้นพื้นฐานที่จังหวัดมุกดาหาร นครพนม สกลนคร กาฬสินธุ์

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการเตรียมการที่จะสร้างเส้นทางสายแม่สอด-เมียวดี-ท่าคอง-ย่างกุ้ง โดยประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือประเทศพม่า โดยให้กู้เงินคืดดอกเบี้ยต่ำ ระยะผ่อนชำระนาน

3) รัฐบาลญี่ปุ่นมีความสนใจโครงการก่อสร้างเส้นทางสายตะวันออกซึ่งเริ่มจากมุกดาหาร บริเวณสะพานข้ามแม่น้ำโขง โดยร่วมให้คำปรึกษาในการก่อสร้างและการให้เงินกู้

4) การสร้างเส้นทางรถไฟที่วิ่งจากสิงคโปร์มาไทย รัฐบาลจีนมีความประสงค์ให้ประเทศไทยสร้างเชื่อมต่อจากเด่นชัย-เชียงราช-แม่สายเข้าสู่พม่าแล้วไปจรดที่เมืองคุนหมิง โดยประเทศไทยจะต้องรับผิดชอบในการสร้างทางในไทย 300 กิโลเมตร ซึ่งการสร้างเส้นทางเดินรถยนต์กับการก่อสร้างทางรถไฟในระยะทางที่เท่ากัน การก่อสร้างทางรถไฟจะสิ้นเปลืองงบประมาณมากกว่าถึง 3 เท่า

5) ประเทศไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม มีความเป็นไปได้ในการสร้างเส้นทางเชื่อมต่อ ไทย-ลาว-กัมพูชา-เวียดนาม แต่คิดขาด้านเงินทุนของประเทศพม่า ซึ่งประเทศไทยได้ติดต่อให้ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชียเข้ามาช่วยเหลือในด้านเงินทุนอยู่

6) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ร่วมประสานงานด้านการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยร่วมกันจัดโครงการท่องเที่ยว 3 Countries 1 destination โดยจัดเป็น Package ทัวร์ขึ้นมาเพื่อส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้

สรุปการพิจารณาการเปิดสนามบินนานาชาติ ที่จังหวัดกาญจนบุรี เชื่อมโยงกับ สนามบินอุตะเถา เพื่อรองรับการท่องเที่ยว

สืบเนื่องจากการที่คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้ไปดูงานสนามบินอุตะเถา พิจารณาเห็นความเชื่อมโยงของการสร้างสนามบินเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ซึ่งจังหวัดกาญจนบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภท ป่า เขา น้ำตก ถ้ำ รวมทั้งอ่างเก็บน้ำในเขื่อน และสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์จำนวนมาก และโดยภาพรวมมีนักท่องเที่ยว นักทัศนจรเดินทางมาท่องเที่ยวมากกว่า 4,500,000 คนต่อปี จึงสามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศได้จำนวนมาก คณะกรรมการฯ จึงนำเรื่องการเปิดสนามบินนานาชาติ ที่จังหวัดกาญจนบุรี เชื่อมโยงกับสนามบินอุตะเถา เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเข้าสู่การพิจารณา ซึ่งจากการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ในเบื้องต้นสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ศักยภาพของสนามบินที่มีอยู่ในพื้นที่

จังหวัดกาญจนบุรีมีสนามบินอยู่ภายในบริเวณกองพลทหารราบที่ 9 มีสภาพและลักษณะการใช้พื้นที่ซึ่งนอกเหนือจากการใช้งานในราชการทางทหารแล้ว ยังมีศักยภาพที่สามารถใช้รับเครื่องบินพาณิชย์ได้ และสามารถจัดการให้ดำเนินกิจกรรมทางด้านการพาณิชย์แยกออกจากด้านการทหาร ดังนั้นหากจะมีการดำเนินการเปิดสนามบินนานาชาติที่จังหวัดกาญจนบุรีเชื่อมโยงกับสนามบินอุตะเถาเพื่อรองรับการท่องเที่ยวจึงสามารถดำเนินการได้ทันทีหากมีการพัฒนาศักยภาพสนามบินของทหารเป็นสนามบินพาณิชย์ สนามบิน โดยดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงพื้นที่บางส่วน ได้แก่ การปรับปรุงตัวอาคารส่วนรับผู้โดยสาร การขยายความกว้าง ความยาวของทางวิ่ง และย้ายสายไฟแรงสูงให้ออกห่างไป ซึ่งจะเพิ่มความพร้อมในการรองรับเครื่องบินพาณิชย์ขนาดใหญ่ขึ้นได้ในอนาคต ใช้จำนวนวงเงินประมาณ 300 ล้านบาทเศษ

ความเหมาะสมในการการปรับปรุงสนามบินของทหารเป็นสนามบินพาณิชย์

1. จังหวัดกาญจนบุรีเป็นเมืองท่องเที่ยวหลักติดอันดับ 1 ใน 5 ของประเทศ การมีสนามบินพาณิชย์ น่าจะเป็นเส้นทางผ่านที่ทำให้การเดินทางรอบ ๆ ภูมิภาคมีความสะดวกมากขึ้น รวมทั้งมีการเชื่อมโยงระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างแรงจูงใจและความสะดวกในการเดินทางให้แก่นักท่องเที่ยว

2. เป็นการเพิ่มศักยภาพของจังหวัดโดยเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับจังหวัดอื่น ในลักษณะของเที่ยวบินระยะสั้น เช่น เชื่อมโยงกับสนามบินอุตะเถาของจังหวัดชลบุรีเพื่อรับนักท่องเที่ยวทางฝั่งทะเลด้านตะวันออกมาท่องเที่ยวยังจังหวัดกาญจนบุรี ดังนั้นการขยายเป็นสนามบินพาณิชย์ที่จังหวัดกาญจนบุรีนี้

จึงจะเป็นการรับนักท่องเที่ยวประเภทชอบธรรมชาติป่าเขาและประวัติศาสตร์ได้โดยตรง รวมทั้งสามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวโดยตรง โดยไม่ผ่านเข้าเมืองใหญ่

3. เป็นการขยายความแออัดที่ชาวบ้านจากท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ทำให้การเสียเวลาของเที่ยวบินเข้าและออกลดลง

4. สามารถให้การดูแลในด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพ เพราะอยู่ในเขตทหาร

5. เส้นทางคมนาคมเข้าสู่สนามบินก็เป็นถนนหลวง ซึ่งเข้าสู่สนามบินได้ง่าย และนักท่องเที่ยวยังอาจเยี่ยมชมบริเวณเขตทหารซึ่งในปัจจุบันมีนโยบายเปิดให้บุคคลภายนอกเข้าเยี่ยมชม นอกจากนี้บริเวณที่ตั้งสนามบินอยู่ห่างไกลจากชายแดนจึงไม่น่าจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

สาระสำคัญที่ได้จากการพิจารณาความเหมาะสมในการปรับปรุงสนามบินของทหารเป็นสนามบินพาณิชย์

1. การปรับปรุงตัวอาคารสนามบินให้เป็นสนามบินพาณิชย์จะเป็นการเพิ่มศักยภาพและความสะดวกในการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรี กรมการบินพาณิชย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมให้การสนับสนุน ซึ่งการปรับปรุงอาจดำเนินการในลักษณะที่เน้นและเผยแพร่เอกลักษณ์ของจังหวัดกาญจนบุรี

2. การท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีมีความปลอดภัยมากกว่าประเทศเพื่อนบ้านในเขตภูมิภาคนี้มาก อีกทั้งยังอยู่ในเขตความดูแลอย่างใกล้ชิดของทหาร ดังนั้นการเปิดสนามบินนานาชาติดังงบประมาณที่จะใช้ในการปรับปรุงสนามบิน ไม่สูงเกินไปนัก ก็น่าจะเป็นการจูงใจให้การท่องเที่ยวภายในจังหวัดกาญจนบุรีขยายตัวได้เพิ่มขึ้นและจะเป็นการให้เครื่องบินแบบเชิงพาณิชย์มาใช้สนามบินนี้ได้ เพราะแหล่งท่องเที่ยวที่กาญจนบุรีก็มีเอกลักษณ์ที่พิเศษแตกต่างไปจากบริเวณอื่น ๆ ด้วย เช่น ป่า เขา ถ้ำ น้ำตก เส้นทางน้ำ ประวัติศาสตร์ตั้งแต่โบราณจนถึงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้น

3. มีข้อสังเกตว่าเส้นทางคมนาคมทางบกจากกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดกาญจนบุรีสะดวกและใช้เวลาไม่นานมาก อาจเป็นเหตุไม่จูงใจในการเดินทางโดยทางเครื่องบิน แต่ถ้าหากเป็นการคมนาคมที่เชื่อมโยงระหว่างภูมิภาคก็จะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่า

ยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการฯ ในการพัฒนาสนามบินที่จังหวัดกาญจนบุรีเชื่อมโยงกับสนามบินอุตะเถา เพื่อรองรับการท่องเที่ยว

1. มีการตั้งทีมงานศึกษาและทำงานอย่างเป็นระบบในการศึกษาเพื่อให้การขยายสนามบินพาณิชย์มีประสิทธิภาพในเชิงของการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มากที่สุด นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงเรื่องการตลาด โดยควรมีการศึกษากลุ่มเป้าหมายและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวด้วย เพื่อที่จะได้มีข้อมูลเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมในการเป็นสนามบินพาณิชย์ และเพื่อให้มีการประชาสัมพันธ์ที่ตรงกับกลุ่ม

เป้าหมาย และความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งเพื่อความร่วมมือประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

2. การปรับปรุงเป็นสนามบินพาณิชย์จะต้องมีการดำเนินจุดเชื่อมต่อของระบบภายในสนามบินอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนการดำเนินโครงการนั้นในระยะแรกอาจเป็นการทดลองบินภายในประเทศก่อนเพื่อศึกษาผลการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ให้ชัดเจน

3. ในด้านงบประมาณเพื่อการปรับปรุงเป็นสนามบินพาณิชย์นั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควรจะมีการพิจารณาถึงงบประมาณในการปรับปรุง โดยเปรียบเทียบกับรายได้จากการท่องเที่ยวที่น่าจะเพิ่มขึ้นหลังจากการปรับปรุงสนามบินในความคุ้มค่าการลงทุน เพื่อให้เป็นการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพได้ผลคุ้มค่าสูงสุดต่อประเทศชาติ

ผลการดำเนินการจัดสัมมนา

เรื่อง การบริหารระบบแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ

- สรุปการพิจารณาเรื่องการติดตาม และสรุปผลการสัมมนาเรื่องการบริหารระบบแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ

สรุปการพิจารณาเรื่องการติดตาม และสรุปผลการสัมมนาเรื่องการบริหารระบบ แรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ

ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้ชี้แจงสรุปถึงการจัดสัมมนา
เรื่องการบริหารระบบแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ โดยคณะกรรมการการต่างประเทศ สภา
ผู้แทนราษฎร ร่วมกับ คณะกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ในวันจันทร์ที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.
2545 ที่ห้องประชุมคณะกรรมการฯ หมายเลข 213-216 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2 โดยมีวัตถุประสงค์ที่
คาดว่าจะได้รับการจัดสัมมนาและสรุปเป็นข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล ดังนี้

1. ประมวลปัญหาที่เกิดขึ้นกับแรงงานไทยและการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานใน
ต่างประเทศ
2. ระดมความคิดเห็น ข้อชี้แจง และเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดส่งแรงงานไทยไป
ทำงานในต่างประเทศ
3. หาแนวทางร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหการจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศอย่างเป็นระบบ
4. สร้างภาพลักษณ์ของแรงงานไทยให้เป็นที่ต้องการของประเทศผู้ต้องการนำเข้าแรงงาน
5. สร้างรายได้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจภายในประเทศเพื่อลดปัญหาการว่างงานภายใน
ประเทศ
6. เพิ่มความรอบคอบและถูกต้องชอบธรรมในการตัดสินใจเกี่ยวกับแรงงานไทยใน
ต่างประเทศ

ปัญหาแรงงานในทัศนะของบริษัทจัดหางาน

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับขั้นตอนการจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศสรุปได้ว่า ปัญหาเร่งด่วนในขณะ
นี้คือ ปัญหาจากระเบียบการขออนุญาตไปทำงานในต่างประเทศที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
กำหนดให้แรงงานไทยที่จะไปทำงานในต่างประเทศนั้นต้องมีเอกสารแจกแจงงบดุลปีสุดท้ายของบริษัท
หรือหน่วยงานในต่างประเทศที่จะรับคนงานไทยเข้าไปทำงานนำยื่นประกอบกันเพื่อขอเอกสาร จ.ต. 2 ซึ่ง
จากขั้นตอนดังกล่าวทำให้เกิดความยุ่งยากในเรื่อง

1. บริษัทหรือองค์กร ในต่างประเทศที่ต้องการแรงงานไทยไม่ต้องการที่จะแสดงงบดุลของ
ตนเอง เพราะถือว่าเป็นความลับขององค์กร หรือมีความไม่สะดวกที่จะแสดงงบดุลเนื่องจากการดำเนินงาน
ที่ไม่ถูกต้อง
2. การขอเอกสารดังกล่าวจากบริษัทในต่างประเทศต้องใช้ระยะเวลาซึ่งทำให้เกิดความล่าช้า
กับแรงงานที่กำลังรอจะเดินทางไปทำงานและส่งผลให้บริษัทในต่างประเทศยกเลิกการจ้างแรงงานไทย
และอาจจะล่วงเลยไปถึงการหมดอายุใบอนุญาตเข้าออกประเทศของแรงงานไทย (VISA) ด้วย

นอกจากนี้การจัดส่งแรงงานไปประเทศตะวันออกกลางมีการกำหนดอัตราขั้นต่ำของเงินเดือนผู้ที่ต้องการจะออกไปทำงานในต่างประเทศนั้นสูงเกินไป ซึ่งบางประเทศในกลุ่มตะวันออกกลางไม่สูงถึงระดับอัตราเงินเดือนขั้นต่ำที่กรมการจัดหางานกำหนด แต่ก็ไม่มีการหักภาษีรายได้ส่วนบุคคลและภาษีอื่น ๆ อีกทั้งยังมีสวัสดิการที่จำเป็นให้โดยไม่หักค่าใช้จ่าย ดังนั้นการกำหนดเงินเดือนขั้นต่ำที่นายจ้างต่างประเทศจะต้องจ่ายให้กับคนงานไทยที่สูงเกินไปนั้น อาจทำให้เกิดความสามารถของผู้จ้างแรงงานต่างประเทศและเปลี่ยนไปจ้างแรงงานจากประเทศอื่นแทน

คณะกรรมการฯ ได้แสดงความคิดเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

1. จากปัญหาที่ผู้แทนจากบริษัทจัดหางานชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ นั้น ควรที่จะเสนอให้มีการประสานงานกันระหว่างการออกวีซ่า และการให้โควตาการจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศ ซึ่งปัญหาโดยส่วนใหญ่ที่ผู้แทนจากบริษัทจัดหางานได้ชี้แจงมานั้นอยู่นอกเหนือขอบเขตอำนาจของกระทรวงการต่างประเทศ เพราะเป็นเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับจากกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม แต่คณะกรรมการฯ อาจจะมีบทบาทในการเสนอแนะกระทรวงการต่างประเทศให้ประสานงานกับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เพื่อกำหนดให้มีกระบวนการรับรองว่าอัตราแรงงานมีจริง ซึ่งต้องการคำแนะนำจากบริษัทจัดหางานว่าควรใช้หลักฐานใดนอกเหนือจากงบการเงินของบริษัทต่างประเทศ เป็นบรรทัดฐานในการรับรองอัตราแรงงานจึงจะเหมาะสม

2. เพื่อให้การแก้ไขปัญหาด้านแรงงานไทยในต่างประเทศและการจัดส่งแรงงานไทยไปต่างประเทศเป็นรูปธรรมมากขึ้น คณะกรรมการฯ จึงมีมติให้ตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องการบริหารระบบแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ ซึ่งคณะอนุกรรมการประกอบด้วย

- 1) นายวิรัช ร่มเย็น
- 2) นายกอบศักดิ์ ชูติกุล
- 3) นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล
- 4) นางกุสุมาลวดี ศิริโกมุท
- 5) นายทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย
- 6) นายปานปรีดิ์ พัทธธานุกร
- 7) นายสนั่นชาติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
- 8) นางจิตราภรณ์ เตชะหาญ
- 9) นางเกษศิริรินทร์ วรงค์หิรัญ

การรับรองและต้อนรับเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากต่างประเทศ

วันจันทร์ที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2544 เวลา 14.00 น. ให้การต้อนรับ Mrs. Ragne Brite Lund เอกอัครราชทูตคนอร์เวย์ประจำประเทศไทย ณ ห้องรับรอง 1 ชั้น 2 อาคาร รัฐสภา 1

วันจันทร์ที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 เวลา 14.00 น. ให้การต้อนรับ Mr. Nguyen Van Son ประธานกรรมการวิเทศสัมพันธ์พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม และสมาชิกกรรมการการต่างประเทศสภาแห่งชาติเวียดนามและคณะ ณ ห้องรับรอง 1 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 1

เวลา 15.00 น. ให้การต้อนรับ Mr. John Murray ประธานสภาผู้แทนราษฎรของรัฐนิวเซาท์เวลส์ และ Mr. Russell Grove เลขาธิการสภากรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ณ ห้องรับรองสมาชิก ชั้น 1 อาคารรัฐสภา 1

วันพฤหัสบดีที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2544 เวลา 16.00 น. ให้การต้อนรับคณะเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐสภาสหรัฐอเมริกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 218 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2 เพื่อหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการต่างประเทศของประเทศไทย สถานการณ์ความมั่นคง การเมือง และเศรษฐกิจของประเทศไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งรับทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายด้านความมั่นคงของสหรัฐต่อภูมิภาคเอเชีย อาทิ การพัฒนาโครงการป้องกันขีปนาวุธและความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติดระหว่างไทย-สหรัฐฯ แนวโน้มเศรษฐกิจของสหรัฐฯ และการขยายการค้า การลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐฯ

วันพฤหัสบดีที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2544 เวลา 14.00 น. ให้การต้อนรับเอกอัครราชทูตอิหร่านประจำประเทศไทย เพื่อพบปะสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และกระชับสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

วันพุธที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2544 เวลา 15.00 น. ให้การต้อนรับรองประธานคณะกรรมการการต่างประเทศของสภาประชาชนแห่งชาติของจีน

วันพุธที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2544 เวลา 10.30 น. ให้การต้อนรับ Mr. Thmir M.S. Kahim อุปทูตอิรักประจำประเทศไทย ณ ห้องรับรอง 1 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 1 เพื่อพบปะสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกระชับสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐอิรัก

วันพุธที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2544 เวลา 10.30 น. ให้การต้อนรับ H.E. Mr. Hemayetuddin เอกอัครราชทูตบังกลาเทศประจำประเทศไทย เพื่อพบปะสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกระชับสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยกับประเทศบังกลาเทศ

เวลา 13.30 น. ให้การต้อนรับ Mr. Karl D. Jackson ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์ สหรัฐอเมริกา

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 เวลา 09.00 น. ให้การต้อนรับคณะผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายระหว่างประเทศของสหภาพพม่า

เวลา 11.00 น. ให้การต้อนรับ Mr. Peter Andrew Millken

ประธานสภาผู้แทนราษฎรและคณะ ประเทศแคนาดา

วันจันทร์ที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2544 ส่งสารแสดงความยินดีในวันชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน

วันพุธที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2544 ส่งสารแสดงความยินดีในวันชาติประเทศเกาหลี

วันพุธที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2544 ส่งสารแสดงความยินดีในวันชาติประเทศฮังการี

วันศุกร์ที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2544 ส่งสารแสดงความยินดีในวันชาติเครือรัฐออสเตรเลีย

ส่งสารแสดงความเสียใจต่อการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน

ของชาวอเมริกันในเหตุการณ์การก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกาเมื่อเดือนกันยายน 2544 ที่ผ่านมา

วันที่ 5 – 11 มกราคม พ.ศ. 2545 นายกอบศักดิ์ ชุติกุล เป็นผู้แทนคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร เข้าร่วมประชุมประจำปีรัฐสภาภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ 10 (The Tenth Annual Meeting of the Asia-Pacific Parliamentary Forum – APPF) ณ มลรัฐฮาวาย สหรัฐอเมริกา

วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2545 คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร เข้าร่วมงานแถลงข่าวรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย โดยมีเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย เป็นประธาน ณ ห้องอเนกประสงค์ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานทูตอเมริกา เวลา 14.00 นาฬิกา

วันที่ 16 – 19 เมษายน พ.ศ. 2545 ศาสตราจารย์ ดร.ลิขิต ธีรเวคิน เป็นผู้แทนคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร เข้าร่วมประชุมสมาคมรัฐสภาเอเชียเพื่อสันติภาพ (AAPP) ครั้งที่ 3 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2545 ประธานคณะกรรมการฯ และคณะพบกับนาย Nahoum Lanqental รองประธานรัฐสภาอิสราเอล

วันพฤหัสบดีที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 คณะกรรมการฯ ให้การต้อนรับเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทยเรื่องร้องเรียนผ่านคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

เรื่องร้องเรียนผ่านคณะกรรมการการต่างประเทศ

- ผู้ร้องเรียน (นายสมบูรณ์ บุญมหานาค เจ้าของห้างหุ้นส่วนจำกัด บุญจิ๋วเวลลี และ ประธานบริษัท บุญเอ็มโพเรียม จำกัด) ขอความเป็นธรรมในกรณีที่ผู้ร้องเรียนและครอบครัวไม่ได้รับการออกวีซ่าเข้าประเทศญี่ปุ่น ซึ่งทางประธานคณะกรรมการฯ ได้มอบหมายให้ที่ปรึกษาและนักวิชาการประจำคณะกรรมการฯ ติดตามเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามที่ผู้ร้องเรียนได้ร้องเรียนมา ผลการศึกษาและติดตามมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- การออกวีซ่าเข้าประเทศใดก็ตามเป็นเอกสิทธิ์ของประเทศนั้น ๆ ประเทศอื่นไม่สามารถเข้าไปยุ่งเกี่ยว ซึ่งการที่สถานกงสุลหรือสถานเอกอัครราชทูตของประเทศใดจะไม่ออกวีซ่าให้กับผู้หนึ่งผู้ใดนั้นอาจจะไม่บอกเหตุผลมาให้ทราบ และทางเจ้าหน้าที่จากกองเอเชียตะวันออก 4 กระทรวงการต่างประเทศ ได้ให้คำแนะนำว่าผู้ร้องเรียนต้องติดต่อกับผู้ประกอบการค้าที่อยู่ในประเทศญี่ปุ่นให้เขียนจดหมายรับรองการทำธุรกิจของผู้ร้องเรียนในประเทศญี่ปุ่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ญี่ปุ่นมั่นใจว่าเป็นโครงการการค้ากับญี่ปุ่นจริง รวมทั้งได้ให้หมายเลขโทรศัพท์ที่ควรติดต่อทั้งในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นแก่ผู้ร้องเรียน

- ประธานคณะกรรมการฯฯ จึงได้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนรับทราบ

ภาคผนวก

สรุปรายงานการเดินทางไปปฏิบัติราชการ
นอกสถานที่ในประเทศและต่างประเทศ
ของคณะกรรมการการต่างประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร

หน้าว่าง

สรุปการพิจารณาเรื่องการขอเปิดด่านชายแดนไทยและสหภาพพม่าที่อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรีขึ้นใหม่ ณ จุดชายแดนพุน้ำร้อน แม่ระมี ในวันอังคารที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

สืบเนื่องจากการที่ได้มีการเรียกร้องจากคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน
จังหวัดกาญจนบุรี ให้มีการเปิดด่านชายแดนไทยและสหภาพพม่าผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัด
กาญจนบุรีนั้น น.ท.นพ. เฉชา สุขารมณ์ ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศสภาผู้แทนราษฎรจึงได้
นำเรื่องนี้เข้าสู่วาระการพิจารณาของคณะกรรมการการต่างประเทศ ครั้งที่ 4 วันพุธที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.
2544 โดยได้เชิญบรรดาผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนมาชี้แจง และได้นำคณะกรรมการเดินทางไปดู
สภาพในพื้นที่ถึงเขตชายแดนบริเวณพุน้ำร้อน-แม่ระมี ในสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

ภาคธุรกิจเอกชนโดยสภาอุตสาหกรรมและหอการค้าจังหวัดได้ชี้แจงเหตุผลในการขอเปิดด่าน
ใหม่ดังกล่าวนี้คือ

1. จุดผ่านช่องแม่ระมี บ้านพุน้ำร้อน หมู่ที่ 12 ต.บ้านเก่า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี ขณะ
นี้ยังมีได้มีการพัฒนาเป็นด่าน หรือจุดผ่อนปรน เนื่องจากไม่มีการค้าขายกันระหว่างประชาชนทั้งไทย
และสหภาพพม่า และในพม่ายังไม่มียอดติดต่อเชื่อมระหว่างชุมชนใหญ่มาจุดชายแดนช่องแม่ระมี รัฐบาล
ไทยโดยนายกรัฐมนตรีได้นำคณะไปเยี่ยมชมพม่าเมื่อวันที่ 19 - 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544 นี้ และรัฐบาล
ทั้งสองประเทศมีความเห็นสอดคล้องกันในการกระชับความสัมพันธ์ และร่วมมือกันในการพัฒนาการ
ด้านต่าง ๆ ร่วมกัน นายกรัฐมนตรีทั้งสองเห็นตรงกันว่า การพัฒนาเครือข่ายระบบคมนาคมระหว่างพม่า
และไทยมีส่วนสำคัญยิ่งสำหรับการส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านการค้า การท่องเที่ยว และกิจกรรมทาง
เศรษฐกิจต่าง ๆ ระหว่างประเทศทั้งสอง จึงได้ตกลงกันว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งสองประเทศจะ
หารือกันต่อไปเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่เกี่ยวข้องร่วมกันและแหล่งที่มาของเงินทุน

ช่องแม่ระมีเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมโดยพื้นที่เป็นที่ราบ และลาดระหว่างเขาทางฝั่งไทยอยู่
ในความดูแลของกองพลทหารราบที่ 9 ไม่ติดขัดด้านความปลอดภัย และกฎหมายป่าไม้ ช่องแม่ระมีอาจ
เปรียบเสมือนประตูแห่งมิตรภาพ รองรับถนนหลวงอาเซียน เอ-123 เชื่อมโยงจากฝั่งทะเลอันดามัน-
กาญจนบุรีไปอ่าวไทยประเทศ ผ่านประเทศกัมพูชาไปสิ้นสุดที่ชายฝั่งทะเลจีนใต้ประเทศเวียดนาม สอดคล้อง
กับการตกลงกันของกลุ่มประเทศอาเซียนให้มีเครือข่ายเชื่อมถึงกันโดยตลอด อันจะก่อให้เกิดการพัฒนา
ทางด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือของประชาชนในภูมิภาคนี้

2. โครงการก่อสร้างถนนดังกล่าวนี้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 จากบ้านพุน้ำร้อน ต.บ้านเก่า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี ถึงแนวชายแดนบริเวณช่องทาง
พุน้ำร้อน แม่ระมี ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร โดยมีบริษัทกาญจนบุรี-ทวาย ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด
เป็นผู้ประสานงานโครงการ สำหรับการสำรวจออกแบบ โดยสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.)

ช่วงที่ 2 จากแนวชายแดนบริเวณช่องทางพุน้ำร้อน แม่ระมี ถึงทวาย รวมระยะทางประมาณ 130 ก.ม. โดยรัฐบาลพม่า ได้มอบให้บริษัทร่วมทุนพม่า กาญจนบุรี-ทวาย ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ทั้งนี้จะต่อเชื่อมกับเส้นทางจากย่างกุ้งถึงทวายที่จะมีการสร้างตามแผนของรัฐบาลสหภาพพม่าด้วย

3. เพื่อดำเนินการให้ถูกต้องจะมีขั้นตอนดังนี้

3.1 การเปิดจุดผ่านแดนช่องทางพุน้ำร้อน ต้องทำเป็นจุดผ่านแดนถาวร ซึ่งจะได้มีการดำเนินงานเรื่องการตรวจคนเข้าเมือง และพิธีการศุลกากรตามกฎหมายของทั้งสองประเทศ และการประกาศเปิดจุดผ่านแดนถาวร จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช 2522

3.2 เส้นเขตแดนต้องมีความแน่ชัด โดยจะต้องมีการสำรวจปักปันเขตแดนของคณะกรรมการร่วมทั้งสองประเทศ (JOINT BORDER COMMITTEE) ให้เรียบร้อยเสียก่อน

3.3 พื้นที่บริเวณนั้นเป็นพื้นที่ฝึกทางยุทธวิธี กองทัพภาคที่ 1 โดยกองทัพทหารราบที่ 9 เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ดังนั้นผู้ดำเนินการเรื่องนี้ต้องทำรายละเอียดในการขออนุมัติเข้าทำประโยชน์ และขอกันเขตพื้นที่สำหรับการก่อสร้างที่ตั้งของทางราชการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก่อนเป็นอันดับแรก โดยทำหนังสือผ่านทางกองพลทหารราบที่ 9 เพื่อดำเนินการขออนุมัติตามลำดับต่อไป

3.4 สภาพป่าบริเวณบ้านพุน้ำร้อน-แม่ระมีนี้เป็นป่าต้นน้ำ A2 ซึ่งจะต้องทำการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนการดำเนินการเปลี่ยนแปลงสภาพได้

4. อนึ่งการชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นในการเปิดด่านพุน้ำร้อน-แม่ระมี พอสรุปได้ดังนี้

4.1 เพื่อสนับสนุนการก่อสร้างทางหลวงอาเซียนสายทวาย-บ้านเก่า หรือ เอ-123 เพื่อเชื่อมต่อจังหวัดกาญจนบุรีกับเมืองทวาย ประเทศสหภาพพม่า

4.2 เป็นการสนับสนุนข้อตกลงร่วมระหว่างรัฐบาลของไทยและสหภาพพม่า ที่ได้แสดงร่วมกันไว้เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544 ที่กรุงย่างกุ้งในโอกาสที่นายกรัฐมนตรีไทยไปเยือนสหภาพพม่า รัฐบาลสหภาพพม่าให้การสนับสนุนโดยได้ลงนามสัญญาให้สัมปทานการก่อสร้างกับกลุ่มผู้ลงทุนไทย-สหภาพพม่า เมื่อ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544 นี้ เพื่อประโยชน์ในการเชื่อมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจทางการค้าและการลงทุนแก่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศ

4.3 ต้องการขอเปิดเป็นด่านผ่อนปรน ให้ทันปลายฤดูฝนนี้ประมาณเดือนตุลาคม พ.ศ. 2544 นี้ เพื่อนำเครื่องมือ เครื่องจักร และเจ้าหน้าที่ออกและเข้า เพื่อทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามกำหนดภายใน 4 ปี

4.4 ขอเปิดเป็นด่านถาวร ให้ทันประมาณกลางปี พ.ศ. 2544 เนื่องจากการก่อสร้างจะแล้วเสร็จขั้นต้นเป็นฉิวจากรถจักรวิ่งราวเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2544 และเปิดใช้อย่างเป็นทางการเพื่อการค้ามาคมติดต่อกันระหว่างเมืองทวาย สหภาพพม่า กับจังหวัดกาญจนบุรี ประเทศไทย

5. การเปิดด่านแม้คาดว่าจะมีประโยชน์อย่างมากในด้านคมนาคม การค้า และการท่องเที่ยว แต่ในการเปิดด่านเป็นจุดผ่านแดนถาวรควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ซึ่งควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้คือ

5.1 การปักปันเส้นเขตแดน ซึ่งการปักปันเส้นเขตแดนยังไม่มี ความชัดเจน ดังนั้นหากมีการรีบร้อนดำเนินการก็จะก่อให้เกิดความเสียหายได้ และการดำเนินการนี้จะทำให้ช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับความพร้อมของฝ่ายสหภาพพม่าด้วย

5.2 ถ้าจะมีการเปิดด่านถาวรแล้วจำเป็นจะต้องมีความพร้อมของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งการจัดระเบียบความพร้อมเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะมีฉะนั้นก็ไม่สะดวกบรรลุวัตถุประสงค์การเปิดด่านได้อย่างแท้จริง และจะต้องมีมาตรการในตรวจสอบการเข้าออก และการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายอย่างเคร่งครัด

5.3 ต้องพิจารณาให้ชัดเจนถึงผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับและผลเสียที่อาจเกิดขึ้น เช่น จังหวัดกาญจนบุรีอาจกลายเป็นทางผ่านสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อเดินทางไปเที่ยวชายทะเลที่ทวาย โดยไม่แวะพักกาญจนบุรี จะเกิดผลเสียต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรีอย่างรุนแรงได้ ต้องตรวจสอบความพร้อมของการมีท่าเรือน้ำลึกที่ทวายว่ามีขีดความสามารถพอเพียงหรือไม่ เพราะถนนไปสิ้นสุดที่ตัวเมือง จะต้องสร้างท่าเรือและถนนเชื่อม มีฉะนั้นจะไม่ได้ผลตามคาดหมาย ในด้านเป็นประโยชน์นั้นเห็นชัดว่าจะมีการขนสินค้าชายทะเลได้สะดวกขึ้นหากทำท่าเรือที่ทวาย เป็นต้น

6. บริเวณพุน้ำร้อน-แม่ระมี ขณะนี้ยังไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะเปิดเป็นด่านถาวร เนื่องจากยังไม่มีความพร้อม พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่า ไม่มีการค้าขาย การพิจารณาจะให้เปิดเป็นด่านถาวรนั้นจะต้องมีขั้นตอนชัดเจนในการพิจารณาด้วย

คณะกรรมการฯ ได้แสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกตว่า ในการดำเนินการก่อสร้างเส้นทางสายทวาย-บ้านเก่า เป็นการเปิดช่องทางคมนาคมอีกทางหนึ่งที่น่าสนใจ ซึ่งอาจช่วยส่งเสริมกิจกรรมของชาวบ้านทั้งทางด้านติดต่อค้าขายและการท่องเที่ยว รวมทั้งการขนส่งสินค้า ส่วนผลกระทบที่กลัวจะเกิดขึ้นกับประเทศเพื่อนบ้าน อาจมีไม่มากนักเพราะเส้นทางสายทวาย-บ้านเก่า เป็นเส้นทางขนส่งทางบก อย่างไรก็ตามในการเปิดเป็นด่านถาวรก็ควรกระทำอย่างระมัดระวัง และต้องมีการเจรจากับสหภาพพม่าให้ชัดเจนก่อน พร้อมกับการรับฟังข้อมูลจากทุกฝ่ายเพื่อพิจารณาถึงผลดี ผลเสียต่อไป ดังนั้นผู้เป็นเจ้าของโครงการต้องรีบดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างเร่งด่วน โดยต้องติดต่อประสานงานทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่อให้ดำเนินการได้ตามเงื่อนไข ทั้งในด้านการปักปันเขตแดน การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการสร้างถนนผ่านป่า A2 การดำเนินการเพื่อขอเปิดด่านถาวร การขอใช้พื้นที่ในความดูแลของทหาร เป็นต้น

สรุปการเดินทางไปงานที่ จ. เชียงราย วันที่ 20 – 21 สิงหาคม พ.ศ. 2544

เมื่อวันที่ 20 – 21 สิงหาคม พ.ศ. 2544 นท.นพ. เดชา สุขารมณ์ ประธานคณะกรรมการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร และคณะ ได้เดินทางไป จ. เชียงราย เหนือสุดแห่งสยาม ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับพม่าและลาว ทั้งทางบกและทางน้ำ นอกจากนี้ยังมีการเดินทางและส่งสินค้าจากจีนมาด้วย ทั้งนี้เพื่อรับทราบปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนบริเวณชายแดน สภาพปัญหาด้านการค้าระหว่างประเทศ บริเวณชายแดน ตลอดจนปัญหาสาธารณสุขอันเกี่ยวข้องกับผู้มาจากต่างประเทศ รวมทั้งปัญหาการท่องเที่ยวด้วย

ผลการปรึกษาหารือกับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายและเจ้าหน้าที่ส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคธุรกิจและเอกชน และยังได้ทราบสถานการณ์จากผู้บัญชาการหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง จ. เชียงราย แล้วสามารถสรุปได้ว่าสถานการณ์ปัจจุบันอยู่ในสภาพสงบเรียบร้อย แต่ยังมีปัญหาเรื่องความสะดวกในการค้าระหว่างไทยกับพม่าอยู่บ้าง ทั้งนี้เพราะทางพม่ายังคงมีการห้ามสินค้า 27 รายการ ซึ่งอนุญาตให้ข้ามไปได้แค่ทำซีเหล็ก แต่ยังไม่ยอมให้ผ่านเข้าไปไกลกว่านั้น ในขณะที่เดียวกัน พม่าก็ยังกล่าวหาว่าไทยกีดกันสินค้า ซึ่งไทยไม่อนุญาตให้นำเข้า เช่น กระเทียม เพราะไทยเราปลูกอยู่ แต่สินค้าเช่น หยก อัญมณีนั้น พม่ายังคงเข้มงวดการค้าขายไม่สะดวกและราคาสูง แต่ประชาชนของทั้งสองประเทศก็ยังคงข้ามไปมาหาสู่กันตามปกติ แรงงานต่างด้าวที่ลักลอบข้ามแดนก็ยังคงมีอยู่บ้าง แต่ไม่มากนัก

คณะกรรมการฯ ได้ขึ้นไปบนที่สูงเพื่อดูสภาพการณ์ของบริเวณที่มีปัญหา ได้แก่ บริเวณที่เรียกว่า กูเต็งนาข่ง นั้น ได้เห็นการตั้งฐานของพม่า ซึ่งอยู่ตรงกลาง และฐานของทหารไทยซึ่งอยู่ทั้ง 2 ข้าง ในระยะที่ไม่ห่างกันมากนัก ทั้งนี้เพราะเป็นบริเวณที่ยังมีข้อขัดแย้งในเรื่องของเส้นเขตแดนกันอยู่

เรื่องที่ยังค้างอยู่คือ เรื่องการสร้างสะพานข้ามแม่สาย แห่งที่ 2 โดยสร้างเล็งไปนอกเมืองไม่ไกลนัก ทั้งนี้เพื่อให้การขนส่งสัมภาระต่าง ๆ ทางรถบรรทุกผ่าน แทนที่จะมาใช้สถานที่เก่าที่แม่สาย ซึ่งมีความเก่ามากแล้ว ไม่ควรให้รถบรรทุกผ่านเพราะจะเกิดปัญหาได้ แม้ว่าการดำเนินการจะรุดหน้าไปมาก มีถนนในฝั่งไทยไปจดแม่สาย และบริเวณนั้นก็กว้างเพียงประมาณ 20 เมตรเท่านั้น ในฝั่งพม่าก็มีถนน ล่าลงมาอยู่แล้ว แต่การดำเนินการต้องหยุดชะงักไป เนื่องจากฝ่ายพม่ายังไม่พร้อมในการจัดเชื่อมต่อย่างเป็นทางการ หากสะพานนี้เสร็จจะช่วยให้การขนส่งสินค้าผ่านได้สะดวก เป็นผลดีต่อการค้าของไทยด้วย

ในส่วนที่มีการติดต่อกับจีนนั้น ทางภาคธุรกิจของเชียงรายได้ให้ความเห็นว่า ขณะนี้เป็นการขนส่งสินค้าพวกผลไม้เป็นหลัก และนักท่องเที่ยวจากจีนมาเชียงราย น่าจะมีการพิจารณาให้ประเทศไทยได้เป็นผู้ดำเนินการในธุรกิจนี้ด้วย และขณะเดียวกันการสำรวจเส้นทางทางบก จากเชียงราย ผ่านพม่าไปสู่ยูนนานของจีนนั้น น่าจะผลักดันให้เกิดขึ้น จะเป็นผลดีต่อประเทศไทยได้

ทางภาครัฐกิจเอกชนได้เห็นว่า ขณะนี้ทางมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้ตั้งขึ้นมาแล้ว ยังไม่สามารถสร้างความเชื่อถือ และพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติในภูมิภาคนี้ได้ ขณะเดียวกันน่าจะเน้นเรื่องการสอนภาษาจีนด้วย เพราะในอนาคตจะต้องติดต่อกับจีนมากขึ้น

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับขาดเสถียรภาพ และผู้ลักลอบเข้ามาเมืองโดยผิดกฎหมายนั้นทุเลาลง แต่ก็ยังมีการตรวจตราอย่างเข้มงวดอยู่ และน่าจะเพิ่มขีดความสามารถในการตรวจตรา โดยส่งเสริมให้มีเครื่องมือตรวจค้นที่ทันสมัย เพื่อความสะดวกรวดเร็วขึ้น ส่วนปัญหาสาธารณสุขนั้นคนพม่าและลาวก็ยังเข้ามารับการรักษาอยู่ตามปกติ

ในด้านการท่องเที่ยวมีปัญหาด้านกำลังตำรวจ ซึ่งขณะนี้ใช้หน่วยปฏิบัติการพิเศษเพื่อช่วยดูแลความสงบเรียบร้อยของพวกทัวร์ป่า และล่องแพในลำน้ำบริเวณชายแดน อยากมอบภารกิจนี้ให้ตำรวจท่องเที่ยว ซึ่งก็ได้พยายามร่วมมือกันอย่างเต็มที่อยู่แล้ว

ปัญหาเรื่องเขตแดนกับลาวนั้น ยังมีบริเวณที่เป็นปัญหาอยู่บ้าง แต่ทั้งสองประเทศได้ประสานงานกันด้วยความเรียบร้อยเสมอมา แต่คนลาวยังมีความรู้สึกที่ไม่ได้รับการให้ความสำคัญจากฝ่ายไทยเพียงพอ ยังรู้สึกว่ามีอคติโอกาสอยู่มาก ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรมีการพิจารณาปรับปรุงสถานการณ์ให้ดีขึ้น

ในส่วนการติดต่อเข้า-ออกนั้นยังมีสิ่งน่าปรับปรุงอยู่หลายประการ เช่น บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งเป็นบริเวณที่มีนักท่องเที่ยวเข้า-ออกมาก ปัจจุบันเป็นจุดผ่านแดนชั่วคราว การดูแลนักท่องเที่ยวไม่เต็มที่ สมควรปรับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวรได้ และตั้งอยู่ในบริเวณที่ผู้คนเดินทางเข้า-ออกจะได้ควบคุมได้รัดกุม มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนสนามบินนานาชาติที่ จ. เชียงราย นั้น ยังมีการใช้งานในระดับนานาชาติที่น้อยมาก ควรมีความพยายามในการเพิ่มเที่ยวบินและอำนวยความสะดวกให้มากขึ้น นอกจากนี้ควรมีการพิจารณาปรับความสะดวกในเรื่องการทำวีซ่าเข้าสู่ประเทศไทยให้สามารถทำได้สะดวกขึ้นด้วย เพราะขณะนี้ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก

ในด้านการป้องกันตามบริเวณลำน้ำโขงนั้น หน่วย นปช. ได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการฯ ยังมีข้อสังเกตว่าภารกิจที่ นปช. ต้องทำนั้นมีความสำคัญมาก สมควรที่จะให้เกิดการสนับสนุนให้มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม เพื่อการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คณะกรรมการฯ จะได้ปรึกษาเพื่อหาช่องทางสนับสนุนและหาทางแก้ปัญหา ให้ความสัมพันธ์กับต่างประเทศในบริเวณชายแดน ได้มีผลดีต่อประเทศไทยมากขึ้นต่อไป

สรุปการเดินทางไปปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัดระยองเพื่อพิจารณาศึกษากรณีการ ขอใช้สนามบินอู่ตะเภา ของคณะกรรมการธิการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ระหว่างวันที่ 3-4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

พลเรือเอก ชัย สุวรรณภาพ ผู้บัญชาการกองเรือยุทธการและคณะได้ชี้แจงและตอบคำถาม
ของคณะกรรมการฯ ดังนี้

1. การขอใช้สนามบิน การที่ต่างชาตินำเครื่องบินเข้ามาขอใช้สนามบินนานาชาติอู่ตะเภา
นั้นต้องมีการขออนุญาตล่วงหน้า โดยขอผ่านมายังกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
แจ้งมายังกระทรวงกลาโหม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบอำนาจการอนุมัติการขอใช้สนาม
บินให้แก่ผู้บัญชาการทหารสูงสุด

2. ระบบการควบคุมการบินในระบบสากลปัจจุบันของประเทศไทย กรุงเทพฯเป็นศูนย์กลาง
ซึ่งหากมีเครื่องบินจะมาลงที่สนามบินอู่ตะเภา ศูนย์กลางกรุงเทพก็จะแจ้งรายงานมา เมื่อเข้าเขต
สนามบินอู่ตะเภาก็จะรับช่วงการควบคุมการบินมาลง และเมื่อเครื่องบินลำนั้นออกจากสนามบินอู่ตะเภา
ทางสนามบินอู่ตะเภา ก็จะเป็นผู้ส่งมอบการควบคุมต่อเมื่อพ้นเขตรับผิดชอบ

3. การขอใช้สนามบินอู่ตะเภาปัจจุบันในปีที่ผ่านมา มีสายการบินพาณิชย์มาใช้ 11 สาย
การบิน จำนวน 26 ประเทศ โดยสนามบินฯ จะแบ่งพื้นที่การใช้สนามบินออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกจะใช้
ในกิจการของกองทัพเรือ ส่วนที่สองใช้ในกิจการบินพาณิชย์ นอกจากนี้สนามบินอู่ตะเภายังมีศูนย์ซ่อม
เครื่องบินอีก 1 โรง ในปัจจุบัน

4. สถิติการขอใช้สนามบินในการนำเครื่องบินทหารมาใช้สนามบินอู่ตะเภา นั้นจนถึง
ปัจจุบัน (กันยายน พ.ศ. 2544) มีการนำเครื่องบินทหารของชาติต่าง ๆ มาขอใช้สนามบินฯ จำนวน 42 ลำ
เป็นการขอใช้ของสหรัฐอเมริกา จำนวน 19 ลำ ซึ่งจากการประมวลข้อมูลตามสถิติที่ผ่านมา แล้วไม่ได้เป็น
การขอใช้ที่ผิดปกติแต่อย่างใด เครื่องบินทหารของสหรัฐอเมริกามาใช้ขึ้นลงจำนวนมากในช่วงที่มีการ
ร่วมฝึกทางทหารที่มีกองทัพไทยร่วมฝึกด้วยใน เช่น คอบบร้าโกลด์ฯ ในทำนองเดียวกันเครื่องบินทหาร
ของไทยก็มีการไปขอใช้สนามบินของประเทศต่าง ๆ ในการฝึกของนักบินด้วยเช่นกัน เช่น ในปีที่ผ่านมา
(พ.ศ. 2543) ไทยก็ได้ขอใช้สนามบินของประเทศเกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และสิงคโปร์ เป็นต้น

ในการตอบข้อซักถามเกี่ยวกับข้อตกลงการขอใช้สนามบินระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา
เมื่อ 21 กันยายน พ.ศ. 2536 นั้น เป็นการตกลงในการให้ใช้สนามบินอู่ตะเภาตามปกติ หากจะมีการ
เปลี่ยนแปลงแต่อย่างใดต่อไปหรือไม่ ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล ทางสนามบินอู่ตะเภาอยู่ในฐานะ
ผู้ปฏิบัติเท่านั้น

ส่วนข้อตกลงที่ประเทศไทยมีกับประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญมี 2 ฉบับ อันเกี่ยวข้องกับกองทัพ
เรือ คือ

1) 21 กันยายน พ.ศ. 2536 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของไทยกับสหรัฐอเมริกา เป็นผู้ลงนาม

2) 17 ตุลาคม พ.ศ. 2536 เป็นข้อตกลงความช่วยเหลือของรัฐบาลด้านการทหาร เมื่อได้รับการร้องขอในกรณีเพื่อรักษาไว้ซึ่งสันติภาพระหว่างประเทศ ข้อตกลงฉบับนี้ไม่ได้มีเงื่อนไขการตกลงสิ้นสุดระยะเวลาไว้แต่อย่างใด

5. สนามบินนานาชาติอุตะเถาแต่เดิมสหรัฐอเมริกาเป็นผู้สร้าง และสร้างเสร็จเมื่อ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2506 ได้มอบแก่ประเทศไทย และกองการบินทหารเรือได้เป็นผู้รับผิดชอบ การดำเนินการปรับปรุง เมื่อสิงหาคม พ.ศ. 2528 ปัจจุบันกรรมสิทธิ์ในสนามบินเป็นของประเทศไทย งบประมาณในการบำรุงรักษาที่เป็นของประเทศไทย โดยสหรัฐอเมริกาอาจให้ความช่วยเหลือตามโครงการต่าง ๆ เป็นครั้งคราวขึ้นอยู่กับข้อตกลง และสหรัฐอเมริกาก็ไม่ได้มีสิทธิพิเศษใด ๆ ในการขอใช้สนามบินนั้นคงต้องดำเนินการขอใช้ตามขั้นตอนปกติเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ

ฐานทัพเรือสัตหีบ

การปฏิบัติงานของฐานทัพเรือสัตหีบขึ้นตรงกับกองทัพเรือ มีผู้บัญชาการฐานทัพเรือเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด ทำหน้าที่สำคัญของฐานทัพเรือสัตหีบที่สำคัญมี 3 ทำ คือ

1. ทำเรือจุกเสม็ด
2. ทำเรือแหลมเทียน
3. ทำเรือทุ่งโปรง

ซึ่งทำเรือทั้ง 3 ทำดังกล่าวบางท่าอนุญาตให้มีเรือสินค้าหรือเรือเดินสมุทรมาเทียบท่าได้และบางท่าจะเป็นที่เทียบเรือรบหลวง และเรือต่าง ๆ ของกองทัพเรือ รวมทั้งในส่วนของการบินบำรุงรักษาที่ฐานทัพเรือสัตหีบ

คณะกรรมการฯ ได้ตั้งข้อสังเกตและแสดงความคิดเห็น ดังนี้

1. สนามบินนานาชาติอุตะเถามีศักยภาพ และความสามารถที่จะขยายการรองรับเป็นสนามบินพาณิชย์ได้มากกว่าในปัจจุบัน เช่น ใช้ในการขนส่งสินค้าไปประเทศต่าง ๆ เช่น จีน และการบริการระหว่างประเทศ จะเป็นการช่วยในการเผยแพร่สินค้าด้านการเกษตรของไทยต่อไป

2. ต่อการวิพากษ์วิจารณ์เมื่อมีการโจมตีของสหรัฐอเมริกาต่ออัฟกานิสถานต่อการขอใช้สนามบินของสหรัฐอเมริกาที่อุตะเถานั้น หากกองทัพเรือจะช่วยทำความเข้าใจให้ชัดเจนกับประชาชนให้มากขึ้นเพื่อให้เห็นว่าเป็นความร่วมมือปกติ ประเทศไทยอยู่ห่างจากเป้าหมายที่สหรัฐอเมริกาคงต้องใช้เป็นฐานในการโจมตีอัฟกานิสถาน

ดังนั้นจึงควรมีมาตรการ ในการสร้างความอุ่นใจแก่ประชาชนในการขอใช้สนามบินทางทหารของไทยที่ให้แก่ต่างประเทศภายใต้สถานการณ์ที่ไม่สงบเช่นนี้

สรุปผลการเดินทางไปศึกษาดูงานและเจรจาธุรกิจ ณ ประเทศมาเลเซียและ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ 20–24 มกราคม พ.ศ. 2545

ประเทศมาเลเซีย

คณะกรรมการฯ ได้มีโอกาสรับทราบข้อมูลต่าง ๆ จาก ฯพณฯ เอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศมาเลเซียในด้านความสัมพันธ์และปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

1. **ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ** เป็นไปอย่างดี ได้มีความร่วมมือกันระหว่าง 2 ประเทศในหลาย ๆ เรื่อง อาทิ การร่วมมือตรวจตราบริเวณชายแดน และการร่วมมือปราบปรามโจรสลัดบริเวณชายแดน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือในการขยายเวลาเปิดด่านสะเดา Bukit Kayu Hitam ออกไปอีก 2 ชั่วโมง (06.00 – 23.00 น.)

2. **ด้านการค้า** ได้มีความพยายามในการขยายการค้าระหว่างกันมีการร่วมมือด้านการเกษตร ได้แก่ เรื่องยางพารา ข้าว การทำประมง ได้มีข้อตกลงกันในหลายขั้นตอน อันจะเป็นแนวทางสนับสนุนด้านการค้ากันต่อไป

มีประเด็นสำคัญที่ท่านทูตได้นำเสนอให้เห็นถึงความนิยมสินค้าต่าง ๆ จากประเทศไทยรวมทั้ง Brand name จากไทยด้วย ซึ่งทำให้ทางสถานทูตไทยมีดำริที่จะหาทางจัดตั้งเป็นตลาดนัดไทยขึ้นเป็นระยะ ๆ โดยการนำสินค้าจากประเทศไทยที่มีมาตรฐานเป็นที่นิยมเข้าไปเผยแพร่ ซึ่งสามารถโยงเข้ากับนโยบายหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลของรัฐบาลได้ หากมีผลิตภัณฑ์ซึ่งจะเป็นที่นิยมแพร่หลาย เพราะเป็นสินค้าได้มาตรฐาน มีความน่าสนใจ เช่นสินค้าจากศูนย์ศิลปาชีพ เป็นต้น หากได้มีการนำมาแสดงในตลาดนัดไทยซึ่งจะจัดเป็นระยะ ๆ ต่อไปนั้นก็จะเป็นการเผยแพร่สินค้าออกของไทยได้ ซึ่งประเด็นนี้คณะกรรมการฯ เห็นว่าน่าจะมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโครงการดังกล่าวต่อไป

คณะกรรมการฯ ได้มีโอกาสเดินทางไปดูเมืองศูนย์ราชการใหม่ของมาเลเซีย ซึ่งดำเนินการก่อสร้างได้ระดับหนึ่งแล้ว และได้เห็นการวางผังการใช้ที่ดิน และความโอ้อ่าสะดวกสบายของอาคารต่าง ๆ การจัดระเบียบหมู่อาคารของกลุ่มราชการประเภทต่าง ๆ นอกจากนั้นมาเลเซียได้เชิญชวนให้บรรดาสถานทูตต่าง ๆ จัดซื้อที่ดินบริเวณเมืองราชการใหม่นี้ เพื่อจัดตั้งสถานทูต ซึ่งทางสถานทูตไทยก็พิจารณาความเหมาะสมอยู่ คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าควรมีการสนับสนุนให้สถานทูตไทย ในบริเวณเมืองราชการใหม่นี้ น่าจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยต่อไปในอนาคต และขอให้ทางสถานทูตติดตามแจ้งความก้าวหน้าและให้รายละเอียดต่อไป เพื่อการร่วมสนับสนุน

คณะกรรมการฯ ได้มีโอกาสเยี่ยมชมกิจการขององค์กรร่วมไทยมาเลเซีย (Malaysia-Thailand Joint Authority) ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ทั้งไทยและมาเลเซียทำงานร่วมกัน โดยมีคนไทยเป็นประธาน ได้แก่ ดร. ศุภจิต นาครทรรพ คณะกรรมการฯ ได้รับทราบการทำงานขององค์กรร่วมฯ นี้ และปัญหา

ความหนักใจในกรณีที่รัฐบาลไทยยังไม่สามารถดำเนินการสร้างท่อส่งก๊าซจากหลุมในเขตพัฒนาร่วมมาขึ้นบกที่สงขลาแล้วต่อมาส่งที่มาเลเซียได้ ทั้ง ๆ ที่ตามสัญญาจะต้องเริ่มดำเนินการส่งก๊าซภายใน 6 เดือนข้างหน้า คณะกรรมการฯ ได้รับทราบถึงความเสียหายและเสียประโยชน์ หากการสร้างท่อก๊าซมิสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย เพราะเป็นโครงการร่วมซึ่งทั้งไทยและมาเลเซียจะต้องดำเนินการร่วมกันและได้รับผลตอบแทนร่วมกัน คณะกรรมการฯ ได้รับทราบปัญหาและจะช่วยหาทางแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ต่อไป

คณะกรรมการฯ ได้เห็นถึงสภาพของเมืองกัวลาลัมเปอร์ เมืองหลวงของมาเลเซีย ที่มีความพยายามในการปรับปรุงเมืองให้ดีขึ้น มีการแบ่งให้ส่วนราชการออกไปอยู่ในเขตเมืองราชการใหม่ ส่วนเมืองเก่าปรับปรุงภูมิทัศน์และอาคารต่าง ๆ เพื่อให้เป็นแหล่งพาณิชย์กรรม ได้เห็นจุดดึงดูดความสนใจคือ Petronas Twin Towers ขณะเดียวกันก็ยังมีปัญหาด้านการจราจร และบริเวณแออัดต่าง ๆ อยู่ ซึ่งทางราชการกำลังพยายามแก้ไข ตามถนนหนทางมีต้นไม้สร้างควมรื่นรมย์สวยงาม

คณะกรรมการฯ ส่วนหนึ่งได้แยกไปพบกับแรงงานไทยที่มาทำงานในมาเลเซีย ได้ทราบปัญหาและให้แนวคิดกับบรรดาคนงานเหล่านั้น โดยเน้นการทำให้ถูกต้องตามกฎหมายและปัญหาที่คณะกรรมการฯ จะได้หาทางแก้ไขปัญหาและสนับสนุนต่อไป

คณะกรรมการฯ ได้เห็นสนามบินนานาชาติแห่งใหม่ ซึ่งมีพื้นที่กว้างขวางมาก มีการออกแบบที่ทันสมัย และมีความพร้อมที่จะขยายได้อีกในอนาคต แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าการใช้สนามบินนี้ยังมีอยู่น้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศไทย หรือสิงคโปร์ แต่สนามบินนานาชาติของไทยก็ต้องคำนึงถึงการแข่งขันกับสนามบินอื่น ๆ ด้วย เพื่อจะได้รักษาความเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางอากาศซึ่งไทยได้เปรียบในเรื่องที่ตั้งอยู่แล้ว

ประเทศอินโดนีเซีย

คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาดูงานที่เกาะบาหลิ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก โดยมีจุดเด่นของความงามตามธรรมชาติและการรักษาประเพณีวัฒนธรรมของเกาะบาหลิ

นอกเหนือจากการได้เดินทางไปดูความงามตามธรรมชาติและประเพณีวัฒนธรรมตามที่ต่าง ๆ บนเกาะบาหลิบ้างแล้ว คณะกรรมการฯ ได้เข้าปรึกษาหารือกับรองผู้ว่าราชการจังหวัดบาหลิ H.E. Gusti Agung Alit Putra และคณะผู้บริหาร โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

บาหลิเห็นความสำคัญของการดูแลรักษามรดกทางวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาฮินดูเหมือน ๆ กันแล้ว ชาวบ้านทั้งหลายยังคงปฏิบัติตามความเชื่อถือและวัฒนธรรมของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบของการสร้างบ้านเรือน การบูชาบรรพบุรุษโดยมีศาลไว้ในบ้าน ทุก ๆ เช้ามีการนำกระทงใส่ดอกไม้มาบูชาและทำความสะอาดบริเวณต่าง ๆ ประชาชนบาหลิคือเรื่อง

วัฒนธรรมนั้นมีความสำคัญ ดังนั้นในกระบวนการศึกษาร้อยละ 60 จะเป็นวิชาการทั่ว ๆ ไป แต่อีกร้อยละ 40 เป็นการเรียน การสอนในเรื่องของประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นสาเหตุให้ยังคงความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมอันเป็นเสน่ห์ของเกาะบาหลิ

ในเกาะบาหลิจะไม่อนุญาตให้สร้างอาคารสูงใหญ่ เพราะทางราชการมีข้อห้ามมิให้สร้างอาคารสูงเกิน 15 เมตร (ความสูงไม่เกินยอดมะพร้าว) หลังคาของอาคารทั้งหลายให้มีแบบสถาปัตยกรรมแบบของบาหลิ ใช้กระเบื้องสีเดียวกันตามถนนจะพยายามดูแลปลูกต้นไม้ให้เกินความร่มรื่น

บาหลิมีความงามทางธรรมชาติที่ได้เปรียบอยู่แล้ว โดยมีชายหาดที่สวยงาม เป็นจำนวนมาก มีแหล่งค้ำน้ำเพราะมีปะการังหลากหลาย เกาะบาหลิเป็นเกาะใหญ่มีภูเขาที่สวยงามโดยเฉพาะปล่องภูเขาไฟส่วนการทำเกษตรกรรมนั้นมีการปลูกข้าวโดยทำนาแบบขั้นบันได จึงเป็นองค์ประกอบของความงามผสมธรรมชาติ รวมไปถึงวัดต่าง ๆ ซึ่งอยู่ตามภูเขาทำให้ได้ภูมิทัศน์งดงาม ยังมีการทำพิธีตามวัดเป็นประจำยิ่งเพิ่มสีสันขึ้น

บาหลิเป็นแหล่งศิลปกรรมฝีมือในการวาดภาพ การแกะสลักไม้ แกะสลักหิน เป็นการถ่ายทอดงานฝีมือตามหมู่บ้านต่าง ๆ มากมาย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่มีเสน่ห์อย่างหนึ่งของบาหลิ ซึ่งต้องรวมไปถึงการทำผ้าพื้นเมืองที่แตกต่างไปจากผ้าบาติกของท้องถิ่น ชาวบาหลิยังมีบางหมู่บ้านที่ทำเครื่องเงินเป็นเครื่องประดับด้วย

บาหลิมีรายได้หลักจากการท่องเที่ยว จึงมีการดูแลในเรื่องเอกลักษณ์ของบาหลินี้อย่างเข้มงวดและจริงจัง คณะรองผู้ว่าราชการจังหวัดบาหลิ ได้แจ้งให้คณะกรรมการฯ ทราบว่าขณะนี้มีการร่วมมือกับระหว่างภูเก็ตกับบาหลิในลักษณะ Sister Island โดยพยายามช่วยส่งเสริมนักท่องเที่ยวที่มาซึ่งที่หนึ่งแล้วให้เดินทาง ไปยังอีกแห่งหนึ่งด้วย นับเป็นความร่วมมือกันนักท่องเที่ยวเข้าสู่ภูมิภาคมากขึ้น

คณะกรรมการฯ ได้เดินทางมาถึงกรุงจาการ์ตาได้รับทราบสถานการณ์ต่าง ๆ จากท่านเอกอัครราชทูตไทย ได้เรียนรู้ถึงสถานการณ์ในอินโดนีเซียและความสัมพันธ์อันดีต่อประเทศไทย

ไทยและอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์กันอย่างดี มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันตลอด มีความร่วมมือทางด้านการทหารและความมั่นคง ไทยนำสินค้าประเภทพลังงาน อาทิ ก๊าซเข้าประเทศและในขณะเดียวกันไทยก็ส่งสินค้าไปอินโดนีเซียเป็นจำนวนมาก

คณะกรรมการฯ เข้าพบปะสนทนากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของอินโดนีเซียถึง 2 คณะ คณะแรกคือ คณะกรรมการ 1 โดยมี Mr.Ibrahim Ambong เป็นประธาน กรรมการคณะนี้ดูแลด้านการต่างประเทศและมีสมาชิกในคณะกรรมการหลายท่าน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในเรื่องของการร่วมมือระหว่างไทยและอินโดนีเซีย

ประเด็นสำคัญในการพบปะสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ได้แก่ เรื่องของการประมง ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าไทยเป็นประเทศที่มีความสามารถในการทำประมงปัจจุบันความร่วมมือและการตกลงร่วมกันในเรื่องการประมงนี้ เป็นไปด้วยดีอันจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองประเทศ

และยังมีการขยายความร่วมมือต่าง ๆ ออกไปอีกรวมทั้งการลงทุนร่วม สัมปทาน ตลอดจนการถ่ายทอด และฝึกอบรมทางเทคนิคที่ไทยจะให้ความช่วยเหลือได้

อินโดนีเซียมีความวิตกกังวลถึงราคายางพาราที่กำลังลดลงจึงได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันว่า การร่วมมือระหว่างไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ในฐานะผู้ผลิตยางพารานั้นเป็นสิ่งสำคัญ ตลาดโลกมีความต้องการใช้ยางพารา จึงควรร่วมมือกันกำหนดราคาให้เหมาะสม ต้องระวังมิให้เกิดการกคราคา และควรจะมีมาตรการเก็บสำรองยางพาราเอาไว้และนำออกขายตามสมควรเพื่อให้ได้ราคาที่ดี

นอกจากนี้ยังได้มีการปรึกษากันถึงสถานการณ์ผู้ก่อการร้ายในประเทศอินโดนีเซียในฐานะประเทศมุสลิมต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ เพราะมีความละเอียดอ่อนมาก อย่างไรก็ตามไทยและอินโดนีเซียได้ร่วมมือกันในเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด เช่นในด้านการข่าวอยู่แล้ว

คณะกรรมการฯ ได้เข้าปรึกษาหารือกับประธานสภา โดยนาย อัครบาร์ ตันจุง เป็นหัวหน้าคณะ โดยมีสาระสำคัญในการจะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐสภาไทยและอินโดนีเซียให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและช่วยเหลือกันอย่างเป็นกลุ่มในฐานะภูมิภาคนี้ด้วยกันนับเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดียิ่ง

คณะกรรมการฯ ได้มีประโยชน์จากการเดินทางไปมาเลเซียและอินโดนีเซียครั้งนี้อย่างมาก นอกจากจะได้สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันกับประเทศทั้งสองแล้ว ยังได้เรียนรู้ถึงปัญหา และแนวทางต่าง ๆ ที่คณะกรรมการฯ จะได้นำกลับมาปรึกษาหารือเพื่อให้เกิดการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยต่อไป

รายงานจัดทำโดย

ดร.สุรพล สุดารา

ดร.ผจงจิตต์ พิทักษ์ภากร

นางสาว วันวิสาข์ ชูชนม์

ดร. ทวีวงศ์ ศรีบุรี

นางสาว วรสุดา สุขารมณ

นางสาว ชกา กุลแพทย์

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการฯ

นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการฯ

เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการฯ

นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการฯ

หัวหน้าคณะจัดทำรายงาน

ผู้รวบรวมผลงาน

ผู้ทำสรุปผลงาน

ผู้ตรวจทบทวน

ผู้จัดภาพประกอบ

ผู้ประสานงาน

